

**POLUGODIŠNJI
KONSOLIDOVANI
IZVEŠTAJ JAVNOG
DRUŠTVA ZA 2015.
GODINU**

SADRŽAJ

1.	POLUGODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU GRUPE
2.	KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
	BILANS STANJA – KONSOLIDOVANI
	BILANS USPEHA – KONSOLIDOVANI
	IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU – KONSOLIDOVANI
	IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE – KONSOLIDOVANI
	IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU – KONSOLIDOVANI
	NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
3.	IZJAVA U SKLADU SA ZAKONOM O TRŽIŠTU KAPITALA
4.	IZJAVA O EKSTERNOJ REVIZIJI
5.	ODLUKA O ODOBRAVANJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA GRUPE KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD ZA 30.06.2015. GODINE

Polugodišnji izveštaj o poslovanju za 2015. godinu

**Grupe Komercijalne Banke a.d.
Beograd**

S A D R Ž A J

OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA GRUPE	2
POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA GRUPE	3
FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA	6
Makroekonomsko okruženje	6
Poslovanje Grupe	6
Konsolidovani bilans stanja	8
Konsolidovani bilans uspeha	11
ULAGANJA U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE	14
ZNAČAJNI DOGAĐAJI PO ZAVRŠETKU POSLOVNE GODINE	14
PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ	14
ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ	16
OTKUP SOPSTVENIH AKCIJA I UDELA	16
OGRANCI GRUPE	16
FINANSIJSKI INSTRUMENTI ZNAČAJNI ZA PROCENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA	19
CILJEVI I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA	21
PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA	24

KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI GRUPE

Konsolidovani Bilans stanja na dan 30. jun 2015. godine

Konsolidovani Bilans uspeha za period od 1. januara do 30. juna 2015. godine

Konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu za period od 1. januara do 30. jun 2015. godine

Konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu za period 1. januara do 30. juna 2015. godine

Konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine za period od 1. januara do 30. juna 2015. godine

KONSOLIDOVANE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 30. JUN 2015. GODINE

Konsolidovani finansijski izveštaji bankarske grupe iskazuju se u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji i funkcionalnu valutu Matične banke.

Funkcionalne valute, EUR iz finansijskih izveštaja Komercijalne banke a.d., Budva i BAM iz finansijskih izveštaja Komercijalne banke a.d., Banja Luka, preračunate su u izveštajnu valutu Matične banke – dinar (RSD) na bazi zvanično objavljenih kurseva u Republici Srbiji.

Konsolidovani Bilans uspeha i Konsolidovani bilans tokova gotovine za period su reklasifikovani primenom prosečnog zvaničnog kursa u Republici Srbiji od 120,9618 za jedan EUR i 61,8468 za jednu BAM, a ostali konsolidovani finansijski izveštaji (bilans stanja, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o ostalom rezultatu) primenom zaključnog kursa na dan bilansa od 120,6042 za jedan EUR odnosno 61,6639 za jednu BAM.

Poslovne promene nastale u stranoj valuti se preračunavaju u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom deviznom tržištu, koji važi na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan konsolidovanog bilansa stanja, preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom deviznom tržištu koji je važio na taj dan.

OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA GRUPE

OPIS	VI 2015	2014	2013	2012	2011
<i>u hiljadama RSD i procentima</i>					
Dobitak pre oporezivanja	703.357	4.792.801	4.400.642	4.572.662	3.952.066
Neto prihodi od kamata	7.467.583	14.436.051	14.128.460	10.910.317	9.853.368
Neto prihodi od naknada	2.509.223	4.983.940	4.829.281	4.554.466	4.423.399
PARAMETRI PROFITABILNOSTI					
ROA	0,3%	1,2%	1,2%	1,4%	1,4%
ROE (na akcijski kapital)	3,5%	12,0%	11,0%	12,9%	14,0%
ROE (na ukupan kapital)	2,0%	6,9%	6,8%	8,2%	9,0%
Neto kamatna marža na ukupnu aktivu	3,5%	3,5%	3,9%	3,5%	3,7%
Cost / income ratio	59,9%	62,7%	63,1%	65,1%	64,4%
Operativni troškovi	5.980.920	12.170.559	11.961.385	11.040.394	10.039.654
Neto rashod po osnovu obezvređivanja plasmana	3.008.602	2.821.458	3.359.720	1.946.369	1.488.299
Konsolidovana bilansna aktiva	413.466.023	430.702.109	384.296.023	342.267.358	292.679.098
Kredit i potraživanja	214.399.039	239.562.636	231.234.880	217.721.333	169.380.487
Depoziti i ostale obaveze	328.368.275	347.341.972	306.302.650	269.884.506	219.922.916
Hartije od vrednosti	107.627.386	99.470.437	59.528.893	42.516.713	27.150.573
KAPITAL	70.688.066	72.100.729	67.041.696	62.073.150	46.044.022
Adekvatnost kapitala	21,8%	18,7%	19,9%	22,4%	18,3%
Broj zaposlenih	3.165	3.178	3.233	3.254	3.282
Aktiva po zaposlenom	130.637	135.526	118.867	105.184	89.177
Aktiva po zaposlenom (u EUR hiljadama)	1.083	1.120	1.037	925	852

1. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizaciona struktura Grupe

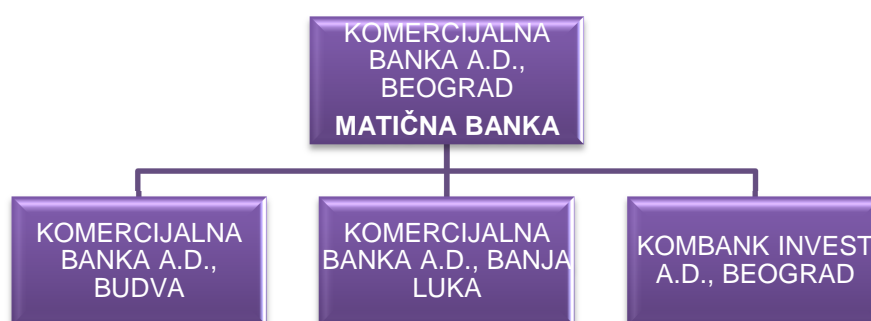
Bankarska Grupa u okviru registrovanih delatnosti obavlja sledeće poslove:

- depozitne poslove (primanje i polaganje depozita),
- kreditne poslove (davanje i uzimanje kredita),
- devizne, devizno-valutne i menjačke poslove;
- poslove platnog prometa;
- izdavanje platnih kartica;
- poslove sa hartijama od vrednosti (izdavanje hartije od vrednosti, poslovi kastodi banke i dr.);
- brokersko-dilerske poslove;
- izdavanje garancija, avala i drugih oblika jemstava (garancijski posao);
- kupovinu, prodaju i naplatu potraživanja (faktoring, forfaiting i dr.);
- poslove zastupanja u osiguranju, po prethodnoj saglasnosti Narodne banke Srbije;
- poslove za koje je ovlašćena zakonom;
- druge poslove čija je priroda srodna ili povezana s poslovima iz tačke 1) do 11) ovog stava a u skladu sa ugovorom i Statutom Banke;
- organizovanje i upravljanje investicionim fondovima.

Matična Banka je ovlašćena za obavljanje platnog prometa sa inostranstvom od 2003. godine, za obavljanje delatnosti brokersko-dilerskog društva od 2005. godine, a za obavljanje delatnosti kastodi banke od 2006. godine.

Bankarska Grupa se sastoji iz tri banke (matične i dve banke – subsidijari) i jednog društva za upravljanje investicionim fondovima.

Organizaciona šema Grupe Komercijalne Banke a.d., Beograd:

Zaposlenost u KB Grupi:

Na dan 30.06.2015. godine Grupa je ukupno imala 3.165 zaposlena, za 13 manje u odnosu na početak godine. Smanjenje je nastalo u Matičnoj Banci (9), KB Budvi (6) dok je KB Banja Luka zabeležila povećanje broja zaposlenih (2). Broj zaposlenih u KB Invest je ostao nepromenjen.

KOMERCIJALNA BANKA A.D., BUDVA

100% vlasništvo Banke

Komercijalna banka a.d., Budva osnovana je u novembru 2002. godine kao afilijacija Komercijalne banke a.d., Beograd i upisana u centralni registar Privrednog suda u Podgorici 6. marta 2003. godine.

- 118 zaposlenih,
- 17 organizacionih delova (F/A)

KOMERCIJALNA BANKA A.D., BANJA LUKA

99,998% vlasništvo Banke

Komercijalna banka a.d., Banja Luka je osnovana u septembru 2006. godine i dana 15. septembra 2006. godine upisana u sudski registar Rešenjem Osnovnog suda u Banja Luci.

- 146 zaposlenih,
- 17 organizacionih delova (F/A)

KOMBANK INVEST A.D., BEOGRAD

100% vlasništvo Banke

Društvo za upravljanje investicionim fondovima (DZU) **KomBank INVEST a.d., Beograd** je privredno društvo upisano u Registar privrednih subjekata Agencije za privredne registre dana 5. februara 2008. godine.

Društvo je osnovano kao zatvoreno akcionarsko društvo koje posluje u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima, Pravilnikom o investicionim fondovima i Pravilnikom o uslovima za obavljanje delatnosti DZU.

Na kraju polugodišta 2015. godine Društvo je upravljalo sa tri investiciona fonda i to:

1. KomBank IN FOND, o.i.f. balansirani fond
2. KomBank NOVČANI FOND, o.i.f. očuvanja vrednosti imovine (novčani fond)
3. KomBank DEVIZNI FOND, o.i.f. očuvanja vrednosti imovine (novčani fond)

Osnovni podaci o sedištu članica Grupe:

	KOMERCIJALNA BANKA A.D., BUDVA	KOMERCIJALNA BANKA A.D., BANJA LUKA	DZU KomBank INVEST A.D., BEOGRAD
ULICA	Podkošljun bb	Veselina Masleše 6	Kralja Petra 19
TELEFON	00382-33-426-300	00387-51-244-700	011-330-8156

Matična banka Komercijalna banka a.d., Beograd:

	FILIJALA	SEDIŠTE
1.	Kruševac	Trg fontana 1
2.	Niš	Episkopska 32
3.	Zrenjanin	Trg Slobode 5
4.	Čačak	Gradsko šetalište 10-14
5.	Kraljevo	Trg srpskih ratnika bb
6.	Novi Pazar	Njegoševa 1
7.	Novi Sad	Novosadskog sajma 2
8.	Užice	Petra Čelovića 4
9.	Vranje	Stefana Prvovenčanog 58
10.	Valjevo	Gradski Trg bb
11.	Subotica	Korzo 10
12.	Šabac	Gospodar Jevremova 2
13.	Kragujevac	Save Kovačevića 1
14.	Smederevo	Karađorđeva 37
15.	Požarevac	Moše Pijade 2
16.	Jagodina	Kneginje Milice 10
17.	Loznica	Gimnazijska 1
18.	S. Mitrovica	Kralja Petra I 5-7
19.	Zaječar	Nikole Pašića 25
20.	Kikinda	Braće Tatić 7
21.	Sombor	Staparski Put 14
22.	Vršac	Trg Svetog Teodora Vršackog 2
23.	Beograd	Svetogorska 42 - 44
24.	K. Mitrovica	Kneza Miloša 27

- 2.897 zaposlenih,
- 217 ekspozitura koje su organizaciono vezane za 24 filijale na regionalnom principu

ULICA	Svetog Save 14	Svetogorska 42-44	Makedonska 29
TELEFON	+381 11- 30-80-100	+381-11-32-40-911	+381-11-33-39-001
FAX	3442-372	32-36-160	33-39-196
S.W.I.F.T. code	KOBBRSBG	KOBBRSBG	KOBBRSBG
REUTERS dealing code	KOMB	KOMB	KOMB
INTERNET	www.kombank.com	www.kombank.com	www.kombank.com
INTERNET E - mail	posta@kombank.com	posta@kombank.com	posta@kombank.com

2. Finansijski položaj i pokazatelji poslovanja Grupe

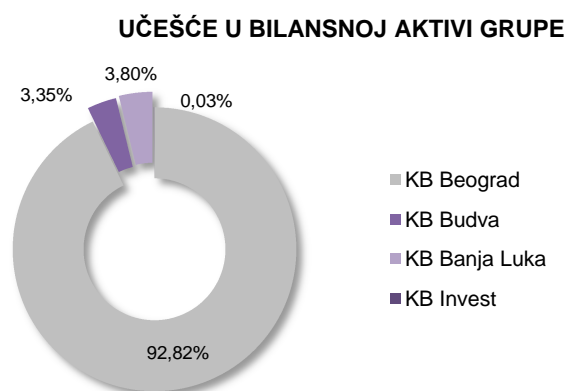
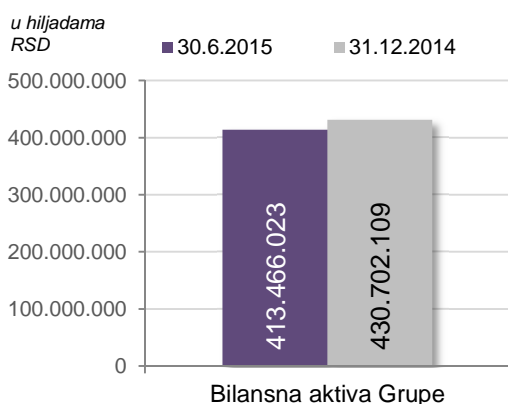
2.1. Makroekonomsko okruženje

Makroekonomski uslovi poslovanja članica Grupe prema dostupnim podacima nadležnih institucija:

Makroekonomski pokazatelji	SRBIJA	REPUBLIKA SRPSKA	CRNA GORA
Bruto društveni proizvod	3.994,0 mlrd RSD	8,8 mlrd. BAM	3,6 mlrd. EUR
Kretanje BDP-a	rast 0,9 %	rast 0,4 %	rast 3,5 %
Index potrošačkih cena	rast 1,9%	pad 0,9%	rast 2,3%
Aktiva bankarskog sektora	rast 0,5%.	pad 2,0 %	rast 2,7%
Funkcionalna valuta	RSD	BAM	EUR
Industrijska proizvodnja	rast 4,8%	rast 4,3 %	rast 6,7 %
Strane direktne investicije	453 mil EUR.	826,1 mil BAM (podatak se odnosi na BiH)	111,8 mil. EUR
NPL bankarskog sektora	23,0%	14,4 %	16,2%
Stopa nezaposlenosti	19,2%	25,2%	13,9%

2.2. Poslovanje Grupe Komercijalne Banke a.d., Beograd

OPIS	30.06.2015	2014	2013	2012	2011
	<i>u hiljadama RSD</i>				
BILANSNA AKTIVA GRUPE	413.466.023	430.702.109	384.296.023	342.267.358	292.679.098
Komercijalna banka a.d., Beograd	383.782.677	400.168.484	356.638.947	317.898.559	270.003.848
Komercijalna banka a.d., Budva	13.853.972	13.939.442	12.197.246	10.422.000	9.456.653
Komercijalna banka a.d., Banja Luka	15.707.592	16.484.378	15.354.014	13.844.837	13.119.415
KomBank INVEST a.d., Beograd	121.782	109.805	105.816	101.962	99.182

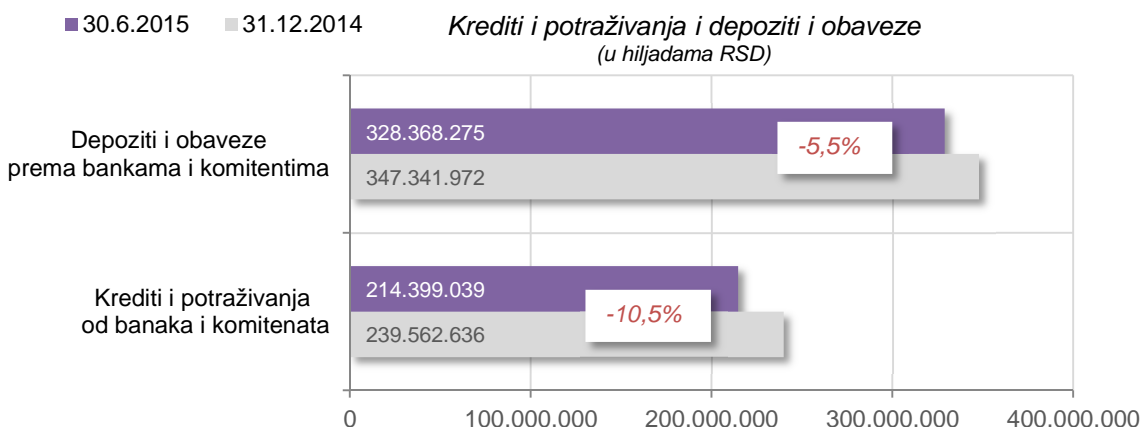

Bilansna aktiva Grupe zabeležila je pad od 4,0% u prvom polugođu 2015. godine. Učešće Matične banke u ukupnoj aktivni Grupe smanjeno je u odnosu na početak godine, kao i učešće KB Banja Luke, dok je učešće KB Budve povećano. Učešće KB Invest je ostalo nepromenjeno.

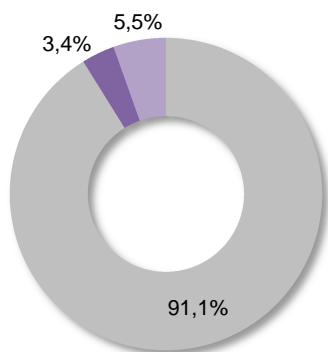

Pregled plasmana i obaveza banaka i komitenata na dan 30. jun 2015. godine po članicama Grupe

OPIS	30.06.2015	2014	2013	2012	2011
<i>u hiljadama RSD</i>					
KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KOMITENATA	214.399.039	239.562.636	231.234.880	217.721.333	169.380.487
<i>Procenat rasta/pada</i>	-10,50%	3,60%			
Komercijalna banka a.d., Beograd	195.392.332	219.502.491	212.141.510	199.465.741	155.719.207
Komercijalna banka a.d., Budva	7.332.301	7.687.740	7.630.520	7.300.499	5.615.791
Komercijalna banka a.d., Banja Luka	11.674.406	12.372.405	11.462.850	10.955.093	8.045.489
KomBank INVEST a.d., Beograd	-	-	-	-	-
DEPOZITI I OBAVEZE PREMA BANKAMA I KOMITENTIMA	328.368.275	347.341.972	306.302.650	269.884.506	219.922.916
<i>Procenat rasta/pada</i>	-5,46%	13,40%			
Komercijalna banka a.d., Beograd	307.318.078	325.559.503	286.908.736	252.888.160	205.917.714
Komercijalna banka a.d., Budva	10.015.124	9.987.090	8.134.122	6.963.203	4.932.913
Komercijalna banka a.d., Banja Luka	11.035.073	11.795.379	11.259.792	10.033.143	9.072.289
KomBank INVEST a.d., Beograd	-	-	-	-	-

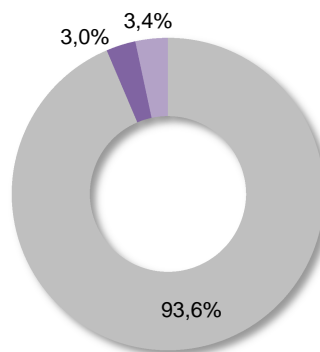

KREDITI I POTRAŽIVANJA

■ KB Beograd ■ KB Budva ■ KB Banja Luka

DEPOZITI I OBAVEZE

■ KB Beograd ■ KB Budva ■ KB Banja Luka

2.2.1. Konsolidovani bilans stanja

Konsolidovana aktiva Grupe na dan 30.06.2015. godine

u hiljadama RSD

R.BR.	OPIS BILANSNE POZICIJE	30.06.2015	31.12.2014	INDEKSI	UČEŠĆE
1	2	3	4	5=(3:4)*100	30.06.2015
AKTIVA					
1.	Gotovina i sredstva kod centralne banke	72.254.832	72.633.528	99,5	17,5%
2.	Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	147.119	121.634	121,0	0,0%
3.	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	107.011.783	98.958.788	108,1	25,9%
4.	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	468.484	390.015	120,1	0,1%
5.	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	23.681.399	35.733.988	66,3	5,7%
6.	Kredit i potraživanja od komitenata	190.717.640	203.828.648	93,6	46,1%
7.	Nematerijalna ulaganja	340.887	451.205	75,6	0,1%
8.	Nekretnine, postrojenja i oprema	6.459.481	6.605.496	97,8	1,6%
9.	Investicione nekretnine	2.942.787	2.711.213	108,5	0,7%
10.	Tekuća poreska sredstva	83.558	79.572	105,0	0,0%
11.	Odložena poreska sredstva	129.347	5		0,0%
12.	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva iz poslovanja koje se obustavlja	143.620	137.802	104,2	0,0%
13.	Ostala sredstva	9.085.086	9.050.215	100,4	2,2%
UKUPNA AKTIVA (od 1. do 13.)		413.466.023	430.702.109	96,0	100,0%

Bilansna aktiva Grupe na dan 30.06.2015. godine manja je u odnosu na početak godine za 17.236,1 milion dinara ili 4,0%. Krediti komitentima su smanjeni za 13.111,0 miliona dinara, odnosno 6,4%. Na dan 30.06.2015. godine ukupni plasmani komitentima iznosili su 46,1% ukupne bilansne aktive.

Značajno povećanje u izveštajnom periodu realizovano je na poziciji finansijska sredstva raspoloživa za prodaju u iznosu od 8.053,0 miliona dinara, što je povećanje od 8,1% od početka godine. Rast plasmana realizovan je kroz ulaganje u državne hartije od vrednosti.

Gotovina i sredstva kod centralne banke manja su za 378,7 miliona dinara, što je neznatan pad u odnosu na kraj godine od 0,5%.

Konsolidovana pasiva Grupe na dan 30.06.2015. godine

u hiljadama RSD

R.BR.	OPIS BILANSNE POZICIJE	30.06.2015	31.12.2014	INDEKSI	UČEŠĆE
1	2	3	4	5=(3:4)*100	30.06.2015
PASIVA					
1.	Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	20.300.938	26.247.764	77,3	4,9%
2.	Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	308.067.337	321.094.208	95,9	74,5%
3.	Subordinirane obaveze	6.021.978	6.036.680	99,8	1,5%
4.	Rezervisanja	1.852.848	1.732.069	107,0	0,4%
5.	Tekuće poreske obaveze	0	14.726	0,0	0,0%
6.	Odložene poreske obaveze	290.300	160.991	180,3	0,1%
7.	Ostale obaveze	6.244.556	3.314.942	188,4	1,5%
8.	UKUPNE OBAVEZE (od 1. do 7.)	342.777.957	358.601.380	95,6	82,9%
KAPITAL					
9.	Akcijski kapital	40.034.550	40.034.550	100,0	9,7%
10.	Dobitak	710.733	6.925.972	10,3	0,2%
11.	Rezerve	29.942.716	25.140.140	119,1	7,2%
12.	Učešće bez prava kontrole	67	67	100,0	0,0%
13.	UKUPNO KAPITAL (od 9. do 12.)	70.688.066	72.100.729	98,0	17,1%
14.	UKUPNA PASIVA	413.466.023	430.702.109	96,0	100,0%

Ukupne obaveze Grupe na dan 30.06.2015. godine iznosile su 342.778,0 miliona dinara i čine 82,9% ukupne pasive. Ukupne obaveze su smanjene u odnosu na početak godine za 15.823,4 miliona dinara (4,4%). Na smanjenje obaveza najviše je uticao pad depozita i ostalih obaveza prema komitentima u iznosu od 13.026,9 miliona dinara (4,1%) i depozita i ostalih obaveza prema bankama u iznosu od 5.946,8 miliona dinara (22,7%).

Najveći rast su zabeležile ostale obaveze u iznosu od 2.929,6 miliona dinara ili 88,4% od početka poslovne godine.

Ukupan kapital sa 70.688,1 milion dinara učestvuje u ukupnoj pasivi sa 17,1%. Ukupni kapital smanjen je za 2,0% ili 1.412,7 miliona dinara u odnosu na početak godine. Smanjenje kapitala rezultat je pada dobitka u iznosu od 6.215,2 miliona dinara i efekata rasta rezervi u iznosu od 4.802,6 miliona dinara.

Konsolidovani bilans stanja na dan 30.06.2015. godine – članice bankarske Grupe

u hiljadama RSD

	OPIS	KB Beograd	KB Budva	KB Banja Luka	KomBank INVEST	UKUPNO GRUPA
1	2	3	4	5	6	7
	Pozicija / AKTIVA					
1	Gotovina i sredstva kod centralne banke	68.102.145	1.531.990	2.620.697	0	72.254.832
2	Plasmani u HOV	103.722.956	2.692.582	1.091.180	120.668	107.627.386
3	Kredit i potraživanja od banaka i dr.fin.org	21.703.585	1.399.612	578.202	0	23.681.399
4	Kredit i potraživanja od komitenata	173.688.747	5.932.689	11.096.204	0	190.717.640
5	Nematerijalna ulaganja	300.596	21.692	18.578	21	340.887
6	Nekretnine, postrojenja i oprema	6.200.408	203.421	55.600	52	6.459.481
7	Investicione nekretnine	2.814.408	0	128.379	0	2.942.787
8	Ostala aktiva	7.249.832	2.071.986	118.752	1.041	9.441.611
9	UKUPNA AKTIVA (1 do 8)	383.782.677	13.853.972	15.707.592	121.782	413.466.023
	Pozicija / PASIVA					
10	Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	18.655.093	319.757	1.326.088	0	20.300.938
11	Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	288.662.985	9.695.367	9.708.985	0	308.067.337
12	Subordinirane obaveze	6.021.978	0	0	0	6.021.978
13	Rezervisanja	1.781.325	43.039	27.901	583	1.852.848
14	Ostale obaveze	6.388.200	68.508	76.833	1.315	6.534.856
15	UKUPNE OBAVEZE (10 do 14)	321.509.581	10.126.671	11.139.807	1.898	342.777.957
16	Kapital i rezerve	69.145.907	1.240.649	321.614	-20.104	70.688.066
17	UKUPNA PASIVA (15+16)	390.655.488	11.367.320	11.461.421	-18.206	413.466.023
I	Aktiva po segmentima	383.782.677	13.853.972	15.707.592	121.782	413.466.023
-	<u>Struktura korigovanih pozicija</u>					
-	Konsolidovana gotovina	0	-175.167	-46.264	-19	-221.450
-	Konsolidovani dati depoziti	-4.014	0	-13.568	-83	-17.665
-	Konsolidovani dati krediti	-603.021	0	0	0	-603.021
-	Konsolidovana potraž.za kamatu	-3.210	0	0	0	-3.210
-	Konsolid.razgran.kam. i drugo	-90	0	0	0	-90
-	Konsolidovani udeli	-5.480.888	0	0	0	-5.480.888
II	Aktiva po segmentima	389.873.900	14.029.139	15.767.424	121.884	419.792.347
I	Pasiva po segmentima	390.655.488	11.367.320	11.461.421	-18.206	413.466.023
-	<u>Struktura korigovanih pozicija</u>					
-	Konsolidovani depoziti	-235.101	-4.014	0	0	-239.115
-	Konsolidovani primljeni krediti	0	0	-603.021	0	-603.021
-	Konsolid.obav.za kam.i drugo	0	0	-3.210	-90	-3.300
-	Konsolidovani kapital	1.661.232	-3.302.348	-3.699.772	-140.000	-5.480.888
-	Unutargrupne dividende	-644.543	644.543	0	0	0
II	Pasiva po segmentima	389.873.900	14.029.139	15.767.424	121.884	419.792.347
III	Bilansna suma u originalnoj valuti	389.873.900	116.324	255.699	121.884	
		h/din	h/EUR	h/BAM	h/din	

2.2.2. Konsolidovani bilans uspeha

Postupak konsolidovanja zahteva eliminaciju iz pojedinačnih bilansa uspeha svih pozicija koje potiču iz međusobnih poslovnih transakcija: kamate, naknade, provizije i ostali prihodi/rashodi.

Za period od 1. januara do 30. juna 2015. godine Grupa Komercijalne banke je ostvarila dobitak u iznosu od 703,4 miliona dinara.

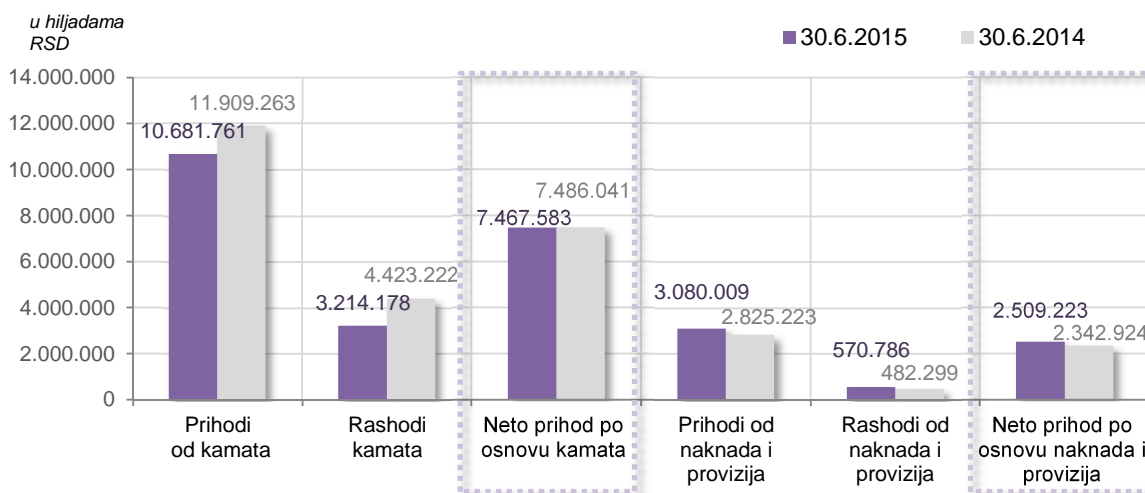
Konsolidovani bilans uspeha za period od 1.januara do 30. juna 2015. godine

u hiljadama RSD

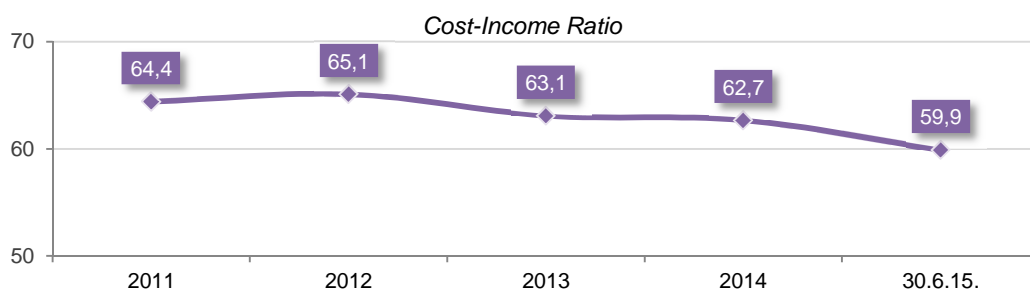
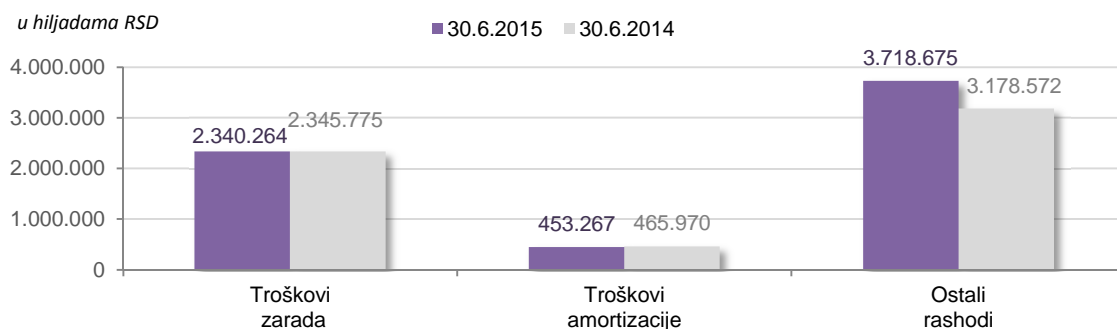
R.BR.	OPIS BILANSNE POZICIJE	30.06.2015	30.06.2014	INDEKSI (3:4)*100
1	2	3	4	5
	PRIHODI I RASHODI REDOVNOG POSLOVANJA			
1.1.	Prihodi od kamata	10.681.761	11.909.263	89,7
1.2.	Rashodi kamata	3.214.178	4.423.222	72,7
1.	Neto prihod po osnovu kamata	7.467.583	7.486.041	99,8
2.1.	Prihodi od naknada i provizija	3.080.009	2.825.223	109,0
2.2.	Rashodi od naknada i provizija	570.786	482.299	118,3
2.	Neto prihod po osnovu naknada i provizija	2.509.223	2.342.924	107,1
3.	Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	2.667	3.351	79,6
4.	Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	20.613	8.491	242,8
5.	Neto prihod/rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	11.046	-78.137	-14,1
6.	Ostali poslovni prihodi	213.033	166.719	127,8
7.	Neto rashod po osnovu obezvređivanja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	-3.008.602	-1.393.137	216,0
8.	UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD	7.215.563	8.536.252	84,5
9.	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2.340.264	2.345.775	99,8
10.	Troškovi amortizacije	453.267	465.970	97,3
11.	Ostali rashodi	3.718.675	3.178.572	117,0
12.	DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (8-9-10-11)	703.357	2.545.935	27,6
13.	Porez na dobitak	0	0	0
14.	DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA (12-13)	703.357	2.545.935	27,6

U uslovima smanjene tražnje za kreditima i tendencije smanjenja kamatnih stopa, prihodi od kamata Grupe zabeležili su pad u odnosu na prethodnu godinu, praćeni istovremenim smanjenjem rashoda kamata, što je u neto iznosu zanemarljiva promena od 18,5 miliona dinara odnosno 0,2% u odnosu na isti period prethodne godine.

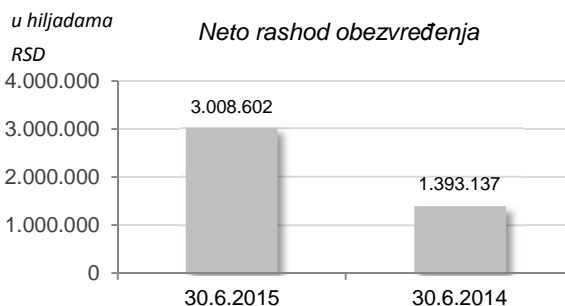
Neto prihodi naknada beleže povećanje u iznosu od 166,3 miliona dinara (7,1%), usled porasta prihoda od naknada i provizija za 254,8 miliona dinara (9,0%), i nešto nižeg rasta rashoda naknada u iznosu od 88,5 miliona dinara (18,6%).

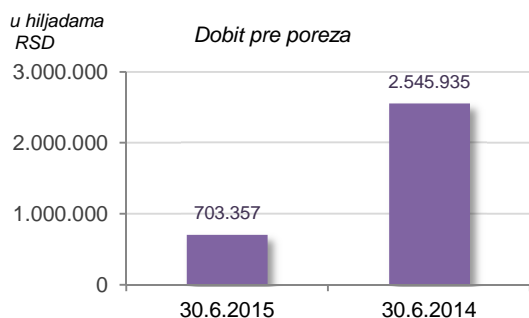

Operativni i ostali troškovi poslovanja porasli su za 521,9 miliona dinara (8,7%). U istom periodu troškovi zarada i troškovi amortizacije smanjeni u odnosu na prethodnu godinu. Ostali troškovi su porasli za 540,1 milion dinara što je rast od 17,0%. Na rast ostalih troškova uticala je korekcija kamata i naknada iz ranijih godina i troškova osiguranja depozita.

Neto rashodi po osnovu obezvređivanja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki povećani su za 1.615,5 miliona dinara (116,0%) u odnosu na isti period prethodne godine u cilju zaštite od rizika.

Dobitak iz redovnog poslovanja smanjen je za 1.842,6 miliona dinara (72,4%) u odnosu na prethodno polugodište. Smanjenje dobitka posledica je obezvređivanja plasmana i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki u prvih šest meseci tekuće godine.

Konsolidovani bilans uspeha po članicama Grupe za period od 1. januara do 30.juna 2015. godine

u hiljadama RSD

	OPIS	KB Beograd	KB Budva	KB Banja Luka	KomBank INVEST	UKUPNO GRUPA
1	2	3	4	5	6	7
1	Prihodi od kamata	9.920.973	347.341	407.532	5.915	10.681.761
2	Rashodi kamata	3.022.693	93.148	98.337	0	3.214.178
3	Neto prihodi/rashodi kamata (1-2)	6.898.280	254.193	309.195	5.915	7.467.583
4	Prihodi od naknada	2.894.123	71.716	111.069	3.101	3.080.009
5	Rashodi od naknada	523.216	16.072	31.342	156	570.786
6	Neto prihodi/rashodi naknada (4-5)	2.370.907	55.644	79.727	2.945	2.509.223
7	Neto rezultat plasmana u HoV	13.892	0	8.243	1.145	23.280
8	Neto rezultat obezvređivanja plasmana	-2.918.607	-42.973	-47.022	0	-3.008.602
9	Ostali rezultat	230.349	4.178	-10.602	154	224.079
I	UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD (3+6+7+8+9)	6.594.821	271.042	339.541	10.159	7.215.563
10	Troškovi bruto zarada	2.058.986	135.124	140.657	5.497	2.340.264
11	Ostali troškovi operativnog poslovanja	3.837.537	162.538	169.065	2.802	4.171.942
12	Troškovi operativnog poslovanja (10+11)	5.896.523	297.662	309.722	8.299	6.512.206
II	REZULTAT PO SEGMENTIMA (3+6+7+8+9-12)	698.298	-26.620	29.819	1.860	703.357
II	Rezultat po segmentima	698.298	-26.620	29.819	1.860	703.357
	<i>Struktura korigovanih pozicije</i>					
-	Konsolidovane kamate neto	-4.808	0	4.817	-9	0
-	Konsolidovane naknade neto	-1.165	55	833	277	0
-	Ostalo	0	0	-2	2	0
-	Kur.razl. na međ.odnose	7.961	-1.752	-9.682	0	-3.473
II	Rezultat po segmentima	696.310	-24.923	33.853	1.590	706.830
III	Rezultat u originalnoj valuti (000)	696.310 h/din	-206 h/EUR	547 h/BAM	1.590 h/din	

3. Ulaganja u cilju zaštite životne sredine

Usvajanjem Politike i Procedure o zaštiti životne i društvene sredine na nivou bankarske Grupe, Grupa je definisala standarde za identifikovanje i upravljanje zaštitom životne i društvene sredine u procesu odobravanja i praćenja kredita. Internim aktima definisan je i postupak za rešavanje i davanje odgovora na prigovore po osnovu direktnog ili indirektnog uticaja poslovnih aktivnosti na životnu i društvenu sredinu.

Ugovaranjem kreditnih linija za finansiranje investicija za povećanje energetske efikasnosti i razvoj obnovljive energije, odobreni su plasmani koji obezbeđuju energiju iz zelenih izvora koji dovode do smanjenja emisije ugljen dioksida.

Kroz kategorizaciju plasmana u zavisnosti od nivoa rizika na životnu i društvenu sredinu, Grupa procenjuje u kom procentu se finansiraju delatnosti koje mogu imati štetne posledice po okruženje. Takođe, Grupa kontinuirano prati vanredne događaje kod svojih klijenata koji mogu imati negativan uticaj na životnu sredinu, zdravlje ili bezbednost ili zajednicu u celini i o tome redovno obaveštava organe upravljanja i akcionare Banke.

U cilju zaštite životne sredine i minimiziranja mogućnosti za pojavu događaja koji mogu imati negativan materijalni uticaj na životnu sredinu, zdravlje ili bezbednost ili zajednicu u celini, banke članice Grupe ne finansiraju klijente kojima je osnovna delatnost povezana sa proizvodnjom ili trgovinom oružjem i municijom, alkoholnim pićima, radioaktivnim materijalima i drugim tehnologijama koje mogu imati negativan uticaj na životnu sredinu.

4. Značajni događaji po završetku poslovne godine

Značajni događaji posle 30.06.2015. godine obelodanjeni su u Napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje – napomena broj 12.

5. Planirani budući razvoj

Uslovljeni otežanim makroekonomskim uslovima Grupa nastavlja da posluje sa konzervativnim stavom prema riziku. Fokus Grupe ostaje na ostvarenju dugoročne konkurentnosti.

Poslovne politike nisu menjane u poslovnoj godini ni na nivou Grupe niti na nivou pojedinačnih banaka, članica Grupe.

Grupa donosi Strategiju i Plan poslovanja na nivou članica u zavisnosti od lokalnih uslova poslovanja.

Strategije poslovanja usvajaju se na nivou članica Grupe, na period za naredne tri godine. Strategijom se definišu misija, strateški ciljevi i principi poslovanja svake članice Grupe sa fokusom na stabilno i održivo poslovanje, koje će se realizovati kroz:

- Održavanje kamatne marže;

- Podizanje efikasnosti i
- Održavanje kvaliteta portfolija nasuprot rastu.

Misija i dugoročno opredeljenje Grupe u narednom periodu ostaju:

- Univerzalna banka sa podjednakim fokusom na privredu i stanovništvo;
- Orijentisanost na lokalna tržišta.

Strateške ciljeve možemo definisati kao:

- Upravljanje svim rizicima prisutnim u poslovanju Grupe;
- Održiva profitabilnost uz stvaranje uslova za njen rast u postkriznom periodu.

Principi kojima se rukovodi prilikom postavljanja ciljeva su sledeći:

- Stabilnost i dugoročna održivost poslovanja i vrednosti za akcionare;
- Opreznost;
- Konzervativan pristup.

Planirane performanse poslovanja po članicama:

ČLANICE GRUPE	KB BEOGRAD			KB BANJA LUKA			KB BUDVA			
	Plan	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Rast aktive		3,6%	5,2%	5,5%	5,5%	4,3%	3,4%	2,2%	3,9%	3,9%
ROE na akcijski kapital		11,9%	13,7%	15,4%	3,3%	4,1%	4,6%	6,3%	7,3%	8,6%
ROE na ukupan kapital		6,8%	7,5%	8,1%	3,0%	3,6%	4,0%	5,1%	5,7%	6,3%
ROA		1,2%	1,3%	1,4%	0,7%	0,9%	0,9%	1,5%	1,7%	1,9%
CIR		58,8%	55,5%	54,7%	74,6%	70,0%	66,3%	67,5%	63,8%	61,0%
Kamatna marža na ukupnu aktivu		3,4%	3,5%	3,6%	4,1%	4,2%	4,3%	4,7%	4,9%	5,0%

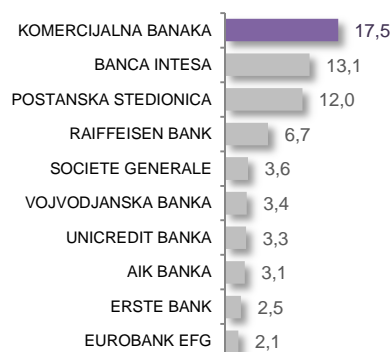
6. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Bankarska Grupa kontinuirano prati aktivnosti na tržištu bankarskih proizvoda, pri čemu koristi raspoložive kadrove, a angažuje i specijalizovane agencije za istraživanje javnog mnjenja.

Istraživanje tržišta: *IPSOS Strategic Marketing, Bankarski omnibus – Najbolja banka u Srbiji, Maj 2015. godine*

Agencije obezbeđuju podatke koji se tiču zadovoljstva klijenata, a prema sprovedenim analizama, Grupa zauzima vodeće mesto po prepoznatljivosti brenda i kvalitetu usluga.

Rezultati istraživanju pomažu u procesu donošenja poslovnih odluka, posebno bitnih na segmentu razvoja novih i unapređenja i modifikacije postojećih proizvoda i usluga.

U kontinuiranom procesu praćenja tržišnih signala i potreba korisnika i potencijalnih klijenata, poslovni sektori Matične banke su u prethodnom periodu korisnicima ponudili nove i/ili unapredili određene vrste kredita za stanovništvo i mikroklijente, i razvili čitav spektar usluga u segmentu elektronskog bankarstva, platnih i kreditnih kartica. Rezultati istraživanja i razvoja su implementirani u Strategiju i biznis plan Matične banke.

7. Otkup sopstvenih akcija

Članice Grupe nisu sticale sopstvene akcije u prethodnom periodu, a ne nameravaju ni da stiču sopstvene akcije u narednom periodu.

8. Postojanje ogranaka

Zavisne banke: Komercijalna banka a.d., Budva i Komercijalna banka a.d., Banja Luka vode poslovne knjige i sastavljaju finansijske izveštaje u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Crne Gore, odnosno Bosne i Hercegovine.

U svrhu pripremanja konsolidovanih finansijskih izveštaja pojedinačni finansijski izveštaji zavisnih banaka i Društva su prilagođeni prezentaciji finansijskih izveštaja na osnovu:

- računovodstvenih propisa Republike Srbije,
- internih akata Matične banke i
- relevantnih MRS i MSFI.

Funkcionalne valute, EUR iz finansijskih izveštaja Komercijalne banke a.d., Budva i BAM iz finansijskih izveštaja Komercijalne banke a.d., Banja Luka, preračunate su u prezentacionu valutu, odnosno funkcionalnu valutu Matične banke – dinar (RSD) na bazi zvanično objavljenih kurseva u Republici Srbiji, i to:

- Bilans uspeha i Bilans tokova gotovine primenom prosečnog kursa u Republici Srbiji i
- ostali finansijski izveštaji (Bilans stanja, Izveštaj o ostalom rezultatu i Izveštaj o promenama na kapitalu) primenom zaključnog kursa na dan bilansa.

Pojedinačni bilansi stanja članica Grupe pre konsolidovanja na dan 30. juna 2015. godine

u hiljadama RSD

OPIS	KB Beograd	KB Budva	KB Banja Luka	KomBank INVEST
Gotovina i sredstva kod centralne banke	68.102.145	1.707.157	2.666.961	20
Plasmani u HOV	103.722.956	2.692.582	1.091.180	120.668
Kredit i potraživanja od banaka i dr.fin.org	22.313.830	1.399.612	591.770	83
Kredit i potraživanja od komitenata	173.688.747	5.932.689	11.096.204	0
Investicije u zavisna društva	5.480.888	0	0	0
Nematerijalna ulaganja	300.596	21.692	18.577	21
Nekretnine, postrojenja i oprema	6.200.408	203.421	55.600	52
Investicione nekretnine	2.814.408	0	128.379	0
Ostala aktiva	7.249.922	2.071.985	118.752	1.041
UKUPNA AKTIVA	389.873.900	14.029.139	15.767.424	121.884
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	18.890.194	323.772	1.932.319	0
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	288.662.985	9.695.367	9.708.985	0
Subordinirane obaveze	6.021.978	0	0	0
Rezervisanja	1.781.325	43.039	27.901	583
Ostale obaveze	6.388.200	68.508	76.832	1.406
UKUPNE OBAVEZE	321.744.682	10.130.686	11.746.038	1.989
Kapital i rezerve	68.129.218	3.898.454	4.021.386	119.896
UKUPNA PASIVA	389.873.900	14.029.139	15.767.424	121.884

Procenat ukupno konsolidovanih pozicija bilansa stanja nije materijalno značajan i iznosi 1,5% bilansne sume zbirnog bilansa stanja.

U sprovedenom postupku konsolidacije u potpunosti je konsolidovano:

- iznos učešća Matične banke u kapitalu članica Grupe (5.480,9 miliona dinara),
- interna potraživanja i obaveze između članica Grupe (845,4 miliona dinara),
- interni prihodi i rashodi između svih članica Grupe (neto negativan efekat 3,5 miliona dinara),
- nerealizovani interni dobiti (nisu ostvareni) i
- nerealizovani interni gubici (nisu ostvareni).

Obezvredjenje plasmana (ispravke vrednosti) članica Grupe, kao i rezervisanje za potencijalne obaveze, priznati su u skladu sa zahtevima MRS 39 i MRS 37, na osnovu usvojene interne metodologije Grupe.

Konsolidovanje bilansa stanja

AKTIVA

u hiljadama RSD

Članice grupe Komercijalne banke	Zbirna aktiva	IZNOS konsolidacije aktive	Konsolidovana aktiva	% učešća
1	2	3	4=2+3	5
Komercijalna banka a.d., Beograd	389.873.900	-6.091.223	383.782.677	92,82%
Komercijalna banka a.d., Budva	14.029.139	-175.167	13.853.972	3,35%
Komercijalna banka a.d., Banja Luka	15.767.424	-59.832	15.707.592	3,80%
KomBank INVEST a.d., Beograd	121.884	-102	121.782	0,03%
UKUPNO	419.792.347	-6.326.324	413.466.023	100%

PASIVA

Članice grupe Komercijalne banke	Zbirna pasiva	IZNOS konsolidacije pasive	Konsolidovana pasiva	% učešća
1	2	3	4=2+3	5
Komercijalna banka a.d., Beograd	389.873.900	781.588	390.655.488	94,48%
Komercijalna banka a.d., Budva	14.029.139	-2.661.819	11.367.320	2,75%
Komercijalna banka a.d., Banja Luka	15.767.424	-4.306.003	11.461.421	2,77%
KomBank INVEST a.d., Beograd	121.884	-140.090	-18.206	0,00%
UKUPNO	419.792.347	-6.326.324	413.466.023	100%

Učešće zavisnih pravnih lica u ukupnom potencijalu Grupe nije značajno s obzirom da iznosi 7,2% (2014. godine iznosilo je 7,1%) konsolidovane aktive Grupe. Učešće u pasivi je nešto manje i iznosi 5,5% (2014. godine 5,5%), s obzirom na to da se prilikom konsolidacije eliminiše kapital članica koji je uložila Matična banka. Kao i prethodnih godina, dominantna je pozicija Matične banke u strukturi aktive Grupe sa učešćem od 92,8% i 94,5% u pasivi.

Pojedinačni bilanci uspeha pre konsolidovanja za period od 1. januara - 30. juna 2015. godine

u hiljadama RSD

OPIS	KB Beograd	KB Budva	KB Banja Luka	KomBank INVEST
Prihodi od kamata	9.925.789	347.341	407.532	5.925
Rashodi kamata	3.022.702	93.148	103.153	0
Dobitak po osnovu kamata	6.903.087	254.193	304.379	5.925
Prihodi od naknada i provizija	2.896.747	72.671	111.571	3.102
Rashodi od naknada i provizija	524.674	17.083	32.676	434
Dobitak po osnovu naknada i provizija	2.372.073	55.588	78.895	2.668
Neto dobitak/gubitak po osnovu prodaje HoV	13.892	0	8.243	1.144
Neto prihodi/rashodi od kursnih razlika i devizne klauzule	13.219	3.992	-2.706	14
Ostali poslovni prihodi	209.169	1.937	1.786	140
Neto prihod/rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	-2.918.607	-42.973	-47.022	0
Operativni i ostali poslovni rashodi	5.896.523	297.660	309.722	8.301
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	696.310	-24.923	33.853	1.590
Porez na dobit	0	0	0	0
DOBITAK	696.310	-24.923	33.853	1.590

Konsolidovanje bilansa uspeha

u hiljadama RSD

Zbirni nekonsolidovani dobitak u Bilansu uspeha	Iznos konsolidacije		Konsolidovani dobitak
	prihodi neto	rashodi neto	
706.830	9.455	5.982	703.357

9. Finansijski instrumenti značajni za procenu finansijskog položaja

Na polugodištu 2015. godine za procenu finansijskog položaja Grupe Komercijalne banka a.d., Beograd od ključnog značaja su sledeći finansijski instrumenti:

- na strani aktive:
  - krediti i potraživanja od komitenata;
  - krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija;
  - finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i
  - gotovina i sredstva kod centralne banke
- na strani pasive:
  - depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima;
  - depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci;
  - subordinirane obaveze i
  - kapital.

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija na dan 30.06.2015. godine iznose 214.399,0 miliona dinara i čine 51,9% ukupne bilansne aktive Grupe, dok su na kraju 2014. godine krediti iznosili 239.562,6 miliona dinara i u ukupnoj aktivi su učestvovali sa 55,6%.

U prvih šest meseci 2015. godine krediti i potraživanja smanjeni su za 25.163,6 miliona dinara odnosno za 10,5%. Imajući u vidu činjenicu da u dužem vremenskom periodu krediti i plasmani čine više od 50% ukupne aktive Grupa je u prethodnom periodu razvijala sistem upravljanja rizicima, sa posebnim akcentom na kreditni rizik. Kao rezultat ovih napora Grupa danas ima kvalitetan kreditni portfolio, koji je obezbeđen odgovarajućim iznosom ispravki vrednosti i rezervi formiranih iz dobiti.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju na polugodištu 2015. godine iznose 107.011,8 miliona dinara (25,9% ukupne aktive) i u odnosu na stanje sa kraja 2014. godine (98.958,8 miliona dinara, 23,0% ukupne aktive) povećana su za 8.053,0 miliona dinara odnosno 8,1%. Navedena sredstva se najvećim delom odnose na ulaganje u kratkoročne i dugoročne hartije od vrednosti Republike Srbije.

Gotovina i sredstva kod centralne banke, nerizična aktiva sa aspekta kreditnog rizika, na dan 30. jun 2015. godine iznose 72.254,8 miliona dinara i u odnosu na početak godine smanjena su za 0,5%, odnosno za 378,7 miliona dinara. U strukturi ove pozicije dominantan iznos se odnosi na sredstva na žiro računu i sredstva izdvojena kod centralnih banaka u formi obavezne rezerve.

Imajući u vidu strukturu aktive može se konstatovati da se aktiva osetljiva na kreditni rizik održava na optimalnom nivou uz razumnu politiku preuzimanja rizika.

Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima (uključujući i sredstva uzeta u formi kreditnih linija) na dan 30. jun 2015. godine iznose 308.067,3 miliona dinara i u ukupnoj pasivi učestvuju sa 74,5%. U odnosu na početak godine depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima smanjeni su za 13.026,9 miliona dinara ili 4,1%. Depozitni potencijal Grupe dominantno čine devizni depoziti fizičkih lica, pri čemu postoji velika diversifikacija depozita, veliki broj depozita u manjem iznosu.

Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci na dan 30. jun 2015. godine iznose 20.300,9 miliona dinara i čine 4,9% ukupne pasive.

U cilju stvaranja osnove za povoljnije kreditiranje klijenata, kao i jačanje kapitalne baze Grupe Matična banka, Komercijalna banka a.d., Beograd, je obezbedila deo sredstava i u formi subordiniranog duga od strane IFC-a. Na dan 30. jun 2015. godine subordinirane obaveze iznose 6.022,0 miliona dinara i čine 1,5% pasive.

Ukupan kapital Grupe Komercijalne banke na dan 30. jun 2015. godine iznosi 70.688,1 miliona dinara i predstavlja 17,1% ukupne pasive. U poslovnoj godini ukupan kapital je smanjen za 1.412,7 miliona dinara odnosno za 2,0%.

Na bazi navedenog može se zaključiti da je Grupa Komercijalne banka a.d., Beograd obezbedila različite izvore finansiranja i da ne postoji visoka koncentracija depozita.

10. Upravljanje rizicima

Grupa je prepoznala proces upravljanja rizicima kao ključni element upravljanja poslovanjem, s obzirom da izloženost rizicima proizilazi iz svih poslovnih aktivnosti, kao neodvojivog dela bankarskog poslovanja, kojim se upravlja kroz identifikovanje, merenje, ublažavanje, praćenje i kontrolu i izveštavanje, odnosno uspostavljanjem ograničenja rizika, kao i izveštavanje u skladu sa strategijama i politikama.

Grupa je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji obuhvata: strategije, politike i procedure upravljanja rizicima, odgovarajuću organizacionu strukturu, efektivan i efikasan sistem upravljanja svim rizicima kojima je izložena, adekvatan sistem unutrašnjih kontrola, odgovarajući informacioni sistem i adekvatan proces interne procene adekvatnosti kapitala.

Strategijom upravljanja rizicima i Strategijom upravljanja kapitalom, Grupa je postavila sledeće ciljeve u okviru sistema upravljanja rizicima: minimiziranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital uz poštovanje definisanih okvira prihvatljivog nivoa rizika, održavanje potrebnog nivoa adekvatnosti kapitala, razvoj aktivnosti u skladu sa poslovnim mogućnostima i razvojem tržišta u cilju ostvarivanja konkurentskih prednosti.

Detaljni izveštaji i podaci o upravljanju rizicima su obelodanjeni u Napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje – napomena broj 4.

Izloženost kreditnom riziku

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe, usled neizvršenja obaveza dužnika prema članicama Grupe. Kreditni rizik uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenta obezbeđenja.

Prihvatljiv nivo izloženosti kreditnom riziku Grupe u skladu je sa definisanom Strategijom upravljanja rizicima i zavisi od strukture portfolija Grupe, na osnovu koje se omogućuje limitiranje negativnih efekata na finansijski rezultat i minimiziranje kapitalnih zahteva za kreditni rizik, rizik izmirenja i isporuke i rizik druge ugovorne strane u cilju održavanja adekvatnosti kapitala na prihvatljivom nivou. Banke, članice Grupe, odobravaju plasmane klijentima (pravnim i fizičkim licima) za koje procenjuje da su kreditno sposobni. S druge strane, Grupa ne ulaže u visokorizične plasmane kao što su ulaganja u visokoprofitabilne projekte s visokim rizikom, u investicione fondove visokorizičnog projekta i slično.

Izloženost riziku likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka nepovoljnih događaja koji mogu negativno uticati na finansijski rezultat i kapital Grupe. Rizik likvidnosti ispoljava se kroz teškoće Grupe u izmirenju dospelih obaveza u slučaju nedovoljnih rezervi likvidnosti i nemogućnosti pokrića neočekivanih odliva i ostale pasive.

Banke, članice Grupe, u svom poslovanju poštuju osnovne principe likvidnosti, ostvarujući dovoljan nivo sredstava za pokriće obaveza nastalih u kratkom roku, odnosno poštuju princip solventnosti formiranjem optimalne strukture sopstvenih i pozajmljenih izvora sredstava i formiranjem dovoljnog nivoa rezervi likvidnosti koje ne ugrožavaju ostvarivanje planiranog povrata na kapital.

Rizik likvidnosti, ispoljava se u nemogućnosti Grupe da ispunjava svoje dospеле obaveze. Rizik likvidnosti može se javiti u vidu rizika izvora sredstava i tržišnog rizika likvidnosti. Problem likvidnosti sa aspekta izvora sredstava odnosi se na strukturu pasive, odnosno obaveza i izražava se kroz potencijalno značajno učešće nestabilnih izvora, kratkoročnih izvora ili njihove koncentracije. Sa druge strane, rizik likvidnosti ispoljava se i kroz deficit rezervi likvidnosti i otežanog ili nemogućeg pribavljanja likvidnih sredstava po prihvatljivim tržišnim cenama.

Izloženost kamatnom riziku

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled nepovoljnih promena kamatnih stopa. Izloženost ovoj vrsti rizika zavisi od odnosa kamatno osetljive aktive i pasive.

Upravljanje kamatnim rizikom ima za cilj održavanje prihvatljivog nivoa izloženosti kamatnom riziku sa aspekta uticaja na finansijski rezultat i ekonomsku vrednost kapitala, vođenjem adekvatne politike ročne usklađenosti perioda ponovnog formiranja kamatnih stopa i usklađivanja izvora sa plasmanima prema vrsti kamatne stope i ročnosti.

Izloženost deviznom riziku

Banke, članice Grupe, su izložene deviznom riziku koji se manifestuje kroz mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital usled promene međuvalutnih odnosa, promene vrednosti domaće valute u odnosu na strane valute ili promene vrednosti zlata i drugih plemenitih metala.

U cilju minimiziranja izloženosti deviznom riziku Grupa vrši diversifikaciju valutne strukture portfolija i valutne strukture obaveza, usklađivanje otvorenih pozicija po pojedinim valutama, poštujući principe ročne transformacije sredstava.

Grupa je dužna da uskladi obim svog poslovanja sa parametrima iz Zakona o bankama. Na dan 30. jun 2015. godine, svi pokazatelji su bili usklađeni sa propisanim parametrima.

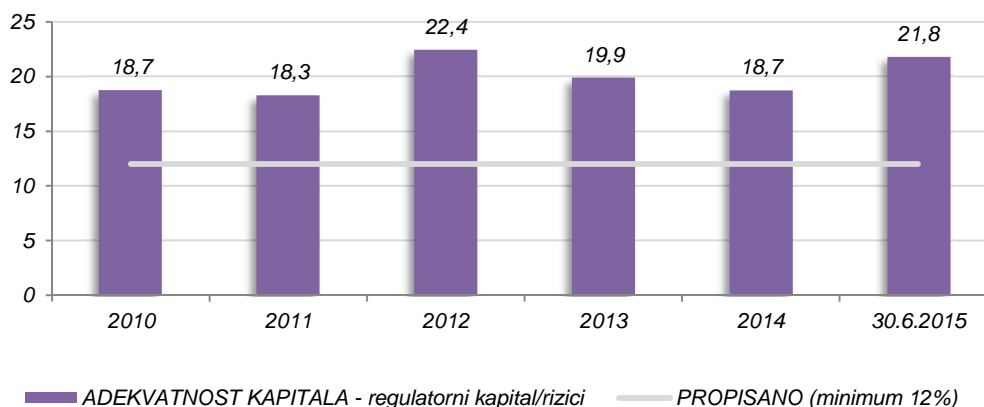
Regulatorni zahtevi za Grupu

Parametar adekvatnosti kapitala predstavlja osnovni pokazatelj poslovanja Grupe i na njegovu vrednost utiču:

- Visina regulatornog kapitala,
- Ukupna aktiva ponderisana kreditnim rizikom,
- „Neto otvorena devizna pozicija“ i
- Izloženost operativnom riziku.

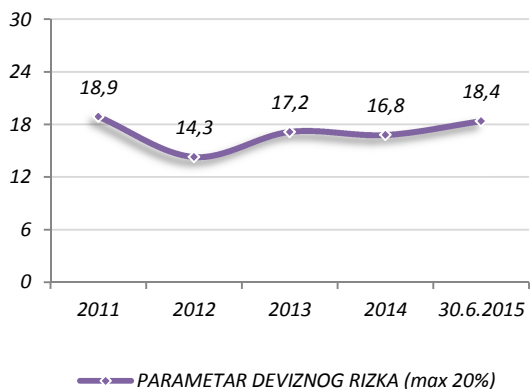
Adekvatnost kapitala

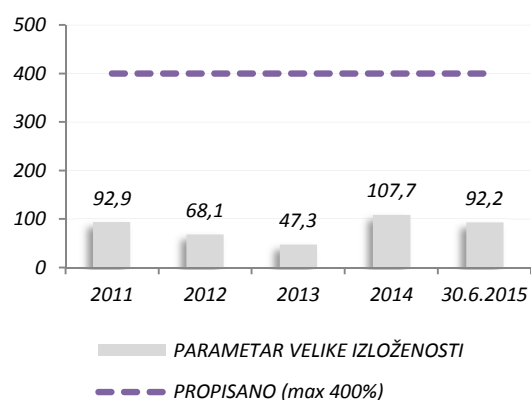
Prema Zakonu o bankama: „Za bankarsku grupu na konsolidovanoj osnovi utvrđuju se:

- pokazatelj adekvatnosti kapitala,
- velika izloženost,
- ulaganje u druga pravna lica i u osnovna sredstva,
- „otvorena neto devizna pozicija.“

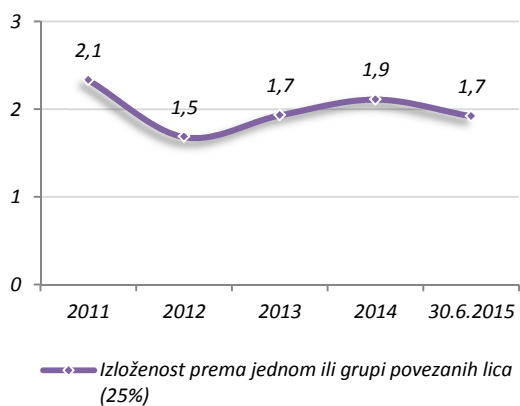
Parametar deviznog rizika

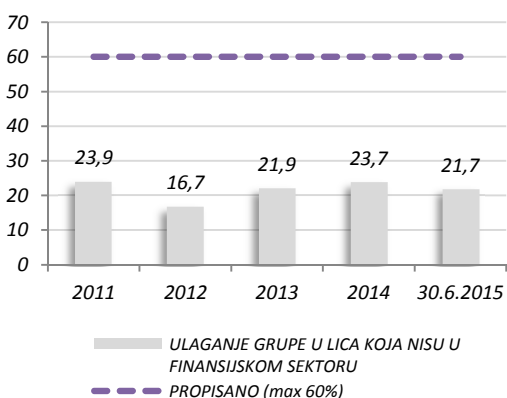
Parametar velike izloženosti

Lica povezana sa bankom

Ulaganje Grupe

11. Pravila korporativnog upravljanja

Pravila korporativnog upravljanja su zasnovana na odgovarajućim zakonskim propisima (Zakon o bankama i Zakon o privrednim društvima). Članice grupe u svom poslovanju primenjuju Kodeks korporativnog upravljanja Privredne komore Srbije, koji je usvojila Skupština Privredne komore Srbije.

Nadležnosti i ovlašćenja svih organa članica Grupe zasnovana su na odgovarajućim zakonskim propisima i definisana u internim aktima. Pravila korporativnog upravljanja implementirana su kroz interna akta i u samoj primeni istih ne postoje odstupanja.

Kodeksom korporativnog upravljanja uspostavljeni su principi korporativne prakse prema kojoj se, u poslovanju, ponašaju i pridržavaju nosioci korporativnog upravljanja. Cilj Kodeksa je uvođenje dobrih poslovnih običaja i uspostavljanje visokih standarda u oblasti korporativnog upravljanja, koji treba da obezbede jačanje poverenja akcionara, investitora, klijenata i ostalih zainteresovanih strana. Dobra praksa korporativnog upravljanja u osnovi omogućava konzistentnost sistema kontrole, zaštitu interesa akcionara, pravovremenu dostavu svih relevantnih informacija o poslovanju i potpunu transparentnost kroz javni pristup finansijskim izveštajima kompanija.

U Beogradu,

dana 19.08.2015. godine

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

Direktor Sektora finansijskog kontrolinga,
planiranja i budžetiranja

Vasimir Ismailović

Izvršni direktor za računovodstvo

Savo Petrović

Период извештавања:

од

01.01.2015.

до

30.06.2015.

Полугодишњи финансијски извештај за банке ПФИ-Б

Пословно име: **ГРУПА КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД БЕОГРАД**

Матични број (МБ): **07737068**

Поштански број и место: **11000** **БЕОГРАД**

Улица и број: **СВЕТОГ САВЕ 14**

Адреса е-поште: **posta@kombank.com**

Интернет адреса: **www.kombank.com**

Консолидовани/Појединачни: **Консолидовани**

Усвојен (да/не): **не**

Ревдиран (да/не): **не**

Друштва субјекта консолидације:

Седиште:

МБ:

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД БЕОГРАД

БЕОГРАД

07737068

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД БУДВА

БУДВА, ЦРНА ГОРА

02373262

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД БАЊА ЛУКА

БАЊА ЛУКА, РЕПУБЛИКА СРПСКА

11009778

КОМБАНК ИНВЕСТ АД БЕОГРАД

БЕОГРАД

20379758

Особа за контакт: **САВО ПЕТРОВИЋ**

(уноси се само име и презиме особе за контакт)

Телефон: **011/333-9405**

Факс: **011/333-9395**

Адреса е-поште: **savo.petrovic@kombank.com**

Презиме и име: **ДРАГАН САНТОВАЦ**

(особа овлашћена за заступање)

Документација за објаву (у ПДФ формату, као један документ):

1. Финансијски извештаји (биланс стања, биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о променама на капиталу, напомене уз финансијске извештаје),
2. Извештај о пословању,
3. Изјава лица одговорних за састављање извештаја.

*Полуњава се у случају сачињавања консолидованог годишњег финансијског извештаја

(потпис особе овлашћене за заступање)

на дан 30.06.2015.

БИЛАНС СТАЊА

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ	
		30.06. текуће године	31.12. претходне године
1	2	4	5
АКТИВА			
Готовина и средстава код централне банке	0001	72 254 832	72 633 528
Заложена финансијска средства	0002	-	-
Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха намењена трговању	0003	147 119	121 634
Финансијска средства која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	0004	-	-
Финансијска средстава расположива за продају	0005	107 011 783	98 958 788
Финансијска средства која се држе до доспећа	0006	468 484	390 015
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	0007	23 681 399	35 733 988
Кредити и потраживања од комитената	0008	190 717 640	203 828 648
Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	0009	-	-
Потраживања по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика	0010	-	-
Инвестиције у придружена друштва и заједничке подухвате	0011	-	-
Инвестиције у зависна друштва	0012	-	-
Нематеријална улагања	0013	340 887	451 205
Некретнине, постројења и опрема	0014	6 459 481	6 605 496
Инвестиционе некретнине	0015	2 942 787	2 711 213
Текућа пореска средства	0016	83 558	79 572
Одложена пореска средства	0017	129 347	5
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	0018	143 620	137 802
Остала средства	0019	9 085 086	9 050 215
УКУПНА АКТИВА (од 0001 до 0019)	0020	413 466 023	430 702 109
ПАСИВА			
ОБАВЕЗЕ			
Финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха намењене трговању	0401	-	-
Финансијске обавезе које се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	0402	-	-
Обавезе по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика	0403	-	-
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	0404	20 300 938	26 247 764
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	0405	308 067 337	321 094 208
Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	0406	-	-
Издате сопствене хартије од вредности и друга позајмљена средства	0407	-	-
Субординиране обавезе	0408	6 021 978	6 036 680
Резервисања	0409	1 852 848	1 732 069
Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља	0410	-	-
Текуће пореске обавезе	0411	-	14 726
Одложене пореске обавезе	0412	290 300	160 991
Остале обавезе	0413	6 244 556	3 314 942
УКУПНО ОБАВЕЗЕ (од 0401 до 0413)	0414	342 777 957	358 601 380
КАПИТАЛ			
Акцијски капитал	0415	40 034 550	40 034 550
Сопствене акције	0416	-	-
Добитак	0417	710 733	6 925 972
Губитак	0418	-	-
Резерве	0419	29 942 716	25 140 140
Нереализовани губици	0420	-	-
Учешћа без права контроле	0421	67	67
УКУПНО КАПИТАЛ (0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) ≥ 0	0422	70 688 066	72 100 729
УКУПАН НЕДОСТАТАК КАПИТАЛА (0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) < 0	0423	-	-
УКУПНА ПАСИВА (0414+0422-0423)	0424	413 466 023	430 702 109

БИЛАНС УСПЕХА

од 01.01.2015. до 30.06.2015.

у хиљадама динара

Позиција 1	АОП 2	Износ	
		01.01. - 30.06. текуће године 3	01.01. - 30.06. претходне године 4
Приходи од камата	1001	10.681.761	11.909.263
Расходи од камата	1002	3.214.178	4.423.222
Нето приход по основу камата (1001-1002)	1003	7.467.583	7.486.041
Нето расход по основу камата (1002-1001)	1004	-	-
Приходи од накнада и провизија	1005	3.080.009	2.825.223
Расходи накнада и провизија	1006	570.786	482.299
Нето приход по основу накнада и провизија (1005-1006)	1007	2.509.223	2.342.924
Нето расход по основу накнада и провизија (1006-1005)	1008	-	-
Нето добитак по основу финансијских средстава намењених трговању	1009	2.667	3.351
Нето губитак по основу Финансијских средстава намењених трговању	1010	-	-
Нето добитак по основу заштите од ризика	1011	-	-
Нето губитак по основу заштите од ризика	1012	-	-
Нето добитак по основу финансијских средстава која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	1013	-	-
Нето губитак по основу финансијских средстава која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	1014	-	-
Нето добитак по основу финансијских средстава расположивих за продају	1015	20.613	8.491
Нето губитак по основу финансијских средстава расположивих за продају	1016	-	-
Нето приход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	1017	11.046	-
Нето расход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	1018	-	78.137
Нето добитак по основу инвестиција у придружена друштва и заједничке подухвате	1019	-	-
Нето губитак по основу инвестиција у придружена друштва и заједничке подухвате	1020	-	-
Остали пословни приходи	1021	213.033	166.719
Нето приход по основу умањења обезвређења финансијских средстава и кредитно ризичних ванбилансних ставки	1022	-	-
Нето расход по основу обезвређења финансијских средстава и кредитно ризичних ванбилансних ставки	1023	3.008.602	1.393.137
УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ ПРИХОД (1003-1004+1007-1008+1009-1010+1011-1012+1013-1014+1015-1016+1017-1018+1019-1020+1021+1022-1023) ≥ 0	1024	7.215.563	8.536.252
УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ РАСХОД (1003-1004+1007-1008+1009-1010+1011-1012+1013-1014+1015-1016+1017-1018+1019-1020+1021+1022-1023) < 0	1025	-	-
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	1026	2.340.264	2.345.775
Трошкови амортизације	1027	453.267	465.970
Остали расходи	1028	3.718.675	3.178.572
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1024-1025-1026-1027-1028) ≥ 0	1029	703.357	2.545.935
ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1024-1025-1026-1027-1028) < 0	1030	-	-
Порез на добитак	1031	-	-
Добитак по основу одложених пореза	1032	-	-
Губитак по основу одложених пореза	1033	-	-
ДОБИТАК НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА (1029-1030-1031+1032-1033) ≥ 0	1034	703.357	2.545.935
ГУБИТАК НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА (1029-1030-1031+1032-1033) < 0	1035	-	-
Нето добитак пословања које се обуставља	1036	-	-
Нето губитак пословања које се обуставља	1037	-	-
РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ДОБИТАК (1034-1035+1036-1037) ≥ 0	1038	703.357	2.545.935
РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ГУБИТАК (1034-1035+1036-1037) < 0	1039	-	-
Добитак који припада матичном ентитету	1040	703.357	2.545.935
Добитак који припада власницима без права контроле	1041	-	-
Губитак који припада матичном ентитету	1042	-	-
Губитак који припада власницима без права контроле	1043	-	-
ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
Основна зарада по акцији (у динарима без пара)	1044		
Умањена (разводњена) зарада по акцији (у динарима без пара)	1045		

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

од 01.01.2015. до 30.06.2015.

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ	
		01.01. - 30.06. текуће године	01.01. - 30.06. претходне године
1	2	3	4
ДОБИТАК ПЕРИОДА	2001	703 357	2 545 935
ГУБИТАК ПЕРИОДА	2002	-	-
Остали резултат периода			
Компоненте осталог резултата које не могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2003	-	-
Повећање ревалоризационих резерви по основу нематеријалних улагања и основних средстава	2004	-	3 472
Смањење ревалоризационих резерви по основу нематеријалних улагања и основних средстава	2005	-	-
Актуарски добитци	2006	-	-
Актуарски губитци	2007	-	-
Позитивни ефекти промена вредности по основу осталих компоненти осталог резултата које не могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2008	-	-
Негативни ефекти промена вредности по основу других компоненти осталог резултата које не могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2009	299 339	527 925
Компоненте осталог резултата које могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2010	85 876	30 088
Позитивни ефекти промене фер вредности по основу финансијских средстава расположивих за продају	2011	-	-
Нереализовани губитци по основу хартија од вредности расположивих за продају	2012	-	-
Добитци по основу инструмената заштите од ризика новчаног тока (хеџинг токова готовине)	2013	-	71 072
Губитци по основу инструмената заштите од ризика новчаног тока (хеџинг токова готовине)	2014	17 116	-
Позитивне кумулативне разлике по основу курсирања инооперација	2015	-	-
Негативне кумулативне разлике по основу курсирања инооперација	2016	-	-
Позитивни ефекти промена вредности по основу других компоненти осталог резултата које могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2017	-	-
Негативни ефекти промена вредности по основу других компоненти осталог резултата које могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2018	-	-
Добитак по основу пореза који се односи на остали резултат периода	2019	196 347	565 437
Губитак по основу пореза који се односи на остали резултат периода	2020	-	-
Укупан позитиван остали резултат периода (2003-2004+2005-2006+2007-2008+2009-2010+2011-2012+2013-2014+2015-2016+2017-2018) ≥ 0	2021	899 704	3 111 372
Укупан негативан остали резултат периода (2003-2004+2005-2006+2007-2008+2009-2010+2011-2012+2013-2014+2015-2016+2017-2018) < 0	2022	-	-
УКУПАН ПОЗИТИВАН РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА (2001-2002+2019-2020) ≥ 0	2023	899 704	3 111 372
УКУПАН НЕГАТИВАН РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА (2001-2002+2019-2020) < 0	2024	-	-
Укупан позитиван резултат периода који припада матичном ентитету	2025	-	-
Укупан позитиван резултат периода који припада власницима без права контроле	2026	-	-
Укупан негативан резултат периода који припада матичном ентитету			
Укупан негативан резултат периода који припада власницима без права контроле			

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

за период од 01.01.2015. до 30.06.2015.

у милионима динара

Позиција	АОП	Износ	
		01.01. - 30.06. текуће године	01.01. - 30.06. претходне године
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (од 3002 до 3005)			
3001		14.291.067	13.846.540
1. Приливи од камата	3002	11.095.276	10.891.101
2. Приливи од накнада	3003	3.095.594	2.634.050
3. Приливи по основу осталих пословних активности	3004	99.124	120.244
4. Приливи од дивиденди и учешћа у добити	3005	1.093	1.145
II. Одливи готовине из пословних активности (од 3007 до 3011)			
3006		8.974.374	9.497.220
5. Одливи по основу камата	3007	2.835.060	3.578.724
6. Одливи по основу накнада	3008	578.341	484.067
7. Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада и других личних расхода	3009	2.189.571	2.024.644
8. Одливи по основу пореза, доприноса и других дабина на терет прихода	3010	405.476	375.467
9. Одливи по основу других трошкова poslovanja	3011	2.967.926	3.034.318
III. Нето прилив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у гласанима и депозитима (3001-3006)			
3012		5.316.713	4.349.320
IV. Нето одлив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у гласанима и депозитима (3006-3001)			
3013		-	-
V. Смањење гласана и повећање депозита и осталих обавеза (од 3015 до 3020)			
3014		32.793.206	33.328.983
10. Смањење кредита и потраживања од банака, других финансијских организација, централне банке и комитената	3015	27.849.114	19.339.468
11. Смањење финансијских средстава која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха, финансијских средстава намењених трговану и осталих картица од вредности које нису намењени инвестирању	3016	4.944.092	-
12. Смањење потраживања по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3017	-	-
13. Повећање депозита и осталих обавеза према банкама, другим финансијским организацијама, централној банци и комитентима	3018	-	13.989.517
14. Повећање финансијских обавеза које се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха и финансијских обавеза намењених трговану	3019	-	-
15. Повећање обавеза по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3020	-	-
VI. Повећање гласана и смањење узетих депозита и осталих обавеза (од 3022 до 3027)			
3021		18.304.812	14.402.621
16. Повећање кредита и потраживања од банака, других финансијских организација, централне банке и комитената	3022	-	-
17. Повећање финансијских средстава која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха, финансијских средстава намењених трговану и осталих картица од вредности које нису намењени инвестирању	3023	-	14.402.621
18. Повећање потраживања по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3024	-	-
19. Смањење депозита и осталих обавеза према банкама, другим финансијским организацијама, централној банци и комитентима	3025	18.304.812	-
20. Смањење финансијских обавеза које се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха и финансијских обавеза намењених трговану	3026	-	-
21. Смањење обавеза по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3027	-	-
VII. Нето прилив готовине из пословних активности пре пореза на добит (3012-3013+3014-3021)			
3028		19.725.107	23.275.602
VIII. Нето одлив готовине из пословних активности пре пореза на добит (3013-3012+3021-3014)			
3029		-	-
22. Плаћање пореза на добит	3030	18.734	405.918
23. Исплаћене дивиденде	3031	403	484.931
IX. Нето прилив готовине из пословних активности (3028-3029-3030-3031)			
3032		19.705.970	22.384.833
X. Нето одлив готовине из пословних активности (3029-3028+3030+3031)			
3033		-	-
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (од 3035 до 3039)			
3034		17.062.166	13.060.540
1. Приливи од улагања у инвестиционе картице од вредности	3035	17.056.671	13.073.190
2. Приливи од продаје инвестиција у зависна и придружена друштва и заједничке подухвате	3036	-	-
3. Приливи од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	3037	5.495	7.356
4. Приливи од продаје инвестиционих некретнина	3038	-	-
5. Остали приливи из активности финансирања	3039	-	-
II. Одливи готовине из активности инвестирања (од 3041 до 3045)			
3040		30.611.325	29.957.022
6. Одливи по основу улагања у инвестиционе картице од вредности	3041	30.433.308	29.626.437
7. Одливи за куповину инвестиција у зависна и придружена друштва и заједничке подухвате	3042	-	-
8. Одливи за куповину нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	3043	177.927	329.996
9. Одливи по основу набавке инвестиционих некретнина	3044	-	588
10. Остали одливи из активности инвестирања	3045	-	-
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (3034-3040)			
3046		-	-
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (3040-3034)			
3047		13.549.159	16.876.476
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (од 3049 до 3054)			
3048		55.623.306	102.339.169
1. Приливи по основу урешања капитала	3049	-	-
2. Приливи готовине по основу субординираних обавеза	3050	-	-
3. Приливи по основу узетих кредита	3051	55.623.306	102.339.169
4. Приливи по основу издата сопствених картица од вредности	3052	-	-
5. Приливи по основу продаје сопствених акција	3053	-	-
6. Остали приливи из активности финансирања	3054	-	-
II. Одливи готовине из активности финансирања (од 3056 до 3060)			
3055		57.371.333	104.407.076
7. Одливи по основу откупа сопствених акција	3056	-	-
8. Одливи готовине по основу субординираних обавеза	3057	-	-
9. Одливи готовине по основу узетих кредита	3058	57.371.333	104.407.076
10. Одливи по основу издата сопствених картица од вредности	3059	-	-
11. Остали одливи из активности финансирања	3060	-	-
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (3048-3055)			
3061		-	-
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (3055-3048)			
3062		1.747.947	2.067.907
Г. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3001+3014+3034+3048)			
3063		119.769.845	162.595.238
Д. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3006+3021+3030+3031+3040+3055)			
3064		115.360.981	159.154.768
Ђ. НЕТО ПОВЕЋАЊЕ ГОТОВИНЕ (3063-3064)			
3065		4.408.864	3.440.450
Е. НЕТО СМАЊЕЊЕ ГОТОВИНЕ (3064-3063)			
3066		-	-
Ж. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ			
3067		47.896.270	42.723.039
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ			
3068		628.802	349.315
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ			
3069		605.763	-
Ј. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈУ ПЕРИОДА (3065-3066+3067+3068-3069)			
3070		52.528.173	45.477.315

НАПОМЕНЕ

УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ
ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

ЗА 30.06.2015. ГОДИНЕ

Београд, август 2015. године

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

1. ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ БАНКАРСКЕ ГРУПЕ

Комерцијална банка а.д., Београд (у даљем тексту "Матична банка") основана је 1. децембра 1970. године, а трансформисана је у акционарско друштво 6. маја 1992. године. Банка је регистрована код Трговинског суда у Београду 10. јула 1991. године, а законски је пререгистрована у Агенцији за привредне регистре 14. априла 2006. године. Банка је добила дозволу за банкарску делатност од Народне банке Југославије 3. јула 1991. године. Порески идентификациони број Матичне банке је 100001931.

Највеће учешће у управљачким акцијама Матичне банке имају:

Република Србија	41.74%
EBRD, Лондон	24.43%

Матична банка има три зависна правна лица са учешћем у власништву:

- 100% - Комерцијална банка а.д., Будва, Црна Гора
- 100% - Друштво за управљање инвестиционим фондом КомБанк ИНВЕСТ а.д., Београд, Србија
- 99.998% - Комерцијална банка а.д., Бања Лука, Босна и Херцеговина.

Мањински власник у Комерцијалној банци а.д., Бања Лука са 0.002% је Агенција за осигурање и финансирање извоза Републике Србије.

Консолидовани финансијски извештаји и напомене уз консолидоване финансијске извештаје представљају податке Матичне банке, Комерцијалне банке а.д., Будва, Комерцијалне банке а.д., Бања Лука и Друштва за управљање инвестиционим фондом КомБанк ИНВЕСТ а.д., Београд (у даљем тексту „Група“).

Комерцијална банка а.д., Будва основана је у новембру 2002. године као афилијација Комерцијалне банке а.д., Београд и уписана у централни регистар Привредног суда у Подгорици 6. марта 2003. године. Матични број Комерцијалне банке а.д., Будва је 02373262.

Комерцијална банка а.д., Бања Лука је основана у септембру 2006. године и дана 15. септембра 2006. године је уписана у судски регистар Решењем Основног суда у Бања Луци. Матични број Комерцијалне банке а.д., Бања Лука је 11009778.

Друштво за управљање инвестиционим фондом КомБанк ИНВЕСТ а.д., Београд основано је у децембру 2007. године и регистровано 5. фебруара 2008. године. Матични број Друштва је 20379758.

Активности Групе укључују кредитне, депозитне и гаранцијске послове и послове платног промета у земљи и иностранству у складу са Законом о банкама, као и послове управљања инвестиционим фондовима. Група је дужна да послује по принципима ликвидности, сигурности и профитабилности.

На дан 30. јуна 2015. године Групу чине: централа и седиште у Београду, у улици Светог Саве бр. 14; седиште Комерцијалне банке а.д., Будва у Будви – ПЦ Подкошљун бб; седиште Комерцијалне банке а.д., Бања Лука у Бања Луци – улица Веселина Маслеше бр. 6; седиште Друштва за управљање инвестиционим фондом КомБанк ИНВЕСТ а.д., Београд у Београду, у улици Краља Петра бр.19; 38 филијала и 237 експозитура на територији Србије, Црне Горе и Босне и Херцеговине.

Група је на дан 30. јуна 2015. године имала 3,165 запослених, а 31. децембра 2014. године 3,178 запослених.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1. Основе за састављање и приказивање консолидованих финансијских извештаја

Правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству (у даљем тексту "Закон", "Службени гласник Републике Србије", бр. 62/2013). Матична банка, као велико правно лице, у обавези је да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), који у смислу наведеног закона, обухватају: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ") и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда ("IFRIC"), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("Одбор"), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија и који су били на снази на дан 31. децембра 2013. године.

Измене МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора и Комитета у периоду од 31. децембра 2002. године до 1. јануара 2009. године, званично су усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије („Министарство“) 5. октобра 2010. године и објављени у "Службеном гласнику Републике Србије", бр. 77/2010). Решењем Министарства од 13. марта 2014. године утврђен је превод Концептуалног оквира за финансијско извештавање ("Концептуални оквир", усвојен од стране Одбора у септембру 2010. године, који замењује Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја) и основних текстова МРС и МСФИ ("Решење о утврђивању превода Концептуалног оквира за финансијско извештавање и основних текстова Међународних рачуноводствених стандарда, односно Међународних стандарда финансијског извештавања", објављених у Службеном гласнику Републике Србије" бр. 35 на дан 27. марта 2014. године, (у даљем тексту "Решење о утврђивању превода"), који обухвата измене МРС, као и нове МСФИ и одговарајућа тумачења, који су издати/били на снази од Одбора и Комитета 31. децембра 2013. године. На основу наведеног Решења о утврђивању превода, Концептуални оквир, МРС, МСФИ, IFRIC и са њима повезана тумачења који су преведени, у примени су од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2014. године.

Приложени консолидовани финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Одлуком о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за банке ("Службени гласник Републике Србије" бр. 71/2014 и 135/2014).

Консолидовани финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Матична банка је у састављању ових финансијских извештаја примењивала рачуноводствене политике образложене у напмени 3.

Чланице Групе су у току 2015. године водиле пословне књиге и саставиле појединачне финансијске извештаје у складу са локалним законским прописима, осталим прописима који се базирају на Међународним рачуноводственим стандардима (МРС) и Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) као и прописима надлежних централних банака и регулаторних тела.

У сврху припремања консолидованих финансијских извештаја појединачни финансијски извештаји зависних банака су прилагођени презентацији финансијских извештаја на основу рачуноводствених прописа Републике Србије.

Ови консолидовани финансијски извештаји су одобрени од стране Извршног одбора Комерцијалне банке а.д., Београд на дан 19. августа 2015. године.

Консолидовани финансијски извештаји Групе су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији. Осим ако није другачије назначено, сви износи су наведени у динарима и заокружени у хиљадама.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)

2.1. Основе за састављање и приказивање финансијских извештаја (наставак)

Функционалне валуте EUR из финансијских извештаја Комерцијалне банке а.д., Будва и ВАРМ из финансијских извештаја Комерцијалне банке а.д., Бања Лука, прерачунате су у извештајну валуту, односно функционалну валуту Матичне банке – динар (РСД) на бази званично објављених курсева у Републици Србији.

2.2. Начело сталности пословања

Консолидовани финансијски извештаји су припремљени у складу са начелом сталности пословања, што подразумева да ће Група наставити да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности.

3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Рачуноводствене политике дате у наставку чланице Групе конзистентно примењује у свим периодима презентираним у овим финансијским извештајима.

(а) Консолидација

Матична банка има контролу над следећим правним лицима, чија је консолидација извршена у овим финансијским извештајима:

Правно лице	Учешће у капиталу
Комерцијална банка а.д., Будва, Црна Гора	100%
Комерцијална банка а.д., Бања Лука, Босна и Херцеговина	99.99%
Друштво за управљање инвестиционим фондом КомБанк Инвест а.д., Београд	100%

Консолидовани Биланс успеха и консолидовани биланс токова готовине су рекласификовани применом просечног курса у Републици Србији за 2015. годину од 120.9618 за један EUR и 61.8468 за један ВАРМ, а остали консолидовани финансијски извештаји (биланс стања, извештај о осталом резултату и извештај о променама на капиталу) применом закључног курса на дан биланса од 120.6042 за један EUR односно 61.6639 за један ВАРМ.

(б) Прерачунавање девизних износа

Пословне промене у иностраној валути су прерачунате у динаре по средњем курсу валуте који је важио на дан пословне промене.

Монетарне позиције активе и пасиве у иностраној валути, које су исказане по набавној вредности, прерачунате су у динаре према средњем курсу који је важио на дан биланса. Курсне разлике настале као резултат прерачуна девизних позиција исказане су у оквиру биланса успеха. Немонетарне позиције активе које се вреднују по набавној вредности у иностраној валути прерачунате су у динаре према средњем курсу валуте који је важио на дан пословне промене.

Курсеви најзначајнијих валута који су коришћени приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у иностраној валути, утврђени од стране Народне банке Србије, били су следећи:

	30.06.2015.	У динарима 2014.
USD	107.7304	99.4641
EUR	120.6042	120.9583
CHF	115.7541	100.5472
ВАРМ	61.6639	61.8450

(ц) Камата

Приходи и расходи од камата признају се у билансу успеха применом метода ефективне каматне стопе. Ефективна каматна стопа је стопа којом се дисконтују будући новчани токови током

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

(ц) Камата (наставак)

очекиваног периода трајања финансијских средстава или обавеза (или, према потреби, током краћег периода) на његову садашњу вредност.

Приликом обрачуна ефективне каматне стопе, чланице Групе процењују будуће новчане токове узимајући у обзир све уговорене услове, који се тичу финансијског инструмента, али не и будуће губитке који могу настати.

Обрачун ефективне каматне стопе укључује све плаћене или примљене накнаде и трошкове, који су саставни део ефективне каматне стопе.

Трансакциони трошкови су трошкови који се могу директно приписати набавци или емитовању финансијског средства или обавезе.

Приходи и расходи од камата исказани у оквиру извештаја о укупном резултату укључују:

- Камате обрачунате за финансијска средства и финансијске обавезе вредноване по амортизованој вредности уз коришћење ефективне каматне стопе и
- Камате по основу инвестиционих хартија од вредности расположивих за продају.

Приходи и расходи од камата за сва средства и обавезе којима се тргује сматрају се споредним за послове трговања чланица Групе и приказују се заједно са свим осталим променама у фер вредности средстава и обавеза којима се тргује у оквиру нето прихода од трговања.

(д) Накнаде и провизије

Приходи и расходи од накнада и провизија, који су саставни део ефективне каматне стопе финансијског средства или обавезе, укључени су у утврђивање ефективне каматне стопе.

Остали приходи од накнада и провизија се евидентирају у тренутку пружања услуга. Приходи од накнада и провизија укључују приходе по основу извршених услуга међународног и домаћег платног промета, издавања и коришћења платних картица, издавања гаранција, акредитива и осталих банкарских услуга.

Остали расходи од накнада и провизија се углавном односе на накнаде по основу извршених трансакција и услуга и евидентирају се у тренутку примања услуге.

(е) Нето приходи од трговања

Нето приходи од трговања обухватају добитке умањене за губитке проистекле из трговања средствима и обавезама, укључујући и све реализоване и нереализоване промене фер вредности и курсне разлике.

(ф) Нето приходи од осталих финансијских инструмената по фер вредности кроз биланс успеха

Нето приходи од осталих финансијских инструмената по фер вредности кроз биланс успеха се односе на финансијска средства и обавезе исказане по фер вредности кроз биланс успеха и укључују све реализоване и нереализоване промене у њиховој фер вредности.

(г) Дивиденде

Приходи по основу дивиденди се признају у моменту прилива економских користи од дивиденди. Дивиденде су приказане у оквиру позиције остали приходи.

(х) Оперативни и финансијски лизинг

Сва плаћања током године по основу оперативног лизинга, евидентирана су као трошак у билансу успеха равномерно праволинијски током периода трајања лизинга. Одобрене стимулације за лизинг се признају у оквиру укупних трошкова лизинга током трајања периода лизинга.

Минималне лизинг рате за финансијски лизинг се расподељују између финансијских трошкова и смањења преосталог износа обавезе за финансијски лизинг. Финансијски трошкови се разграничавају на све периоде током трајања лизинг периода, тако да дају уједначену периодичну каматну стопу за преостали износ лизинг обавезе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

(u) Порески расходи

Порески расходи обухватају текуће порезе и одложене порезе. Текући порези и одложени порези се приказују у билансу успеха, осим у мери у којој се односе на ставке које се директно признају у оквиру капитала или у оквиру осталог укупног резултата.

(i) Текући порез на добит

Текући порез представља очекивану обавезу или потраживање по основу пореза на добит за обрачунски период, уз коришћење пореских стопа важећих или које ће важити на датум извештавања, са одговарајућим корекцијама пореске обавезе из претходне године.

(ii) Одложени порези

Одложени порези се утврђују у односу на привремене разлике настале између књиговодствених вредности имовине и обавеза у финансијским извештајима и вредности имовине и обавеза за пореске сврхе. Приликом одређивања одложених пореза користе се пореске стопе за које се очекује да ће бити у примени у тренутку настанка привремених разлика, а на основу законских прописа који су били у примени на извештајни датум.

Одложена пореска средства и одложене пореске обавезе се нетирају уколико постоји законско право да се нетирају текућа пореска средства и текуће пореске обавезе и одложена пореска средства и одложене пореске обавезе се односе на порез на добитак који је наметнула иста пореска власт истом пореском обвезнику или различитим пореским обвезницима који намеравају да или измире текуће пореске обавезе и средства на нето основи или да истовремено остваре средства и измире обавезе у сваком будућем периоду у ком се очекује измирење или повраћај значајних износа одложених пореских обавеза или средства.

Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезива добит од које се преноси порески губитак и кредити могу умањити. Одложена пореска средства су предмет анализе на крају сваког извештајног периода и коригују се до износа за који више није вероватно да ће доћи до реализације неопходне опорезиве добити. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике.

(iii) Остали порези и доприноси

У складу са важећим регулативама у Републици Србији, Црној Гори и Босни и Херцеговини чланице Групе плаћају различите порезе и доприносе, порез на додату вредност, порез на капитални добитак и доприносе на зараде. Ови расходи укључени су у "Остале пословне расходе".

(j) Финансијска средства и обавезе**(i) Признавање**

Чланице Групе врше почетно признавање пласмана, депозита, зајмова и субординираних обавеза по њиховом настанку. Сва остала финансијска средства и обавезе се почетно признају на датум салдирања када Банка ступа у уговорни однос у складу са условима датог финансијског инструмента.

Почетно вредновање финансијских средстава или финансијских обавеза се врши по фер вредности увећаној за ставке које се не воде по фер вредности кроз биланс успеха, за трошкове трансакције који се могу директно приписати њиховој куповини или издавању.

(ii) Класификација

Чланице Групе класификују финансијска средства у следеће категорије: финансијска средства намењена трговини, кредите и потраживања и инвестиционе хартије од вредности. Видети рачуноводствене политике 3(л), 3(м) и 3(н).

Чланице групе вреднују своје финансијске обавезе по амортизованој вредности или их класификују као обавезе које се држе ради трговине. Видети рачуноводствене политике 3.т.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

*(j) Финансијска средства и обавезе (наставак)**(iii) Престанак признавања*

Чланице Групе престају са признавањем финансијског средства када уговорна права над готовинским токовима везаним за средство истекну, или када чланица Групе трансакцијом пренесе сва суштинска права и користи везане за власништво над финансијским средством или ако трансакцијом нити пренесе нити задржи сва суштинска права везана за власништво, али не задржава контролу над финансијским средством. Сво власништво над пренесеним финансијским средством које испуњава услове за престанак признавања које је чланица Групе створила или задржала, признаје се као засебно средство или обавеза у билансу стања. Приликом престанка признавања финансијског средства, разлика између књиговодствене вредности (или књиговодствене вредност дела средства који је пренет), и збира примљене надокнаде (укључујући нова средства која су набављена умањена за нове преузете обавезе), као и збирни добици или губици који су претходно признати у извештају о укупном резултату, признају се у билансу успеха.

Чланица Групе обавља трансакције по којима врши пренос средстава признатих у свом билансу стања, мада задржава све или суштински све ризике и користи или њихов део од пренесених средстава. Ако се сви или суштински сви ризици и користи задржавају, онда не долази до престанка признавања средстава. Пренос средстава са задржавањем свих или суштински свих ризика и користи укључује, на пример, трансакције поновног откупа.

Код трансакција у којима чланица Групе, нити задржава, нити преноси суштински све ризике и користи од власништва над финансијским средством и задржава контролу над средством, чланица Групе наставља да признаје средство у мери у којој њена повезаност са средством наставља, а која се одређује на основу њене изложености променама у вредности пренесеног средства. Чланица Групе врши искњижење обавезе када је обавеза измирена, укинута или када је пренета на другога.

(iv) Нетирање

Финансијска средства и обавезе се нетирају, а нето износ се приказује у извештају о финансијској позицији само када Банка има законско право да нетира признате износе и када има намеру да измири обавезе на нето основи или да истовремено реализује средство и измири обавезу.

Приходи и расходи се исказују по нето принципу само у случајевима када је то дозвољено према МСФИ или за приходе и расходе који настају по основу групе сличних трансакција, као што су то трансакције које чланице Групе имају по основу трговања.

(v) Вредновање по амортизованој вредности

Амортизована вредност финансијског средства или обавезе је износ по коме се средства или обавезе иницијално вреднују, умањен за отплате главнице, а увећан или умањен за акумулирану амортизацију коришћењем метода ефективне каматне стопе на разлику између иницијалне вредности и номиналне вредности на дан доспећа инструмента, умањеног за обезвређење.

(vi) Вредновање по фер вредности

Фер вредност финансијских инструмената представља износе по којима се средства могу разменити или обавезе измирити између упућених, вољних страна у трансакцији по тржишним условима.

Кад год је могуће, чланице Групе мере фер вредност употребом тржишних цена доступних на активном тржишту за дати инструмент. Тржиште се сматра активним ако су котиране цене лако и редовно доступне и представљају стварне и редовне тржишне трансакције под тржишним условима.

У случају да тржиште за финансијске инструменте није активно, чланице Групе одређују фер вредност употребом методологије процене. Методологије процене укључују трансакције по тржишним условима између упућених, вољних страна (ако су доступне), позивање на постојећу фер вредност осталих инструмената који су суштински исти, анализа дисконтованих токова готовине и друге алтернативне методе. Одабрана методологија процене максимално користи

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

*(j) Финансијска средства и обавезе (наставак)**(vi) Вредновање по фер вредности (наставак)*

тржишне податке, заснива се у најмањој могућој мери на проценама које су специфичне за чланицу Групе, укључује све факторе које учесници на тржишту сматрају као одређујуће за цену, и у складу је са прихваћеним економским методологијама за одређивање цене финансијских инструмената. Улазни подаци за методе процене разумно одражавају тржишна очекивања и фактора ризика-приноса који су садржани у финансијском инструменту. Чланица Групе подешава методе процене и тестира њихову исправност употребом цена из уочљивих постојећих трансакција на тржишту за исте инструменте, на основи других доступних уочљивих тржишних података.

Најбољи доказ фер вредности финансијског инструмента приликом иницијалног признавања је цена остварена у трансакцији, тј. фер вредност надокнаде која је дата или примљена, осим ако је фер вредност датог инструмента доказана поређењем са другим уочљивим постојећим трансакцијама на тржишту за исте инструменте (тј. без модификовања или преформулисања) или је заснована на методи процене чије варијабле укључују само податке који су уочљиви на тржишту. Када цена остварена у трансакцији даје најбољи доказ фер вредности приликом иницијалног признавања, финансијски инструменти се иницијално мере по цени трансакције и све разлике између те цене и вредности која је иницијално установљена методом процене се накнадно исказује у билансу успеха, у зависности од појединих чињеница и околности трансакције, али не касније од момента када је процена подржана уочљивим тржишним подацима или када је трансакција закључена.

Све разлике између фер вредности приликом почетног признавања и износа који може да зависи од неуочљивих параметара признају се у оквиру биланса успеха без одлагања, али се признају током века трајања инструмента на одговарајући начин или приликом њиховог искупљења, преноса или отуђења, или када фер вредност постане уочљива. Средства и дуге позиције се мере по понуђеној цени, а обавезе и кратке позиције се мере по траженој цени. Фер вредност одражава кредитни ризик инструмента и укључује корекције које одражавају кредитни ризик чланице Групе и друге уговорне стране, где је то релевантно. Процене фер вредности засноване на моделима процене се коригују за све остале факторе, као што су ризик ликвидности или модели неизвесности, у мери у којој чланица Групе сматра да трећа лица учесници на тржишту могу да их узму у обзир приликом одређивања цене трансакције.

(vii) Идентификација и вредновање обезвређења

На датум биланса стања чланице Групе процењују да ли постоје објективни докази о обезвређењу финансијских средстава која нису евидентирана по фер вредности кроз биланс успеха. Финансијско средство или група финансијских средстава се сматрају обезвређеним када докази указују на настанак догађаја губитка, након почетног признавања средства, као и да догађај губитка утиче на будуће токове готовине везане за средство који се могу поуздано проценити.

Објективни докази да су финансијска средства (укључујући и власничке хартије од вредности) обезвређена могу се састојати од значајних финансијских тешкоћа дужника или издаваоца, неиспуњавања или кршења уговорних обавеза дужника, рефинансирања кредита од стране банке на начин који банка иначе не би узела у разматрање, индикација да се против дужника или издаваоца покреће стечајни поступак, нестанка активног тржишта за хартију од вредности, или других уочљивих података који се односе на групу средстава, као што су неповољне промене у кредитном статусу дужника или издаваоца у оквиру групе, или економски услови који се подударају са кршењима обавеза у оквиру групе. Надаље, за инвестиције у власничке хартије од вредности, значајно или континуирано смањење њихове фер вредности испод њихове набавне вредности представља објективан доказ обезвређења.

Чланица Групе разматра доказе о обезвређењу пласмана, као и хартија од вредности које се држе до доспећа, како на нивоу појединачног средства, тако и на групном нивоу. Сви појединачно значајни кредити, као и хартије од вредности које се држе до доспећа се процењују појединачно на обезвређење. Сви појединачно значајни кредити, као и хартије од вредности које се држе до доспећа за које се установи да нису појединачно обезвређени се групно процењују на обезвређење које је настало али није идентификовано. Кредити и хартије од вредности које се држе до доспећа који нису појединачно значајни се групно процењују на обезвређење груписањем кредита и хартија од вредности које се држе до доспећа по сличним карактеристикама.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

*(ј) Финансијска средства и обавезе (наставак)**(vii) Идентификација и вредновање обезвређења (наставак)*

У процењивању групног обезвређења чланице Групе користе статистичке моделе историјских кретања у вероватноћи да ће доћи до кршења обавеза, времена потребног за повраћај и износа насталог губитка, коригованих за процену руководства о томе да ли су текући економски и кредитни услови такви да постоји вероватноћа да стварни губици могу бити већи или мањи од оних на које указују историјски модели. Стопа кршења обавеза, стопа губитка и очекивано време будућег повраћаја редовно се пореде са стварним резултатима да би се установило да ли су одговарајући.

Губици због обезвређења средстава евидентираних по амортизованој набавној вредности се мере као разлика између књиговодствене вредности финансијског средства и садашње вредности будућих процењених токова готовине дисконтованих употребом иницијалне ефективне каматне стопе датог средства. Губици се признају у билансу успеха и рефлектовани су на конту резервисања за губитке по кредитима. Када догађаји након датума биланса стања утичу на износ смањења износа губитка због обезвређења, такво смањење губитка због обезвређења се сторнира кроз биланс успеха. Губици због обезвређења хартија од вредности расположивих за продају се признају преносом збирног износа признатог губитка на остали укупни резултат у билансу успеха. Збирни губитак који се преноси са осталог укупног резултата на биланс успеха представља разлику између набавне цене умањене за износ враћене главнице и амортизације, и садашње фер вредности умањене за губитке због обезвређења претходно признате у билансу успеха. Промене у резервисањима за губитке због обезвређења које се приписују временској вредности су укључене као компонента каматне стопе.

Ако се у будућем периоду фер вредност обезвређених дужничких хартија од вредности расположивих за продају повећа и повећање може да се објективно припише догађају који се догодио након признавања губитка због обезвређења у билансу успеха, онда се губитак због обезвређења сторнира, а сторнирани износ се признаје у билансу успеха. Међутим, накнадни повраћај фер вредности обезвређених власничких хартија од вредности расположивих за продају се признаје у оквиру осталог укупног резултата.

Чланице Групе врше отпис одређених кредита, пласмана и хартија од вредности за које је утврђено да неће бити наплаћени.

(к) Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти обухватају готовину у благајни, средства код централних банака којима се може неограничено располагати и високо ликвидну финансијску активу са доспећем краћим од 3 месеца, малим ризиком промене вредности, а која се користе од стране чланица Групе за управљање краткорочном ликвидношћу.

Новчана средства се воде по амортизованој вредности у билансу стања.

(л) Средства и обавезе намењене трговини

Средства и обавезе намењене трговини представљају средства и обавезе које чланице Групе набављају или која су настала превасходно у циљу продаје или поновног откупа у блиској будућности, или које чланица Групе држи у оквиру портфолија којим се јединствено управља у циљу краткорочне добити или регистровања позиције.

Средства и обавезе намењене трговини се почетно признају и накнадно мере по фер вредности у билансу стања, са трошковима трансакције директно признатим у билансу успеха. Све измене у фер вредности се признају у оквиру нето прихода од трговања у билансу успеха. Средства и обавезе намењене трговини се не рекласификују након њиховог почетног признавања, осим што се недериватна средства намењена трговању, изузев оних која су означена по фер вредности кроз биланс успеха приликом почетног признавања, могу рекласификовати из категорије намењене трговању, уколико се више не држе са циљем продаје или поновног откупа у блиској будућности, и ако су следећи услови испуњени:

- Ако финансијско средство испуњава дефиницију пласмана и потраживања (ако финансијско средство није морало да се класификује као намењено трговању приликом почетног признавања), онда се оно може рекласификовати из категорије намењене трговању, само уколико правно лице има намеру и могућност да држи финансијско средство у догледној будућности или до његовог доспећа.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

(л) Средства и обавезе намењене трговини (наставак)

- Ако финансијско средство не испуњава дефиницију пласмана и потраживања онда се оно може рекласификовати из категорије намењене трговању, али само у ретким случајевима.

Деривати

Финансијски деривати обухватају *forward* и *swap* трансакције. Финансијски деривати иницијално се признају по набавној вредности и накнадно се прерачунавају по тржишној вредности. Тржишне вредности се добијају на основу различитих техника процене, укључујући дисконтовање новчаних токова. Финансијски деривати се рачуноводствено приказују у оквиру активе уколико је њихова тржишна вредност позитивна, односно у оквиру пасиве уколико је њихова тржишна вредност негативна. Промене у тржишној вредности финансијских деривата исказују се у билансу успеха, у оквиру нето прихода од трговања.

(м) Кредити и потраживања

Кредити и потраживања су недериватна финансијска средства са фиксним или одређивим отплатама која нису котирана на активном тржишту и која чланице Групе не намеравају да продају у кратком року. Кредити и потраживања настају када банка пласира новац или услуге дужнику без намере да даље тргује овим пласманима. Кредити и потраживања обухватају пласмане банкама и пласмане клијентима. Кредити и потраживања се иницијално вреднују по набавној вредности увећаној за директне трансакционе трошкове. Након иницијалног признавања, кредити и потраживања се вреднују по амортизованим вредностима применом метода ефективне каматне стопе.

Кредити одобрени у динарима, за које је уговорена заштита од ризика путем везивања за курс динара у односу на EUR, другу инострану валуту или раст индекса цена на мало прерачунати су у динаре на дан биланса у складу са одредбама конкретног уговора за кредит. Ефекти извршеног прерачуна су исказани у оквиру прихода и расхода од трговања. Кредити се приказују у износу умањеном за појединачна и групна резервисања по основу обезвређења. Појединачна и групна резервисања се одузимају од књиговодствене вредности кредита који су идентификовани као обезвређени да би се њихова вредност смањила до њихове надокнадиве вредности. Ако у будућем периоду дође до смањења обезвређења због губитка, а смањење се може објективно приписати догађају који се догодио након признавања губитка због обезвређења (као што је побољшање у кредитном рејтингу дужника), онда се за претходно признат губитак због обезвређења сторнира резервисање за обезвређење. Сторнирани износ се признаје у извештају о укупном резултату у оквиру прихода од укидања трошкова обезвређења за кредитне губитке.

(н) Инвестиционе хартије од вредности

Инвестиционе хартије од вредности се иницијално вреднују по фер вредности, укључујући и све директне трансакционе трошкове, за све хартије од вредности које се не исказују по фер вредности кроз биланс успеха, док се њихово накнадно вредновање врши у зависности од њихове класификације као хартија које се држе до доспећа, као хартија по фер вредности кроз биланс успеха или као хартија расположивих за продају.

(i) Финансијска средства која се држе до доспећа

Финансијска средства која се држе до доспећа су недериватна финансијска средства са фиксним или утврђивим роковима плаћања и фиксним роковима доспећа, за које чланице Групе имају намеру и могућност да их држе до рока доспећа и која нису исказана као финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха или као средства расположива за продају.

Финансијска средства које се држе до доспећа се исказују по амортизованој вредности коришћењем метода ефективне каматне стопе. У случају да дође до продаје значајног дела финансијских средстава која се држе до доспећа, цела категорија ће бити рекласификована као расположива за продају, односно чланица Групе неће бити у могућности да изврши поновну класификацију финансијских средстава која се држе до доспећа, ни у текућем, ни у наредна два извештајна периода. Међутим, продаја и рекласификација у неком од наведених случајева неће угрозити рекласификацију:

- Продаја или рекласификација који су извршене непосредно пре рока доспећа, тако да промене у тржишним каматним стопама не би имале значајан утицај на фер вредност финансијског средства,

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

(н) Инвестиционе хартије од вредности (наставак)

(i) Финансијска средства која се држе до доспећа (наставак)

- Продаја или рекласификација који су извршене након што је чланица Групе наплатила највећи део главнице финансијског средства и
- Продаја или рекласификација који се односе на појединачне случајеве, за које се не очекује да ће се поновно догодити, односно који нису под контролом чланице Групе и као такви се не могу предвидети у разумној мери.

(ii) Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха

Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха су финансијска средства класификована као средства која се држе ради трговања или која су после почетног признавања назначена од стране чланице Групе као финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха. Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха су средства која су стечена или настала првенствено ради продаје или куповине у блиској будућности, која су део портфолија финансијских инструмената којима се заједно управља и за која постоји доказ о недавном остварењу добити у кратком року или деривати.

(iii) Финансијска средства расположива за продају и учешћа у капиталу

Финансијска средства расположива за продају су недериватна финансијска средства која су назначена као расположива за продају или која нису класификована ни у једну другу категорију финансијских средстава. Финансијска средства расположива за продају су пласмани за које постоји намера држања у неодређеном временском периоду, који могу бити продати због потребе за ликвидношћу или услед промене каматних стопа, девизних курсева или тржишних цена.

Уколико за финансијска средства расположива за продају не постоји активно тржиште, њихово вредновање се врши по набавној вредности. Сва остала финансијска средства расположива за продају се вреднују по фер вредности.

Приходи и расходи од камата признају се у билансу успеха применом метода ефективне каматне стопе. Приходе од дивиденди чланице Групе признаје у моменту прилива економске користи. Приходи и расходи по основу курсних разлика који настају по основу хартија од вредности расположивих за продају признају се у оквиру биланса успеха.

Остале промене у фер вредности се признају у оквиру осталог укупног резултата до тренутка продаје или обезвређења хартије од вредности, када се кумулирани приходи и расходи, претходно признати у оквиру осталог укупног резултата, рекласификују и исказују у оквиру прихода и расхода, као корекција по основу рекласификације.

У случају када финансијска средства расположива за продају забележе пад фер вредности, уз постојање објективних доказа умањења вредности средстава (дуготрајан и континуиран пад вредности у периоду дужем од дванаест месеци, као и пад вредности изнад 30% набавне вредности средстава), акумулирани губитак који је признат директно у капиталу, искњижава се из капитала и признаје као расход обезвређења, иако признавање финансијског средства није престало (МРС 39.59, МРС 39.67 и МРС 39.68).

Недеривативна финансијска средства се могу рекласификовати из категорије средстава расположивих за продају у категорију кредита и потраживања у случају када задовоље критеријуме дефинисане за ту категорију и уколико чланица Групе има намеру и могућност да та средства држи у предвидивом временском периоду у будућности или до њиховог доспећа.

(о) Некретнине и опрема

(i) Признавање и вредновање

Почетно мерење некретнине и опреме врши се по набавној вредности или по цени коштања.

Набавна вредност укључује издатке који се директно могу приписати набавци средства. Купљени софтвер који је саставни део неопходан за функционалну употребљивост опреме, капитализује се као део те опреме.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

(о) Некретнине и опрема (наставак)

(i) Признавање и вредновање (наставак)

Након почетног признавања, опрема се вреднује по набавној вредности умањеној за укупну акумулирану амортизацију и укупне акумулиране губитке услед смањења вредности.

Након почетног признавања, некретнине се вреднују по ревалоризационом износу, који представља њихову фер вредност на датум ревалоризације умањену за накнадну акумулирану амортизацију и накнадне акумулиране губитке због умањења вредности. Ревалоризација се врши довољно редовно, како би се обезбедило да се књиговодствена вредност битно не разликује од вредности до које би се дошло коришћењем фер вредности на крају извештајног периода.

Када делови некретнине или опреме имају различите корисне векове трајања, они се воде као засебне ставке (главне компоненте) опреме.

Добици или губици настали отуђењем некретнина и опреме утврђују се као разлика између вредности остварене њиховом продајом и њихове књиговодствене вредности и исказују се у оквиру осталих прихода или расхода.

(ii) Накнадни трошкови

Трошкови замене саставног дела неког основног средства признају се као део књиговодствене вредности тог основног средства уколико је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са тим саставним делом прилити у чланицу Групе и ако се цена коштања тог дела може поуздано измерити. Књиговодствена вредност замењеног дела се искњижава. Трошкови редовног сервисирања некретнине и опреме се признају у билансу успеха када настану.

(iii) Амортизација

Амортизација се признаје у билансу успеха у једнаким годишњим износима током процењеног века трајања дате ставке непокретности, постројења и опреме, будући да се на тај начин најбоље одражава очекивана потрошња употребне економске вредности садржане у средству. Средства узета на лизинг се амортизују током периода лизинга или корисног века средства, у зависности који је период краћи.

Примењене стопе амортизације у текућем и претходном обрачунском периоду су:

Опис	Процењен користан век (у годинама)	%
Грађевински објекти	40	2.50%
Компјутерска опрема	4	25%
Намештај и остала опрема	5 – 15	10%-15.5%
Улагања на туђим основним средствима	1 – 11	4.25%-86.2%

Метод амортизације, корисни век и резидуална вредност се процењују на крају сваког извештајног периода и када је то потребно врши се њихова корекција.

Трошкови одржавања средстава се признају у билансу успеха за период у коме настану.

(п) Нематеријална улагања

Нематеријална улагања се вреднују по набавној вредности или цени коштања умањеној за акумулирану амортизацију и губитке услед обезвређења.

Накнадни трошкови по основу улагања у нематеријална улагања се могу капитализовати само у случају када се могу очекивати повећане будуће економске користи од средства на које се они односе. Сви остали трошкови представљају расход периода у којем су настали.

Амортизација се приказује у билансу успеха у једнаким годишњим износима током процењеног века трајања дате ставке нематеријалних улагања, будући да се на тај начин најбоље одражава очекивана потрошња употребне економске вредности садржане у средству. Процењени корисни век нематеријалних улагања износи од 3 до 5 година, односно амортизационе стопе се крећу у распону од 14.29% до 33.34%.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

(п) Нематеријална улагања (наставак)

Метод амортизације, корисни век и резидуална вредност се процењују на крају сваког извештајног периода и када је то потребно врши се њихова корекција.

(љ) Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине представљају некретнине које се држе у циљу остваривања прихода од закупнине или пораста вредности капитала или у обе сврхе, а не за продају у редовном току пословања или за коришћење у производњи или набавци добара или услуга или у административне сврхе.

Иницијално вредновање инвестиционих некретнина се врши по набавној вредности, односно цени коштања. Набавна вредност купљене инвестиционе некретнине обухвата њену купопродајну цену и све издатке који се директно могу приписати набавци средства.

За накнадно вредновање инвестиционих некретнина чланице Групе користе модел набавне вредности, односно инвестиционе некретнине се вреднују по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију и губитке услед обезвређења.

Процењени век трајања инвестиционих некретнина је 40 година, а амортизација се обрачунава по стопи од 2.5%. Амортизација се приказује у билансу успеха у једнаким годишњим износима током процењеног века трајања дате ставке непокретности, будући да се на тај начин најбоље одражава очекивана потрошња употребне економске вредности садржане у средству.

(џ) Средства стечена наплатом потраживања и средства намењена продаји

Као стална средства намењена продаји класификују се средства чија се књиговодствена вредност може првенствено повратити кроз продајну трансакцију, а не кроз наставак коришћења. Вредновање сталних средстава расположивих за продају се врши по нижој од следећих двеју вредности: књиговодственој или фер вредности умањеној за трошкове продаје. У случају да средство не буде продато у року од једне године након почетног признавања врши се усклађивање књиговодствене вредности са фер вредношћу сталних средстава намењених продаји, као и усклађивање уколико дође до обезвређења средстава у смислу пада надокнадиве вредности.

Наплата потраживања преузимањем покретне и непокретне имовине, у случају када је потраживање обезбеђено хипотеком, фидуцијом, залогом на покретним стварима или неком другом врстом обезбеђења, врши се на основу одлуке суда и/или уговора о купопродаји проистеклим из вансудског поравнања или аукцијске куповине.

Покретна и непокретна средства стечена наплатом потраживања признају се у пословним књигама као залихе средстава стечених наплатом потраживања, са намером продаје у року од годину дана.

Иницијално се вреднују по нижој вредности од:

- бруто вредности потраживања по основу којег се стиче имовина или
- процењене вредности имовине (која није старија од једне године) умањене за трошкове продаје.

Изузетно, када се имовина стиче одлуком суда у износу који је нижи од бруто вредности потраживања, имовина се вреднује по вредности из судске одлуке. При томе се врши и процена стечене имовине у што краћем периоду, а најкасније на крају текуће године.

Након почетног признавања врши се усклађивање књиговодствене вредности са фер вредношћу средстава стечених наплатом потраживања, као и усклађивање уколико дође до обезвређења средстава у смислу пада надокнадиве вредности. Код средстава стечених наплатом потраживања и средстава намењених продаји чланице Групе примењују процедуре обавезне процене фер вредности пре поступка продаје. Процене се врше од стране квалификованих екстерних експерата, ако је постојећа процена старија од годину дана, са циљем формирања оквира за продајне цене.

На основу обезбеђених процена квалификованих експерата о вредности средстава стечених наплатом потраживања и средстава намењених продаји, врши се усаглашавање књиговодствене и фер вредности предметне имовине у складу са захтевима МСФИ 5.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

(р) Лизинг

По основу уговора о лизингу чланице Групе се појављују као корисник лизинга. Чланице Групе класификују лизинг као финансијски у случају када је уговором регулисано да се у основи сви ризици и користи по основу власништва над предметом лизинга преносе на корисника лизинга. Сви остали уговори о лизингу се класификују као уговори о оперативном лизингу.

Лизинг уговори који се односе на закуп пословног простора у којима се налазе експозитуре, углавном се односе на оперативни лизинг. Сва плаћања током године по основу оперативног лизинга, евидентирана су као трошак у извештају о укупном резултату равномерно праволинијски током периода трајања лизинга.

Средства које се држе по основу уговора о финансијском лизингу се признају као средства чланице Групе по њиховој фер вредности или, ако је та вредност нижа, по садашњој вредности минималних лизинг рата, утврђених на почетку трајања уговора о лизингу. Одговарајућа обавеза према даваоцу лизинга укључена је у оквиру извештаја о финансијској позицији као обавеза по основу финансијског лизинга. Лизинг рате су подељене на део који се односи на финансијски трошак и део који умањује обавезу по основу финансијског лизинга, тако да се постигне константна каматна стопа на преосталом делу обавезе. Финансијски трошак се исказује директно као расход периода.

(с) Обезвређење нефинансијских средстава

Књиговодствена вредност нефинансијских средстава, осим инвестиционих некретнина и одложених пореских средстава, се анализира на крају сваког извештајног периода, како би се утврдило да ли постоје показатељи који указују да је дошло до њиховог обезвређења. У случају да се утврди да постоје одређени показатељи обезвређења, утврђује се надокнадива вредност средстава. Губитак по основу обезвређења се признаје ако књиговодствена вредност средства превазилази његову процењену надокнадиву вредност.

Надокнадива вредност средства се утврђује као вредност која је већа од употребне вредности средства и његове фер вредности. За потребе утврђивања употребне вредности, процењени будући новчани приливи по основу средства се дисконтују на њихову садашњу вредност, применом дисконтне стопе пре пореза, која одражава тренутну тржишну процену временске вредности новца, као и ризика специфичних за средство.

Губитак по основу обезвређења се признаје у случају када је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности. Губитак по основу обезвређења се признаје у оквиру резултата периода.

Губици по основу обезвређења из претходних периода се процењују на крају сваког извештајног периода, како би се утврдило да ли је дошло смањења губитака или да они више не постоје. Губитак по основу обезвређења се укида у случају да је дошло до промене претпоставки коришћених за утврђивање надокнадиве вредности средства. Губитак по основу обезвређења се укида само до износа до којег књиговодствена вредност средства не прелази књиговодствену вредност која би била утврђена, умањена за амортизацију средства, у случају да није било признавања губитка по основу обезвређења.

(т) Депозити, кредити и субординиране обавезе

Депозити, дужничке хартије од вредности, кредити и субординиране обавезе представљају основни извор финансирања Групе.

Чланице Групе класификују инструменте финансирања као финансијске обавезе или као капитал у складу са суштином уговорених услова за конкретни инструмент.

Депозити, дужничке хартије од вредности, кредити и субординиране обавезе се иницијално вреднују по фер вредности увећаној за све директне трансакционе трошкове, док се њихово накнадно вредновање врши по амортизованој вредности применом метода ефективне каматне стопе.

(у) Резервисања

Резервисање се признаје у случају када се очекује да ће чланица Групе, као резултат прошлих догађаја, имати садашњу законску или изведену обавезу, која се може поуздано утврдити и за

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

(у) Резервисања (наставак)

чије измирење се очекује да ће доћи до одлива ресурса, који представљају економску корист за чланицу Групе. Резервисање се утврђује путем дисконтовања очекиваних будућих новчаних одлива, применом дисконтне стопе пре пореза, која одражава тренутну тржишну процену временске вредности новца и, тамо где је то одговарајуће, ризика специфичних за обавезу.

(в) Бенефиције запослених

У складу са прописима, чланице Групе су у обавези да плаћају обавезе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Чланице Групе су, такође, обавезне да од бруто зарада запослених обуставе доприносе и да их, у име запослених, уплате тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

У складу са Законом о раду, чланице Групе су у обавези да исплате накнаду запосленима приликом одласка у пензију. Дугорочне обавезе по основу резервисања по основу отпремнина за одлазак у пензију након испуњених услова, исказане на дан 31. децембра 2014. године представљају садашњу вредност очекиваних будућих исплата запосленима утврђену актуарским одмеравањем.

(ђ) Финансијске гаранције

Финансијске гаранције представљају уговоре којима се Банка обавезује да изврши плаћања њиховим корисницима за губитке настале због неиспуњавања обавезе плаћања одређеног дужника по доспећу обавезе, а у складу са условима дужничког инструмента.

Обавезе по финансијским гаранцијама се иницијално признају по фер вредности, а иницијална фер вредност се амортизује током трајања финансијске гаранције. Обавеза по основу гаранције се накнадно одмерава у износу који је већи од амортизоване вредности и садашње вредности очекиваног будућег плаћања (када је плаћање по основу гаранције вероватно). Финансијске гаранције се евидентирају у оквиру ванбилансних ставки.

(х) Капитал и резерве

Капитал Групе обухвата оснивачке акције, акције наредних емисија, емисиону премију, резерве, резерве фер вредности, акумулирани резултат и добитак текуће године.

Капитал Групе формиран је из уложених средстава оснивача Матичне банке и мањинског оснивача Комерцијалне банке а.д., Бања Лука у новчаном облику. Оснивач не може повлачити средства уложена у капитал Групе.

(ж) Зарада по акцијама

Матична банка приказује основну и умањену зараду по акцији за сопствене обичне акције. Основна зарада по акцији се рачуна дељењем добитка или губитка који припада власницима обичних акција Матичне банке пондерисаним просеком броја обичних акција у оптицају током периода.

Умањена зарада по акцији се рачуна дељењем коригованог добитка или губитка који припада власницима обичних акција за ефекте преференцијалних, заменљивих акција, пондерисаним просеком броја обичних акција у оптицају током периода.

(з) Извештавање по сегментима

Сегмент пословања је део Групе - чланица Групе, која се самостално бави пословним активностима из којих се могу остварити приходи и настати трошкови, укључујући приходе и трошкове који настају из трансакција са другим чланицама Групе, чији пословни резултат редовно контролише менаџмент Матичне банке (као главни оперативни доносилац одлука), како би доносио одлуке о алокацији ресурса по сегментима и оцењивао њихове резултате. За сегменте пословања Групе доступни су засебни ревидирани финансијски извештаји.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Банкарска група је препознала процес управљања ризицима као кључни елемент управљања пословањем, с обзиром да изложеност ризицима произилази из свих пословних активности, као неодвојивог дела банкарског пословања, којима се управља кроз идентификовање, мерење, ублажавање, праћење и контролу, односно успостављањем ограничења ризика, као и извештавање у складу са стратегијама и политикама.

Група је успоставила свеобухватан и поуздан систем управљања ризицима који обухвата: стратегије, политике и процедуре управљања ризицима, одговарајућу организациону структуру, ефикасан и ефикасан процес управљања свим ризицима којима је изложена, адекватан систем унутрашњих контрола, одговарајући информациони систем и адекватан процес интерне процене адекватности капитала.

Процес управљања ризицима укључује јасно дефинисање и документовање профила ризичности, као и усклађивање профила ризичности са склоношћу Групе за преузимање ризика, а у складу са усвојеним стратегијама и политикама.

Стратегијом управљања ризицима и Стратегијом управљања капиталом, Група је поставила следеће циљеве у оквиру система управљања ризицима: минимизирање негативних ефеката на финансијски резултат и капитал уз поштовање дефинисаних оквира прихватљивог нивоа ризика, одржавање потребног нивоа адекватности капитала, развој активности Групе у складу са пословним могућностима и развојем тржишта у циљу остваривања конкурентских предности.

Група примењује Базел II стандарде и перманентно прати све најаве и измене у законској регулативи, анализира утицај на ниво ризика и предузима мере за благовремено усклађивање свог пословања са новим прописима, а у складу са прихватљивим нивоом ризика за Групу. Кроз јасно дефинисан процес увођења нових производа Група анализира утицај свих нових услуга и производа на будућу изложеност ризицима у циљу оптимизације својих прихода и трошкова за процењени ризик, као и минимизирања свих потенцијално могућих негативних ефеката на финансијски резултат Групе.

Систем управљања ризицима

Систем управљања ризицима је дефинисан следећим актима:

- Стратегијом управљања ризицима и Стратегијом управљања капиталом;
- Политикама управљања ризицима;
- Процедурама управљања ризицима;
- Методологијама за управљање појединачним ризицима;
- Осталим актима.

Стратегијом управљања ризицима дефинисани су:

- Дугорочни циљеви, утврђени пословном политиком и стратегијом банкарске Групе, као и склоност ка ризицима одређеном у складу са тим циљевима;
- Основна начела преузимања и управљања ризицима;
- Основна начела процеса интерне процене адекватности капитала Групе;
- Преглед и дефиниције свих ризика којима је Група изложена или може да буде изложена.

Банкарска Група је утврдила основне принципе управљања ризицима како би испунила своје дугорочне циљеве:

- Организовање пословања засебне организационе јединице за управљање ризицима;
- Функционална и организациона одвојеност активности управљања ризицима од редовних пословних активности Групе;
- Свеобухватност управљања ризицима;
- Ефективност управљања ризицима;
- Цикличност управљања ризицима;
- Развој управљања ризицима као стратешко опредељење;
- Управљање ризицима је део пословне културе.

Политике управљања појединим врстама ризика ближе дефинишу:

- Начин организовања процеса управљања ризицима банкарске Групе и јасна разграничења одговорности запослених у свим фазама тог процеса;

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Систем управљања ризицима (наставак)

- Начин процене ризичног профила банкарске Групе и методологије за идентификовање и мерење, односно процену ризика;
- Начине праћења и контроле ризика и успостављање система лимита, односно врсте лимита које банкарска Група користи и њихову структуру;
- Мере за ублажавање ризика и правила за примену тих мера;
- Начин и методологију за спровођење процеса интерне процене адекватности капитала банкарске Групе;
- Принципе функционисања система унутрашњих контрола;
- Оквир и учесталост стрес тестирања, као и поступање у случајевима неповољних резултата стрес тестова.

Процедурама управљања ризицима Група ближе дефинише процес управљања ризицима и надлежности и одговорности свих организационих делова матичне Банке и чланица банкарске Групе у систему управљања ризицима.

Појединачним методологијама чланице Групе су детаљније прописала методе и приступе који се користе у систему управљања ризицима.

Надлежности

Управни одбор је надлежан и одговоран за успостављање јединственог система управљања ризицима и надзор над тим системом, усвајање стратегије и политика управљања ризицима и стратегију управљања капиталом, успостављање система унутрашњих контрола, надзор над радом Извршног одбора, као и спровођење процеса интерне процене адекватности капитала.

Извршни одбор је надлежан и одговоран за спровођење стратегије и политика управљања ризицима и стратегију управљања капиталом, усвајање и анализу ефикасности примене процедура за управљање ризицима, којима се ближе дефинише процес идентификација, мерења, ублажавања, праћења и контроле и извештавања о ризицима којима је матична Банка и група изложена. Извештава Управни одбор о ефикасности примене дефинисаних процедура управљања ризицима.

Одбор за ревизију је надлежан и одговоран за анализу и надзор примене и адекватног спровођења усвојених стратегија и политика за управљање ризицима и система унутрашњих контрола матичне Банке и Групе. Најмање једном месечно извештава Управни одбор о својим активностима и утврђеним неправилностима и предлаже начин на који ће се оне отклонити.

Одбор за управљање активом и пасивом је надлежан и одговоран за праћење изложености ризицима који произилазе из структуре њених билансних потраживања, обавеза и ванбилансних ставки, као и предлагање мера за управљање каматним ризиком и ризиком ликвидности. Свака чланица Групе има Одбор за управљање активом и пасивом.

Кредитни одбор одлучује о кредитним захтевима у оквирима утврђеним актима Матичне банке, анализира изложеност Матичне банке кредитном, каматном и валутном ризику, анализира кредитни портфолио и спроводи наводе унутрашње ревизије из надлежности Одбора, а такође предлаже мере Извршном одбору матичне Банке. Свака чланица Групе има кредитни одбор који одлучује у оквиру својих надлежности и лимита.

Одбор за наплату потраживања матичне Банке надлежан је и одговоран за управљање ризичним пласманима, доноси одлуке о отпису ризичних пласмана до дефинисаног лимита одлучивања и предлаже отпис пласмана Извршном одбору и Управном одбору матичне Банке преко свог лимита. Кредитни одбори чланица Групе доносе одлуке о ризичним пласманима.

Организациони део управљања ризицима матичне Банке дефинише и предлаже за усвајање стратегију, политике, процедуре и методологије управљања ризицима, идентификује, мери, ублажава, прати и контролише и извештава о ризицима којима је матична Банка и Група изложена у свом пословању. Такође, надлежна је за развијање модела и методологија за управљање ризицима и извештавање надлежних органа банкарске Групе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Надлежности (наставак)

Сектор управљања средствима матичне Банке укључен је у процес управљања средствима и ликвидношћу, као и активом и пасивом на нивоу Групе. Такође учествује и у управљању ризиком ликвидности, каматном ризику и девизном ризику.

Сектор унутрашње ревизије је надлежан и одговоран за континуиран надзор спровођења политика и процедура управљања ризицима на нивоу Групе, испитује адекватност процедура и усаглашености пословања чланица Групе са њима. Унутрашња ревизија о својим налазима и препорукама извештава Одбор за ревизију и Управни одбор.

Сектор контроле усклађености пословања дужан је да најмање једном годишње идентификује и процењује ризике усклађености пословања Матичне банке, као и чланица Групе у складу са Годишњим планом рада усвојеним од стране Управног одбора и предлаже планове за управљања ризицима, о чему саставља извештај који доставља Извршном одбору и Одбору за праћење пословања матичне Банке. Извештај усваја Извршни одбор и доставља га Управном одбору ради информисања. Чланице банкарске Групе имају организационе делове за управљање ризицима, управљање средствима и унутрашњу ревизију.

Процес управљања ризицима

На нивоу банкарске Групе редовно се мере, односно процењују ризици који су идентификовани у пословању. Мерење подразумева примену квалитативних и квантитативних метода и модела мерења које омогућују уочавање промена у профилу ризика и процену нових ризика.

За све идентификоване ризике одређује се њихова значајност која је заснована на свеобухватној процени ризика који су својствени појединим пословима, производима, активностима и процесима банкарске Групе.

Ублажавање ризика подразумева диверсификацију, пренос, смањење и/или избегавање ризика, а у складу са ризичним профилем и склоношћу ка ризицима банкарске Групе.

Праћење и контрола ризика се заснива и на лимитима који су успостављени. Они зависе од пословне стратегије и тржишног окружења, као и од нивоа ризика који је Група спремна да прихвати.

Извештаји о управљању ризицима се редовно достављају: Управном одбору, Извршном одбору, Одбору за ревизију, Одбору за управљање активном и пасивом и Кредитном одбору, који садрже све информације неопходне за процену ризика и доношење закључака о ризицима. Чланице Групе на месечном нивоу извештавају организациони део управљања ризицима матичне Банке.

Врсте ризика

Банкарска Група је у пословању посебно изложена следећим врстама ризика: кредитном и са њим повезаним ризицима, ризику ликвидности, тржишном ризику, оперативном ризику, ризику улагања, ризику изложености и ризику земље, као и свим осталим ризицима који се могу појавити при редовном пословању чланица Групе.

4.1. Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед неизвршења обавеза дужника према Банци.

Чланице Групе имају дефинисане критеријуме одобравања кредита, измене услова, репрограмирање и реструктурирање потраживања, који су прописани процедурама и методологијама одобравања. Одобравање кредита врши се у зависности од циљаног тржишта, карактеристика дужника, као и намене кредита.

Пре одобрења пласмана чланице Групе процењују кредитну способност дужника као примарни извор отплате пласмана на основу интерно дефинисаних критеријума и понуђени колатерал као секундарни извор наплате. На основу идентификованог и измереног нивоа кредитног ризика (процене финансијског стања и кредитне способности дужника, као и вредности и правне сигурности кредитне заштите и других релевантних фактора) и независног мишљења о ризику,

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

4.1. Кредитни ризик (наставак)

надлежни одбори и органи чланица Групе, сагласно дефинисаном систему одлучивања доносе Одлуку о одобрењу пласмана.

Приликом доношења одлука, поштује се принцип двоструке контроле тзв. „принцип четворо очију“, којим се обезбеђује да увек постоји страна која предлаже и страна која одобрава одређени пласман.

Управљање кредитним ризиком

У складу са обимом, врстом и сложености послова које обавља, Група је организовала процес управљања кредитним ризиком и јасно разграничила одговорности запослених у свим фазама тог процеса.

Организациони модел система управљања кредитним ризиком Групе обезбеђује адекватну комуникацију, размену информација и сарадњу на свим организационим нивоима, а такође обезбеђује јасну, оперативну и организациону раздвојеност функције за независно управљање ризицима и активности подршке с једне стране, од активности преузимања ризика, односно поделу дужности, надлежности и одговорности. Чланице Групе су успоставиле и адекватан информациони систем који подразумева потпуну информисаност лица укључених у систем управљања кредитним ризиком.

Прихватљив ниво изложености кредитном ризику Групе у складу је са дефинисаном Стратегијом управљања ризицима и зависи од структуре портфолија Групе, на основу које се врши лимитирање могућих утицаја негативних ефеката на финансијски резултат и адекватност капитала.

Основна начела управљања кредитним ризиком су:

- Управљање кредитним ризиком на нивоу појединачних пласмана и на нивоу целокупног портфолија Групе;
- Одржавање нивоа кредитног ризика који минимизира негативан утицај на финансијски резултат и капитал;
- Рангирање пласмана у складу са њиховом ризичношћу;
- Пословање у складу са добрим праксама за одобравање пласмана;
- Обезбеђење адекватних контрола за управљање кредитним ризиком.

У циљу управљања кредитним ризиком, све чланице Групе настоје да послују са клијентима добре кредитне способности и прибављају одговарајуће инструменте обезбеђења плаћања. Чланице Групе оцењују кредитну способност сваког клијента у моменту подношења захтева и врше мониторинг дужника, пласмана и колатерала, како би биле у могућности да предузму одговарајуће активности у циљу наплате потраживања.

Све чланице Групе врше квантитативно и/или квалитативно мерење, односно процену идентификованог кредитног ризика. Процес мерења кредитног ризика је заснован на мерењу нивоа ризичности појединачног пласмана на основу интерног система рејтинга.

Рејтинг систем је инструмент за доношење појединачних одлука и процењивање нивоа ризика појединачног пласмана. Поред наведеног, рејтинг систем служи за процењивање нивоа ризика укупног портфолија, а користи се и у поступку обезвређења пласмана у циљу рангирања нивоа ризичности и исказивања реалне вредности потраживања. Интерни систем рејтинга подлеже редовној ревизији и унапређењу.

Ради адекватног и ефикасног управљања ризицима којима су изложене у свом пословању, матична Банка и чланице групе поштују и начела прописана регулативом својих Централних банака, која захтевају класификацију сваког пласмана на основу прописаног оквира и обрачун резерве за процењене губитке.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Управљање кредитним ризиком (наставак)

Ублажавање кредитног ризика подразумева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил Групе, односно одржавање прихватљивог нивоа квалитета кредитног портфолија Групе.

Основне технике ублажавања кредитног ризика су:

- Лимити изложености – ризик концентрације,
- Диверсификовање улагања,
- Средства обезбеђења.

Лимити изложености по основу појединачног дужника заснивају се на процени кредитне способности дужника, а лимити изложености на нивоу портфолија усмерени су на ограничење концентрације изложености у портфолију. Чланице Групе континуирано контролишу кретање кредитног ризика у оквиру дефинисаног ризичног профила. У случају прекорачења интерних лимита чланице Групе достављају образложење са предлогом мера и планом активности, а матична Банка извештава Извршни одбор о наведеном прекорачењу. Чланице Групе су дужне да извештавају матичну Банку и у случају настанка ванредних услова у пословању који могу настати услед неповољних кретања на локалним тржиштима, политичко - економских криза и слично.

Ризик концентрације обухвата: велику изложеност (изложеност према једном лицу или групи повезаних лица и лицима повезаним са Групом), групе изложености са истим или сличним факторима ризика као што су привредни сектори, врсте производа, географска подручја и слично, ризик земље, инструменте кредитне заштите.

Континуирану контролу и праћење ризика изложености на нивоу портфолија Групе, у оквиру регулаторно прописаних лимита, врши матична Банка. Уколико дође до прекорачења лимита, матична Банка утврђује узроке, информише и предлаже мере заштите од ризика изложености Извршном одбору матичне Банке.

Диверсификовање улагања на нивоу Групе усмерено је на ублажавање кредитног ризика кроз смањење концентрације портфолија у појединим сегментима активе.

Праћење квалитета пласмана на нивоу појединачног дужника заснива се пре свега на обезбеђивању ажурних података о финансијском стању и кредитној способности дужника и тржишној вредности средстава обезбеђења, док се праћење кредитног ризика на нивоу портфолија врши идентификовањем промена на нивоу група клијената одређеног нивоа ризика, пласмана, колатерала, потребних резерви за очекиване и неочекиване губитке, у циљу утврђивања и управљања стањем и квалитетом активе. Чланице Групе такође, обезбеђују континуирано праћење и проверу адекватности процеса рангирања пласмана у ризичне категорије према степену наплативости.

Контрола кредитног ризика подразумева процес континуираног усклађивања пословања са дефинисаним системом лимита, као и у условима када изложеност кредитном ризику тежи горњој граници дефинисаног ризичног профила, односно приликом увођења нових пословних производа и активности.

У циљу заштите од ризика неизвршења обавеза у пословању са клијентима, чланице Групе предузимају следеће мере за регулисање потраживања: репрограмирање или реструктурирање, поравнање, преузимање средстава обезбеђења у циљу наплате потраживања, закључење уговора са заинтересованим трећим лицем, покретање судског спора и остале мере.

Уколико предузете мере регулисања пласмана, односно принудне наплате и судског поступка нису дале очекиване резултате, односно када не постоји могућност наплате потраживања у целости, иницира се предлог за трајан отпис преосталог потраживања.

Група осим кредитне изложености има и ванбилансну изложеност (плативе и чинидбене гаранције, авали, акредитиви) по основу које има потенцијалну обавезу да изврши плаћање за рачун трећих лица. За ванбилансну изложеност чланице Групе користе исте контролне процесе и процедуре који се користе за кредитни ризик.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Управљање кредитним ризиком (наставак)

Извештавање о кредитном ризику обухвата систем интерног и екстерног извештавања, које се спроводи по утврђеној динамици у складу са дефинисаним системом извештавања:

- чланице Групе извештавају матичну Банку, на месечном нивоу;
- матична Банка извештава на консолидованој основи, полугодишње и годишње.

Ризик промене квалитета активе

Квалитет активе Групе се мери степеном изложености појединим категоријама ризика према критеријумима дефинисаним интерним системом рејтинга. Интерни систем рејтинга се заснива на квантитативним и квалитативним параметрима за одређивање рејтинга дужника. Рејтинг скала садржи пет категорија ризика, које су подељене на 17 подкатегија. Различите изложености према истом дужнику опредељују исту категорију рејтинга, без обзира на специфичности различитих врста кредита.

Група користи различите рејтинг моделе за кредитни ризик у зависности од врсте клијената. Израчунавање рејтинга врши се на месечном нивоу на основу квалитативних и квантитативних параметара и благовремености у измиревању обавеза.

Низак ниво ризика подразумева пословање са клијентима добре кредитне способности и прихватљив је за Групу (категије рејтинга 1 и 2), повишен ниво ризика представља пословање са клијентима који имају одређене проблеме у пословању, а могу негативно да утичу на измирење обавеза и чије пословање се интензивно прати (категија рејтинга 3) и висок ниво ризика означава клијенте са негативним резултатима пословања и лошом кредитном историјом (категије ризика 4 и 5).

Група се штити од ризика промене квалитета активе кроз континуирано праћење пословања клијената, идентификовање промена које могу настати погоршањем стања дужника, кашњењем у отплати или променама у окружењу, као и прибављањем одговарајућих средстава обезбеђења.

Ризик промене вредности активе

Обезвређење пласмана има за циљ обезбеђење разумног, опрезног и правовременог утврђивања губитака, како би се заштитио капитал Групе у периоду када губитак буде и дефинитивно потврђен (реализован) због немогућности наплате уговорених износа или одливом средстава за измирење потенцијалних обавеза.

Обезвређење пласмана и резервисања врши се само онда када постоји оправдан основ, односно када постоји објективан доказ о обезвређењу као последица догађаја који су настали након почетног признавања кредита, а који неповољно утичу на будуће новчане токове од кредита.

Главни елементи у процени обезвређења пласмана су следећи: прекорачење рока плаћања главнице или камате, тешкоће у новчаним токовима корисника кредита, опадање кредитног рејтинга или промене првобитних услова из уговора и друго.

Обезвређење пласмана се врши на основу процене очекиваних будућих новчаних токова из пословања клијената или реализацијом средстава обезбеђења, уколико се процени да ће реално кредит бити намирен из тих средстава.

Чланице Групе врше процену обезвређења потраживања као појединачну и групну процену.

Појединачно процењивање

Чланице Групе процењују исправку вредности за сваки појединачно значајан пласман и том приликом се узимају у обзир финансијска позиција корисника кредита, одрживост бизнис плана, његова способност да побољша своје перформансе у случају финансијских тешкоћа, пројектовани приходи, расположивост других врста финансијске подршке и вредност колатерала која се може реализовати, као и очекивани новчани токови. Уколико дође до нових информација које према процени битно мењају кредитну способност клијента, вредност колатерала и извесност испуњења обавеза клијента према чланицама Групе, врши се нова процена обезвређења пласмана.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године**4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)****Управљање кредитним ризиком (наставак)***Групно процењивање*

Исправке вредности се процењују групно по пласманима који нису појединачно значајни и за појединачно значајне пласмане када не постоји објективан доказ о појединачном обезвређењу. Групна процена се врши по групама које се формирају на основу интерно прописане методологије, базиране на систему интерног рејтинга и то на месечном нивоу. Израчунавање групних процената обезвређења се врши на основу миграција категорија ризичности у статус неизмиривања обавеза по врстама клијената или производа.

Обезвређење кредита умањује вредност кредита и признаје се као расход у оквиру биланса успеха.

Утврђивање вероватног губитка по ванбилансним ставкама

Утврђивање вероватног губитка по ванбилансним ставкама (потенцијалним обавезама) врши се када се процени да постоји довољно извесно очекивање да ће доћи до одлива средстава за измирење потенцијалне обавезе.

Приликом процене резервисања за потенцијалне губитке по ванбилансним ставкама признају се средства од реализације колатерала, уколико је потпуно извесно да ће одлив средстава по основу потенцијалних обавеза бити намирен из колатерала.

4.1.1. Максимална изложеност кредитном ризику обухвата:*Обезвређене кредите и потраживања*

Обезвређени кредити и потраживања су они кредити и потраживања за које чланице Групе утврде да постоји објективни доказ који указује на обезвређење и за које не очекује наплату укупне доспеле главнице и камате у складу са уговором о кредиту. Обезвређење се врши на појединачној и групној основи.

Пласмане који касне са наплатом за које није извршено обезвређење

Доспели а неисправљени кредити и потраживања представљају оне кредите и потраживања матичне Банке код којих се јавља кашњење у измирењу обавеза по основу уговорене камате или главнице (извештај приказује као доспело, укупно потраживање које има било коју доспелу обавезу по основу главнице или камате). За наведена потраживања матична Банка верује да није адекватно формирати обезвређење имајући у виду да се односе на потраживања за која постоји извесност у наплати дуга.

Пласмане који не касне са наплатом за које није извршено обезвређење

Недоспели неисправљени кредити и потраживања односе на пласмане за које је утврђено да није адекватно формирати обезвређење имајући у виду вероватноћу настанка статуса неизмиривања обавеза и извесност у наплати потраживања од стране чланица.

4.1.2. Кредити са измењеним иницијално уговореним условима

Кредити са измењеним иницијално уговореним условима су они кредити који су репрограмирани и/или реструктурирани услед проблема у сервисирању обавеза о роковима доспећа. Узимајући у обзир те проблеме, чланице Групе одлучују да измене услове и рокове уговора, тако да дужнику пруже могућност да лакше сервисира обавезе.

Репрограмирање потраживања се врши код дужника који имају тренутно неусклађене приливе и одливе, а чији финансијски показатељи нису нарушени и указују да ће дужник бити способан да уредно измирује репрограмиране обавезе према накнадно уговореним условима отплате. Репрограмирање потраживања примењује се код дужника који су у доцњи до 90 дана, најчешће по појединачној партији кредита, односно не обухвата сва потраживања дужника.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Управљање кредитним ризиком (наставак)

4.1.2. Кредити са измењеним иницијално уговореним условима (наставак)

Реструктурирање се врши код дужника који имају значајне проблеме у пословању и где су финансијски показатељи пословања, значајно нарушени. Приликом реструктурирања:

- замењују се сва билансна потраживања од дужника, односно њихов већи део;
- битно се мењају услови под којима је то потраживање одобрено (при чему се нарочито подразумева продужење рока враћања главнице или камате, смањење каматне стопе или висине потраживања, као и друге промене услова којима се олакшава положај дужника);
- обавезно је усвајање адекватног програма финансијске консолидације.

4.1.3. Ризик концентрације

Група управља ризиком концентрације преко успостављеног система лимита који обухвата лимите изложености са истим или сличним факторима ризика (према секторима / делатностима, географским подручјима, појединачним дужницима или групама повезаних лица, инструментима кредитне заштите...). Успостављање одговарајућих лимита изложености је основ за контролу ризика концентрације у циљу диверсификације кредитног портфолија.

4.1.4. Финансијска средства

Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха намењена трговању односе се на обвезнице старе девизне штедње Републике Србије, акције привредних друштава и банака и инвестиционе јединице, а њихово вредновање се врши методологијом усклађивања са тржиштем (mark to market) или методологијом интерно развијених модела (mark to model), у зависности да ли постоје доступне цене које се мењају на дневној основи или којима се тргује методом континуираног трговања.

Финансијска средства расположива за продају су пласмани за које постоји намера држања у неодређеном временском периоду и који могу бити продати због потребе за ликвидношћу или услед промене каматних стопа, девизних курсева или тржишних цена. Састоје се, највећим делом, од трезорских записа и обвезница емитованих од стране Републике Србије, Велике Британије, Републике Српске, јединица локалне самоуправе и обвезница других банака. Хартије од вредности расположиве за продају иницијално се процењују по набавној вредности, а на кварталном нивоу се обрачунава њихова фер вредност и то на основу тржишних цена за хартије од вредности којима се тргује на берзи (mark to market). Метод интерно развијених модела за вредновање (mark to model) се користи у случају када за одређени финансијски инструмент нису доступни независни извори тржишних информација, а базира се на року до доспећа хартије од вредности и нивоа безризичних каматних стопа.

4.1.5. Средства заштите од кредитног ризика (колатерал)

У циљу заштите од изложености кредитном ризику, најчешћа пракса коју Група користи, поред редовног праћења пословања клијената, је и прибављање инструмената обезбеђења (колатерала), којима се обезбеђује наплата потраживања и минимизира кредитни ризик. Количина и тип потребног колатерала зависи од процене кредитног ризика.

Као стандардне инструменте обезбеђења чланице Групе од клијената прибављају уговорно овлашћење и менице, док се као додатни инструменти, у зависности од процене кредитног ризика, и врсте пласмана, уговарају:

- За комерцијалне кредите – залог на покретним и непокретним стварима (хипотеке), депозити, банкарске, корпоративне и гаранције државе, јемства, залог на хартијама од вредности, уделима и потраживањима;
- За кредите становништву – хипотеке, депозити, јемства солидарног дужника, осигурање Националне корпорације за осигуравање стамбених кредита код матичне Банке.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**Управљање кредитним ризиком (наставак)****4.1.5. Средства заштите од кредитног ризика (коллатерал) (наставак)**

Приликом процене непокретности или залогe на покретној имовини, чланице Групе обезбеђују стручну и независну процену вредности непокретности од стране овлашћених проценитеља, како би потенцијални ризик од нереалне процене свеле на најмању могућу меру. Непокретност, роба, опрема и остале покретне ствари које су предмет залогe морају бити и осигуране од стране осигуравајућег друштва прихватљивог за Групу, а полисе винкулиране у корист чланица Групе.

У циљу заштите од промене тржишних вредности коллатерала (хипотека, залогa, хартија од вредности и сл.), процењена вредност коллатерала се коригује за дефинисани проценат у зависности од врсте коллатерала и локације, који се минимум једном годишње, а по потреби и чешће, преиспитују и ревидирају. На овај начин Група се штити од потенцијалних губитака по основу немогућности наплате потраживања из средстава обезбеђења.

Вредност коллатерала и тенденције кретања, чланице Групе прате и ажурирају како би се потенцијални ризик од нереалне процене свео на најмању могућу меру, а у случају потребе може захтевати и додатни коллатерал у складу са закљученим уговором. Коллатерали представљају секундарни извор наплате потраживања.

4.2 Ризик ликвидности

Ризик ликвидности представља могућност настанка негативних утицаја на финансијски резултат и капитал Групе, услед немогућности Групе да измирује своје обавезе, а у случају недовољних резерви ликвидности и немогућности покрића неочекиваних одлива и осталих обавеза.

Група у свом пословању поштује основне принципе ликвидности, остварујући довољан ниво средстава за покриће обавеза насталих у кратком року, односно поштује принцип солвентности формирањем оптималне структуре сопствених и позајмљених извора средстава и формирањем довољног нивоа резерви ликвидности које не угрожавају остваривање планираног поврата на капитал.

Ризик ликвидности, испољава се у разлици између прилива средстава са једне стране и доспећа обавеза са друге стране, укључујући и могућност кашњења планираних прилива, као и неочекиване одливе. Ризик ликвидности може се јавити у виду ризика извора средстава и тржишног ризика ликвидности. Проблем ликвидности са аспекта извора средстава односи се на структуру пасиве и обавеза и изражава се кроз потенцијално значајно учешће нестабилних извора, краткорочних извора или њихове концентрације. Са друге стране ризик ликвидности испољава се кроз дефицит резерви и отежаног или немогућег прибављања ликвидних средстава по прихватљивим тржишним ценама.

Група је успоставила одговарајућу организациону структуру, којом се врши јасно разграничавање процеса преузимања ризика ликвидности од процеса његовог управљања. Примарну улогу у процесу управљања ризиком ликвидности врши Одбор за ликвидност и Одбор за управљање активом и пасивом матичне Банке у оквиру својих надлежности, као и остали надлежни одбори чланица Групе, чије одлуке могу утицати на изложеност Групе овом ризику.

У циљу минимизирања ризика ликвидности, Група:

- врши диверсификацију извора средстава, по валутама и рочности;
- формира довољан ниво резерви ликвидности;
- управља новчаним средствима;
- прати будуће новчане токове и ликвидност на дневном нивоу;
- лимитира основне изворе кредитног ризика који имају најзначајнији утицај на ризик ликвидности;
- дефинише и периодично тестира Планове за управљање ликвидношћу у кризним ситуацијама.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

4.2. Ризик ликвидности (наставак)

Процес управљања ризиком ликвидности спроводи се кроз идентификацију, мерење, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о ризику ликвидности.

Идентификација ризика ликвидности подразумева свеобухватно и благовремено идентификовање узрока који доводе до настанка ризика ликвидности и подразумева утврђивање текуће изложености ризику ликвидности, као и изложености ризику ликвидности по основу нових пословних производа и активности.

Мерење, односно процена ризика ликвидности представља квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог ризика ликвидности, коришћењем следећих метода:

- GAP анализа;
- рацио анализа;
- stress test.

Ублажавање подразумева одржавање ризика ликвидности на прихватљивом нивоу за ризични профил Групе, кроз дефинисање система лимита који обухвата регулаторне и интерне лимите, као и благовремено предузимање мера за умањење ризика и пословање у оквиру поменутих лимита.

Контрола и праћење ризика ликвидности обухвата процес праћења усклађености са интерно утврђеним лимитима, као и мониторинг дефинисаних мера за умањење изложености ризику ликвидности Групе која подразумева контролу на свим нивоима управљања ризиком ликвидности као и независан систем контроле који спроводе организациони делови надлежни за интерну ревизију и контролу усклађености пословања.

Извештавање о ризику ликвидности обухвата систем интерног и екстерног извештавања, спроводи се на дневном нивоу и по утврђеној динамици, а у складу са дефинисаним системом.

Група усклађује своје пословање са показатељем ликвидности, и то: 0.8 обрачунат за један радни дан; затим минимум 0.9 не дуже од три узастопна радна дана, односно минимум 1 као просек свих радних дана у месецу. Поред усклађивања са екстерно дефинисаним лимитом показатеља ликвидности, Група усклађује своје пословање са ужим показатељем ликвидности, и то: 0.5 обрачунат за један радни дан; затим минимум 0.6 не дуже од три узастопна радна дана, односно минимум 0.7 као просек свих радних дана у месецу.

Група краткорочно управља ризиком ликвидности праћењем и контролисањем позиција у свим значајнијим валутама, како би се на време сагледале потребе за додатним изворима финансирања у случају доспећа одговарајућих позиција, односно дугорочно планира структуру својих извора и пласмана како би обезбедила довољно стабилних извора и довољно резерви ликвидности. Руководство верује да одговарајућа диверсификација портфолија депозита по броју и врсти депонената, као и претходно искуство пружају добар предуслов за постојање стабилне и дугорочне депозитне базе, односно по том основу се не очекују значајнији одливи средстава. Група редовно тестира План управљања ликвидношћу у кризним ситуацијама и проверава период преживљавања и солвентност, доступност извора за покриће обавезе које би евентуално настале, односно оцењује подршку у претпостављеним условима кризе.

Недисконттовани новчани токови који проистичу из позиција монетарне активе и пасиве обухватају будуће новчане токове по основу билансних позиција и будућих камата. У случају трансакционих и депозита по виђењу који су у складу са конзервативним приступом распоређени на рочност до једног месеца недисконттовани новчани токови обухватају само токове по основу главнице дуга.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

4.3. Тржишни ризици

Тржишни ризик представља могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе услед промена тржишних варијабли и обухвата каматни ризик у банкарској књизи, девизни ризик за све пословне активности које обавља и ценовни ризик позиција књиге трговања.

Група је изложена ценовном ризику, девизном ризику, ризику друге уговорне стране и ризику измирења испоруке по основу ставки, које се налазе у књизи трговања. Књига трговања садржи билансне и ванбилансне позиције средстава и обавеза по основу финансијских инструмената које се држе са намером трговања или ради заштите позиција у другим финансијским инструментима који се воде у књизи трговања.

Група је успоставила одговарајућу организациону структуру, којом се врши јасно разграничавање процеса преузимања тржишних ризика од процеса његовог управљања. Примарну улогу у процесу управљања тржишним ризиком врши Одбор за управљање активом и пасивом, Инвестициони одбор као и други надлежни одбори матичне Банке, као и надлежни одбори чланица Групе чије одлуке могу утицати на изложеност Групе овом ризику.

4.3.1. Каматни ризик

Каматни ризик представља ризик од настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе по основу позиција из банкарске књиге услед неповољних промена каматних стопа. Изложеност овој врсти ризика зависи од односа каматно осетљиве активе и каматно осетљиве пасиве.

Група управља следећим видовима каматног ризика:

- ризик временске неусклађености доспећа и поновног одређивања цена (repricing risk);
- ризик криве приноса (yield curve risk) – коме је изложена услед промене облика криве приноса;
- базни ризик (basis risk) – коме је изложена због различитих референтних каматних стопа код каматно осетљивих позиција са сличним карактеристикама што се тиче доспећа или поновног одређивања цена;
- ризик опција (optionality risk) – коме је изложена због уговорених опција – кредита с могућношћу превремене отплате, депозита с могућношћу превременог повлачења и друго .

Основни циљ управљања каматним ризиком је одржавање прихватљивог нивоа изложености каматном ризику са аспекта утицаја на финансијски резултат, вођењем адекватне политике рочне усклађености периода поновног формирања каматне стопе, усклађивања одговарајућих извора са пласманима према врсти каматне стопе и рочности, као и пројекцијом кретања криве приноса на иностраном и домаћем тржишту. Превасходно, Група управља маргином интерног приноса кроз цену кредита и депозита, фокусирајући се на каматну маржу.

Група посебно сагледава утицај промене каматних стопа и структуре каматноне активе и пасиве са аспекта рочности, поновног формирања каматних стопа и валутне структуре и управља њиховим утицајем на економску вредност капитала.

Процес управљања каматним ризиком спроводи се кроз идентификацију, мерење, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о каматном ризику.

Идентификација каматног ризика подразумева свеобухватно и благовремено идентификовање узрока који доводе до настанка ризика и подразумева утврђивање текуће изложености као и изложености каматном ризику по основу нових пословних производа и активности.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

4.3.1. Каматни ризик (наставак)

Мерење, односно процена каматног ризика представља квантитативну процену идентификованог каматног ризика коришћењем следећих метода:

- GAP анализа;
- Рацио анализа;
- Дурација;
- Економска вредност капитала;
- Stress test.

Ублажавање каматног ризика подразумева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил Групе и подразумева процес дефинисања система лимита изложености Групе, као и дефинисање и спровођење мера за ублажавање каматног ризика.

Контрола и праћење каматног ризика обухвата процес праћења усклађености са успостављеним системом лимита, као и мониторинг дефинисаних мера за умањење изложености каматном ризику Групе. Контрола каматног ризика подразумева контролу на свим нивоима управљања као и независан систем контроле који спроводе организациони делови надлежни за интерну ревизију и праћење усклађености пословања.

Извештавање о каматном ризику подразумева јасно детерминисан систем интерног извештавања надлежних одбора и органа чланица Групе о управљању каматним ризиком.

Интерни лимити детерминишу се на основу интерног извештаја о каматом GAP-у, који обухвата све позиције биланса.

Руководство чланица Групе верује да одговарајућа усклађеност позиција по врсти каматне стопе и периоду поновног формирања пружа добар предуслов за постојање усклађености са захтеваним финансијским резултатом уз очување економске вредности капитала.

4.3.2. Девизни ризик

Група је изложена девизном ризику који се манифестује кроз могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал услед промене међувалутних односа, промене вредности домаће валуте у односу на стране валуте или промене вредности злата и других племенитих метала. Девизном ризику изложене су све позиције садржане у банкарској књизи и књизи трговања у иностраној валути и злату, као и динарске позиције индексираних валутном клаузулом.

У циљу минимизирања изложености девизном ризику Група врши диверсификацију валутне структуре портфолија и валутне структуре обавеза, усклађивање отворених позиција по појединим валутама, поштујући принципе рочне трансформације средстава.

Група је успоставила одговарајућу организациону структуру, којом се врши јасно разграничавање процеса преузимања девизног ризика од процеса његовог управљања.

Процес управљања девизним ризиком спроводи се кроз идентификацију, мерење, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о девизном ризику.

Група на свеобухватан начин благовремено идентификује узроке који доводе до настанка девизног ризика што подразумева утврђивање текуће изложености девизном ризику, као и изложености девизном ризику по основу нових пословних производа и активности.

Мерење, односно процена девизног ризика представља квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог девизног ризика, коришћењем следећих техника:

- GAP анализа и показатељ девизног ризика;
- VaR;
- Stress test;
- Backtesting.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**4.3.2. Девизни ризик (наставак)**

Ублажавање девизног ризика подразумева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил Групе кроз постављање транспарентног система лимита и дефинисање мера за ублажавање девизног ризика.

Контрола и праћење девизног ризика обухвата праћење и надзор усклађености позиција са интерно и екстерно дефинисаним лимитима, као и мониторинг дефинисаних и предузетих мера. Континуираним праћењем и контролом девизног ризика омогућено је благовремено предузимање мера у циљу одржавања девизног ризика у оквиру дефинисаних лимита. Контрола девизног ризика подразумева контролу на свим нивоима управљања као и независан систем контроле који спроводе организациони делови надлежни за интерну ревизију и праћење усклађености пословања.

Извештавање о девизном ризику обухвата систем интерног и екстерног извештавања и спроводи се на дневном нивоу и по утврђеној динамици, а у складу са дефинисаним системом.

Група усклађује своје пословање са регулаторно прописаним показатељем девизног ризика, који представља однос збира отворене девизне позиције и позиције у злату и регулаторног капитала.

4.4. Оперативни ризик

Оперативни ризик је ризик од могућег настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе услед пропуста (намерних и ненамерних) у раду запослених, неодговарајућих унутрашњих процедура и процеса, неадекватног управљања информационом и другим системима у банци, као и услед наступања непредвидивих екстерних догађаја. Оперативни ризик укључује и правни ризик.

Оперативни ризик се дефинише као догађај који је настао као резултат неодговарајућих или неуспешних интерних процеса, поступака запослених и система или системских и других спољашњих догађаја, интерне и екстерне преваре, праксе запошљавања и безбедности на радном месту, потраживања клијената, дистрибуције производа, новчаних казни и пенала услед повреда, штете нанете материјалној имовини, поремећаја у пословању и системских пропуста и управљања процесима.

Група догађаје оперативног ризика прати и по следећим линијама пословања: финансирање привредних субјеката, трговина и продаја, брокерски послови са физичким лицима, банкарски послови с привредним друштвима, банкарски послови с физичким лицима, платни промет, агенцијске услуге и управљање имовином.

Процес управљања оперативним ризиком представља интегрални део активности Групе који се спроводи на свим нивоима и омогућава идентификацију, мерење, ублажавање, праћење и контролу и извештавање о оперативним ризицима пре њихове реализације и у континуитету у складу са захтевима и роковима регулативе. Постојећи процес се ослања на поуздане методе мерења изложености оперативним ризицима, базу података о оперативним губицима, ажуран систем контроле и извештавања.

Група на дневном нивоу прати догађаје оперативних ризика и управља оперативним ризицима. У циљу ефикасног праћења оперативног ризика, у сваком организационом делу Групе именовани су запослени за оперативне ризике, који су одговорни за тачност и ажурност података о свим догађајима оперативног ризика, као и за евиденцију свих насталих догађаја у базу података оперативних ризика. Организациони део Групе у чијој је надлежности управљање ризицима врши мониторинг и извештавање о оперативним ризицима Управном одбору, Извршном одбору и Одбору за ревизију.

Мерење, односно процена оперативног ризика Групе врши се кроз квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог оперативног ризика. Група спроводи мерење изложености оперативним ризицима кроз евиденцију догађаја, самопроцењивање и стресно тестирање оперативног ризика. Самопроцењивање подразумева процену изложености ризицима од стране организационих делова у складу са мапом идентификованих оперативних ризика мерењем могућег распона, значаја за пословање и учесталости догађаја који могу да проузрокују губитке, идентификовањем нивоа контроле које области пословања имају над овим ризицима и мере за побољшање. Стрес тест представља технику управљања оперативним ризиком, којом се процењује потенцијални утицај специфичних догађаја и/или промене више финансијских варијабли на изложеност оперативном ризику Групе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**4.4. Оперативни ризик (наставак)**

Група не може елиминисати све оперативне ризике, али увођењем одговарајућег контролног оквира, мониторингом и ублажавањем потенцијалних ризика успоставља процес управљања оперативним ризиком. Група предузима мере у циљу ублажавања оперативних ризика и проактивног реаговања на потенцијалне догађаје оперативних ризика кроз перманентно праћење свих активности, примену адекватног и поузданог информационог система и оријентацијом на пројектни приступ, а чијим спровођењем се унапређује пословна пракса и оптимизују пословни процеси Групе.

Путем поузданог извештавања о реализацији мера за ублажавање оперативних ризика, Група је успоставила систем за мониторинг активности које предузимају организациони делови Групе у циљу умањења оперативних ризика и превентивног реаговања на догађаје оперативних ризика који су у настајању. Група процењује ризик поверавања активности трећим лицима за обављање одређених активности у вези са пословањем Групе, а на основу уговора закљученог са тим лицима којима се јасно одређују услови, права, обавезе и одговорности уговорених страна.

У циљу несметаног и континуираног функционисања свих значајних система и процеса Групе, као и ограничавања губитака у ванредним ситуацијама, Група је усвојила План за обезбеђење континуитета пословања, а у циљу поновног успостављања опоравка система информационе технологије у случају прекида пословања, Група је усвојила План опоравка активности у случају катастрофа.

4.5. Ризици улагања

Ризик улагања Групе представља ризик улагања у друга правна лица и у основна средства. Улагање Групе у једно лице које није лице у финансијском сектору може бити до 10% капитала Групе, при чему се под овим улагањем подразумева улагање којим чланице Групе стичу удео или акције лица које није лице у финансијском сектору. Укупна улагања Групе у лица која нису лица у финансијском сектору и у основна средства Групе могу бити до 60% капитала Групе, с тим што се ово ограничење не односи на стицање акција ради њихове даље продаје у року од шест месеци од дана стицања.

4.6. Ризик изложености

Велика изложеност Групе према једном лицу или групи повезаних лица, укључујући и лица повезана са Групом јесте изложеност која износи преко 10% капитала Групе.

У свом пословању, Група води рачуна о усклађености са регулаторно дефинисаним лимитима изложености:

- Изложеност према једном лицу или групи повезаних лица не сме бити већа од 25% капитала Групе;
- Збир свих великих изложености Групе не сме прећи 400% капитала Групе.

Изложеност Групе према једном лицу или групи повезаних лица, као и изложеност према лицима повезаним са Групом кретала се у оквиру прописаних лимита.

4.7. Ризик земље

Ризик земље је ризик који се односи на земљу порекла лица према коме је Група изложена, односно ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе због немогућности чланица Групе да наплати потраживања од дужника из разлога који су последица политичких, економских или социјалних прилика у земљи порекла дужника. Ризик земље обухвата следеће ризике:

- Политичко-економски ризик, под којим се подразумева вероватноћа остваривања губитка због немогућности чланица Групе да наплати потраживања услед ограничења утврђених актима државних и других органа земље порекла дужника, као и општих и системских прилика у тој земљи;

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**4.7. Ризик земље (наставак)**

- Ризик трансфера, под којим се подразумева вероватноћа остварења губитка због немогућности наплате потраживања исказаних у валути која није званична валута земље порекла дужника, и то услед ограничења плаћања обавеза према повериоцима из других земаља у одређеној валути која су утврђена актима државних и других органа земље дужника.

Група управља ризиком земље на нивоу појединачног пласмана и на нивоу портфолија. Мерење и контролу изложености појединачног пласмана ризику земље, чланице Групе врше одређивањем категорије интерног рејтинга земље дужника, а на основу рејтинга додељеног од стране међународно признатих рејтинг агенција и утврђивањем лимита изложености као процентом од капитала Групе у зависности од категорије интерног рејтинга земље. Мерење и контролу изложености портфолија ризику земље Група врши на основу груписања потраживања према степену ризика земаља дужника.

У циљу адекватног управљања ризиком земље, Група дефинише лимите изложености појединачно по земљама порекла дужника.

4.8. Фер вредност финансијске активе и пасиве

Израчунавање фер вредности датих кредита и пласмана клијентима процењује се коришћењем модела дисконтовања готовинских токова, за кредите и пласмане са фиксним каматним стопама. Дисконтне стопе заснивају се на текућим каматним стопама, које се нуде за инструменте по сличним условима корисницима кредита, приближно истих кредитних квалитета. Такође, обавезе према комитентима са роком доспећа, уговорене у складу са фиксним каматним стопом се дисконтују узимајући у обзир важеће услове у складу са врстом депозита, роком орочења и валутом.

За кредите који се више не одобравају, нити постоји могућност одобравања (кредити индексирани у CHF), дисконтовање је извршено по истим каматним стопама. Такође, за кредите са субвенционисаном каматном стопом од стране државе, са фиксном каматном стопом, дисконтовање је извршено по истој стопи, јер чланице Групе не би одобравале кредите по ниским каматним стопама да није било субвенционисања дела камате од стране државе. Сви кредити и обавезе који су одобрени са променљивом каматном стопом, су одобрени у складу са важећим тржишним условима и Пословном политиком чланица Групе.

Фер вредност инвестиционих ХоВ које се држе до доспећа процењује се коришћењем тржишних цена или коришћењем есконтованих модела готовинских токова на основу тренутних тржишних каматних стопа које се нуде за инструменте сличног производа. Инвестиционе ХоВ које се држе до доспећа су доспеле и књиговодствене вредности су једнаке фер вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

4.9. Управљање капиталом

Група је успоставила систем управљања ризицима у складу са обимом и структуром својих пословних активности, а циљ управљања капиталом је несметано остварење циљева пословне политике Групе.

Обрачун капитала и показатеља адекватности тог капитала је усклађен са Базел II стандардима.

Банкарска Група континуирано управља капиталом. Основни циљеви управљања регулаторним капиталом су:

- очување минималног регулаторног захтева (EUR 10 милиона);
- поштовање минималног регулаторног показатеља адекватности капитала (12%);
- одржавање поверења у сигурност и стабилност пословања;
- остварење пословних и финансијских планова;
- подржавање очекиваног раста пласмана;
- омогућити оптимум будућих извора средстава и њиховог коришћења;
- остварење политике дивиденди.

Регулаторни капитал банкарске Групе, представља збир основног капитала и допунског капитала, умањен за одбитне ставке. Показатељ адекватности капитала представља однос капитала Групе и збира активе пондерисане кредитним ризиком, отворене девизне позиције и изложености оперативним ризиком. Актива пондерисана кредитним ризиком банкарске Групе утврђује се у складу са прописаним пондерима ризичности за све класе активе. Изложеност оперативном ризику је производ реципрочне вредности показатеља адекватности капитала и трогодишњег просека капиталног захтева за оперативни ризик који се утврђује множењем индикатора изложености и стопе капиталног захтева за сваку пословну линију. Капитални захтев за девизни ризик на нивоу банкарске Групе једнак је збиру појединачних капиталних захтева за овај ризик свих чланица банкарске Групе, код којих је збир нето отворене девизне позиције и апсолутне отворене позиције у злату већи од 2% њиховог капитала.

Показатељ адекватности капитала

	У хиљадама динара	
	30.06.2015.	2014.
Основни капитал	38,583,093	34,335,837
Допунски капитал	4,913,041	4,669,970
Одбитне ставке од капитала	(190,945)	(189,710)
Капитал	43,305,189	38,816,098
Актива пондерисана кредитним ризиком	174,126,692	185,240,046
Изложеност оперативном ризику	22,226,159	20,601,708
Изложеност девизном ризику	2,742,545	1,447,635
Показатељ адекватности капитала (мин. 12%)	21.75%	18.73%

Током 2014. и 2015. године показатељ адекватности капитала је био изнад прописаног регулаторног лимита од 12%.

Стратегијом управљања капиталом, банкарска Група обезбеђује одржавање нивоа и структуре интерног капитала који пружа адекватну подршку расту пласмана, будућих извора средстава и њиховог коришћења на нивоу банкарске Групе, као и промене у регулаторним захтевима.

План управљања капиталом, као део система управљања капиталом, садржи:

- стратешке циљеве и период за њихово остваривање;
- начин организације процеса управљања расположивим интерним капиталом;
- процедуре планирања адекватног нивоа расположивог интерног капитала;
- начин достизања и одржавања адекватног нивоа расположивог интерног капитала;
- план пословања у случају настанка непредвиђених догађаја.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

4.9. Управљање капиталом (наставак)

Група на континуираној основи спроводи процес интерне процене адекватности капитала у складу са природом, обимом и сложености пословних активности, а у складу са Стратегијом управљања ризицима, политикама за управљање појединачним ризицима и Стратегијом управљања капиталом.

Процес интерне процене адекватности капитала, као документован и континуиран процес испуњава следеће услове:

- заснован је на идентификацији и мерењу ризика,
- пружа свеобухватну процену и праћење ризика којима је банкарска Група изложена или може бити изложена,
- обезбеђује адекватан расположиви интерни капитал у складу са ризичним профилем банкарске Групе,
- укључен је у систем управљања банкарском Групом и доношења одлука;
- предмет је редовне анализе, праћења и провере.

Фазе процеса интерне процене адекватности капитала на нивоу банкарске Групе обухватају:

- утврђивање материјално значајних ризика, у складу са квалитативним и квантитативним критеријумима;
- обрачун износа интерних капиталних захтева;
- одређивање укупног интерног капиталног захтева;
- поређење следећих елемената:
- капитала и расположивог интерног капитала;
- минималних капиталних захтева и интерних капиталних захтева за појединачне ризике;
- збира минималних капиталних захтева и укупних интерних капиталних захтева.

5. КОРИШЋЕЊЕ ПРОЦЕЊИВАЊА

Руководство користи претпоставке и процене које имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза у току извештајног периода. Процене, као и претпоставке на основу којих су процене извршене, су резултат редовних провера. Ове процене и претпоставке су засноване на претходном искуству, као и различитим информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја, а које делују реално и разумно у датим околностима.

Кључни извори неизвесности код процена

Резервисања за кредитне губитке

Средства која се обрачунавају методом амортизованог трошка се процењују на обезвређење на начин који је описан у рачуноводственој политици 3(j) (vii) .

Део укупног резервисања за обезвређење који се односи на ризик друге уговорне стране односи се на финансијска средства која се индивидуално процењују и базира се на најбољој процени руководства о садашњој вредности будућих токова готовине чији прилив је очекиван. Приликом процене ових токова готовине, руководство прави процене о финансијском стању друге уговорне стране и о нето продајној вредности присутног колатерала. За свако обезвређено средство се процењује његова вредност, као и излазна стратегија, где функција кредитног ризика независно одобрава процену готовинских токова који се сматрају надокнадивим.

Групно процењена резервисања покривају кредитне губитке који су садржани у портфолију кредита и хартија од вредности која се држе до доспећа, а који садрже сличне карактеристике кредитног ризика услед објективних доказа о постојању обезвређења, али који још увек не могу да се идентификују. Приликом процене потребе за групним резервисањем за губитке, руководство узима у обзир факторе као што су квалитет кредита, величина портфолија, концентрација ризика и економске факторе. Да би се проценило потребно резервисање, праве се претпоставке којима се дефинише начин за моделирање губитака садржаних у портфолију, и одређују се неопходни улазни параметри, засновани на историјском искуству и тренутним привредним околностима. Тачност резервисања зависи од процене будућих токова готовине за појединачно уговорне стране, као и од претпоставки и параметара модела који се користи приликом одређивања групног резервисања.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

5. КОРИШЋЕЊЕ ПРОЦЕЊИВАЊА (наставак)

Одређивање фер вредности

Одређивање фер вредности финансијских средстава и обавеза за које не постоји тржишна цена захтева коришћење техника процене описаних у рачуноводственој политици 3(j)(vi). За финансијске инструменте којима се ретко тргује и чија цена није врло транспарентна, фер вредност је мање објективна и захтева различите степене процене, у зависности од ликвидности, концентрације, неизвесности тржишних фактора, ценовних претпоставки и других ризика везаних за појединачне инструменте.

Кључне рачуноводствене процене за примену рачуноводствених политика Групе

Кључне рачуноводствене процене у примени рачуноводствених политика Групе укључују:

Обезвређење улагања у власничке хартије од вредности

Улагања у власничке хартије од вредности се процењују на обезвређење на начин који је описан у рачуноводственим политикама 3(j)(vii) и 3(н).

Процена финансијских инструмената

Рачуноводствена политика Групе у погледу мерења фер вредности је обелодањена у рачуноводственој политици 3(j)(vi).

Чланице Групе мере фер вредност финансијске имовине користећи следећу хијерархију у погледу квалитета улазних података који се користе приликом вредновања:

- Ниво 1: Званичне тржишне цене (некориговане) на активном тржишту за идентичне инструменте.
- Ниво 2: Процењивачке технике засноване на улазним подацима који нису тржишне цене за идентичне инструменте али су информације доступне и уочљиве било директно (на пример цене) или индиректно (на пример изведени из цене). Ова категорија обухвата инструменте који се мере путем: званичних тржишних цена на активном тржишту за сличне инструменте, званичних тржишних цена за исте или сличне инструменте на тржишту које се сматра мање од активног или других техника процене у којима су сви значајнији улази директно или индиректно доступни на тржишту.
- Ниво 3: Процењивачке технике које користе улазне податке који нису доступни и уочљиви. Ова категорија обухвата све инструменте чија се процена врши на бази улаза који нису доступни и уочљиви и као такви имају значајан ефекат на процену вредности инструмента. Ова категорија обухвата инструменте који се вреднују на основу званичне цене за сличне инструменте, где су значајне корекције или претпоставке потребне да би одразиле разлике између инструмената.

Фер вредности финансијских средстава и финансијских обавеза којима се тргује на активном тржишту је заснована на тржишним ценама или на ценама које нуде дилери. За све остале финансијске инструменте чланице Групе одређују фер вредност коришћењем процењивачких метода.

Процењивачке методе укључују нето садашњу вредност и дисконтоване готовинске токове, поређење са сличним инструментима за које постоје уочљиве тржишне цене, као и друге методе процене. Претпоставке и улазни подаци који се користе за методе процене укључују неризичне и „benchmark“ каматне стопе, кредитне распоне и друге факторе који се користе приликом процене дисконтних стопа, цене обвезница и капитала, девизне курсеве, капитал и индексе цена капитала и очекивану нестабилност цена и корелације. Циљ метода процене је да се установи фер вредност која одражава цену финансијског инструмента на дан билансирања, која би била установљена од учесника на тржишту у трансакцији ван дохвата руке.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

5. КОРИШЋЕЊЕ ПРОЦЕЊИВАЊА (наставак)

Група користи опште прихваћене моделе процењивања за одређивање фер вредности обичних и једноставнијих финансијских инструмената, као што су свопови камата и валута за које се искључиво користе уочљиви тржишни подаци и који захтевају низак степен процењивања и претпоставки од руководства. Уочљиви и улазни подаци модела су углавном доступни на тржишту котираних дужничких и власничких хартија од вредности, деривата којима се тргује и једноставних деривата као што су каматни свопови.

Доступност уочљивих тржишних цена и улазних података модела смањује потребу за проценама и претпоставкама руководства и такође смањује неизвесност која се повезује са одређивањем фер вредности. Доступност уочљивих тржишних цена и улазних података се углавном разликује, у зависности од производа и тржишта, и склона је променама условљеним различитим догађајима и општим условима на будућим тржиштима.

6. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА

6.1. Извештавање по сегментима - чланице Групе

Као што је изложено у наставку текста, Група има укупно четири чланице које представљају стратешке организационе делове:

Комерцијална банка а.д., Београд, Србија, Матична банка	Укључује кредитне, депозитне и гаранцијске послове као и послове обављања платног промета у земљи и иностранству, пословање са хартијама од вредности и другим финансијским инструментима
Комерцијална банка а.д., Будва, Црна Гора	Укључује кредитне, депозитне и гаранцијске послове као и послове обављања платног промета у земљи и иностранству, пословање са хартијама од вредности и другим финансијским инструментима
Комерцијална банка а.д., Бања Лука, Босна и Херцеговина	Укључује кредитне, депозитне и гаранцијске послове као и послове обављања платног промета у земљи и иностранству, пословање са хартијама од вредности и другим финансијским инструментима
КомБанк ИНВЕСТ Друштво за управљање инвестиционим фондом а.д., Београд, Србија	Укључује послове управљања инвестиционим фондовима

Информације о резултатима сваког извештајног сегмента су приказане у наставку. Успешност пословања сваког извештајног сегмента се базира на резултату пре пореза утврђеном на начин на који се приказује у интерним извештајима руководства, који су предмет контроле Извршног одбора Матичне банке и надлежних Управних одбора сваке чланице Групе.

Резултат оперативног сегмента се користи за мерење успешности пословања, будући да руководство Матичне банке верује да је ова информација најрелевантнија за вредновање резултата одређеног оперативног сегмента у поређењу са другим правним лицима која послују у наведеним делатностима на локалном тржишту. Цене између оперативних сегмената су утврђене на тржишној основи.

Матична банка прати и обелодањује пословање по сегментима - пословним линијама у оквиру својих консолидованих финансијских извештаја. Група највећи део свог пословања обавља на територији Републике Србије. Зависна правна лица нису од материјалног значаја за појединачни финансијски извештај Матичне банке.

Билансна сума Матичне банке износи 92.82% укупне билансне суме консолидованог биланса стања (2014. године: 92.9%).

Билансна сума Комерцијалне банке а.д., Будва износи 3.35% укупне консолидоване активе (2014. године: 3.24%), Комерцијалне банке а.д., Бања Лука 3.80% (2014. године: 3.83%) и КомБанк ИНВЕСТ-а 0.03% (2014. године: 0.03%).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

6. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА (наставак)

6.1. Извештавање по сегментима - чланице Групе (наставак)

Приликом консолидације извршена је елиминација свих међусобних односа из биланса стања у износу од 6,326,325 хиљада динара (2014. године: 6,231,466 хиљада динара). Из биланса успеха извршена је елиминација прихода у износу од 12,381 хиљаду динара (30.06.2014. године: 20,672 хиљаде динара), а расхода у износу од 8,908 хиљада динара (30.06.2014. године 16,163 хиљаде динара):

Биланс стања 30.06.2015. године

Збирни неконсолидовани биланс стања	Износ консолидације биланса стања	У хиљадама динара Консолидовани биланс стања
419,792,348	6,326,325	413,466,023
готовина/обавезе	221,450	
пласмани/обавезе	623,987	
улози/капитал	5,480,888	

Биланс успеха 30.06.2015. године

Збирни неконсолидовани добитак у Билансу успеха (пре пореза)	Износ консолидације биланса успеха		У хиљадама динара Консолидовани добитак (пре пореза)
	приходи	расходи	
706,830	12,381	8,908	703,357
камате	4,826	4,826	
накнаде	4,082	4,082	
курсне разлике	3,473	-	

Биланс стања 2014. године

Збирни неконсолидовани биланс стања	Износ консолидације биланса стања	У хиљадама динара Консолидовани биланс стања
436,933,575	6,231,466	430,702,109
готовина/обавезе	128,678	
пласмани/обавезе	621,900	
улози/капитал	5,480,888	

Биланс успеха 30.06.2014. године

Збирни неконсолидовани добитак у Билансу успеха (пре пореза)	Износ консолидације биланса успеха		У хиљадама динара Консолидовани добитак (пре пореза)
	приходи	расходи	
2,550,444	20,672	16,163	2,545,935
камате	14,265	14,265	
накнаде	1,898	1,898	
курсне разлике	4,509	-	

За сваки од стратешких организационих делова, руководство Матичне банке контролише интерне извештаје руководства најмање на кварталном нивоу. У наставку је приказан преглед оперативних сегмената, са активностима сваког од оперативних сегмената за 30.06.2015. и 2014. годину.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

6. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА (наставак)

6.1. Извештавање по сегментима - чланице Групе (наставак)

А. БИЛАНС СТАЊА на дан 30. јуни 2015. године

	Комерцијална банка а.д., Београд	Комерцијална банка а.д., Будва	Комерцијална банка а.д., Бања Лука	У хиљадама динара	
				КомБанк ИНВЕСТ а.д., Београд	Укупно
АКТИВА					
Готовина и средства код централне банке	68,102,145	1,531,990	2,620,697	-	72,254,832
Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха намењена трговању	129,537	-	-	17,582	147,119
Финансијска средства расположива за продају	103,456,744	2,463,859	1,091,180	-	107,011,783
Финансијска средства која се држе до доспећа	136,675	228,723	-	103,086	468,484
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	21,703,585	1,399,612	578,202	-	23,681,399
Кредити и потраживања од комитента	173,688,747	5,932,689	11,096,204	-	190,717,640
Нематеријална улагања	300,596	21,692	18,578	21	340,887
Некретнине, постројења и опрема	6,200,408	203,421	55,600	52	6,459,481
Инвестиционе некретнине	2,814,408	-	128,379	-	2,942,787
Текућа пореска средства	76,258	-	7,040	260	83,558
Одложена пореска средства	127,530	1,812	-	5	129,347
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	65,000	-	78,620	-	143,620
Остала средства	6,981,044	2,070,174	33,092	776	9,085,086
Укупно актива	383,782,677	13,853,972	15,707,592	121,782	413,466,023

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

6. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА (наставак)

6.1. Извештавање по сегментима - чланице Групе (наставак)

А. БИЛАНС СТАЊА на дан 30. јуни 2015. године (наставак)

ПАСИВА

Депозити и остале обавезе према банкама,
другим финансијским организацијама и
централној банци

18,655,093	319,757	1,326,088	-	20,300,938
------------	---------	-----------	---	------------

Депозити и остале обавезе према другим
комитентима

288,662,985	9,695,367	9,708,985	-	308,067,337
-------------	-----------	-----------	---	-------------

Субординиране обавезе

6,021,978	-	-	-	6,021,978
-----------	---	---	---	-----------

Резервисања

1,781,325	43,039	27,901	583	1,852,848
-----------	--------	--------	-----	-----------

Текуће пореске обавезе

-	-	-	-	-
---	---	---	---	---

Одложене пореске обавезе

277,936	11,780	584	-	290,300
---------	--------	-----	---	---------

Остале обавезе

6,110,264	56,728	76,249	1,315	6,244,556
-----------	--------	--------	-------	-----------

Укупно обавезе

321,509,581	10,126,671	11,139,807	1,898	342,777,957
-------------	------------	------------	-------	-------------

Капитал

Акцијски капитал и емисиона премија

40,034,550	-	-	-	40,034,550
------------	---	---	---	------------

Акумулирани резултат

77,711	629,028	24,070	(20,076)	710,733
--------	---------	--------	----------	---------

Резерве

29,033,646	611,621	297,477	(28)	29,942,716
------------	---------	---------	------	------------

Учешћа без права контроле

-	-	67	-	67
---	---	----	---	----

Укупан капитал

69,145,907	1,240,649	321,614	(20,104)	70,688,066
------------	-----------	---------	----------	------------

Укупно пасива

390,655,488	11,367,320	11,461,421	(18,206)	413,466,023
--------------------	-------------------	-------------------	-----------------	--------------------

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

6. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА (наставак)

6.1. Извештавање по сегментима - чланице Групе (наставак)

Б. БИЛАНС СТАЊА на дан 31. децембра 2014. године

	Комерцијална банка а.д., Београд	Комерцијална банка а.д., Будва	Комерцијална банка а.д., Бања Лука	КомБанк ИНВЕСТ а.д., Београд	Укупно
АКТИВА					
Готовина и средства код централне банке	68,547,389	1,471,749	2,614,390	-	72,633,528
Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха намењена трговању	121,634	-	-	-	121,634
Финансијска средства расположива за продају	95,481,249	2,290,164	1,187,375	-	98,958,788
Финансијска средства која се држе до доспећа	51,442	229,619	-	108,954	390,015
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	34,125,456	1,321,213	287,319	-	35,733,988
Кредити и потраживања од комитента	185,377,035	6,366,527	12,085,086	-	203,828,648
Нематеријална улагања	405,774	26,299	19,089	43	451,205
Некретнине, постројења и опрема	6,329,077	208,573	67,778	68	6,605,496
Инвестиционе некретнине	2,581,144	-	130,069	-	2,711,213
Текућа пореска средства	73,835	-	5,478	259	79,572
Одложена пореска средства	-	-	-	5	5
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	84,227	-	53,575	-	137,802
Остала средства	6,990,222	2,025,298	34,219	476	9,050,215
Укупно актива	400,168,484	13,939,442	16,484,378	109,805	430,702,109

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

6. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА (наставак)

6.1. Извештавање по сегментима - чланице Групе (наставак)

Б. БИЛАНС СТАЊА на дан 31. децембра 2014. године (наставак)

ПАСИВА

Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	23,604,592	299,887	2,343,285	-	26,247,764
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	301,954,911	9,687,203	9,452,094	-	321,094,208
Субординиране обавезе	6,036,680	-	-	-	6,036,680
Резервисања	1,640,595	53,120	37,771	583	1,732,069
Текуће пореске обавезе	-	14,726	-	-	14,726
Одложене пореске обавезе	150,407	9,998	586	-	160,991
Остале обавезе	3,189,109	66,997	58,163	673	3,314,942
Укупно обавезе	336,576,294	10,131,931	11,891,899	1,256	358,601,380
<i>Капитал</i>					
Акцијски капитал и емисиона премија	40,034,550	-	-	-	40,034,550
Акумулирани резултат	5,980,128	966,155	1,355	(21,666)	6,925,972
Резерве	24,569,377	287,776	283,015	(28)	25,140,140
Учешћа без права контроле	-	-	67	-	67
Укупан капитал	70,584,055	1,253,931	284,437	(21,694)	72,100,729
Укупно пасива	407,160,349	11,385,862	12,176,336	(20,438)	430,702,109

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

6. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА (наставак)

В. Биланс успеха за период од 01. јануара до 30 јуна 2015. године

	У хиљадама динара				
	Комерцијална банка а.д. Београд	Комерцијална банка а.д. Будва	Комерцијална банка а.д. Бања Лука	КомБанк ИНВЕСТ а.д. Београд	Укупно
Приходи од камата	9,920,973	347,341	407,532	5,915	10,681,761
Расходи од камата	(3,022,693)	(93,148)	(98,337)	-	(3,214,178)
Нето приходи од камата	6,898,280	254,193	309,195	5,915	7,467,583
Приходи од накнада и провизија	2,894,123	71,716	111,069	3,101	3,080,009
Расходи од накнада и провизија	(523,216)	(16,072)	(31,342)	(156)	(570,786)
Нето приходи од накнада и провизија	2,370,907	55,644	79,727	2,945	2,509,223
Нето добитак по основу финансијских средстава намењених трговању	2,036	-	-	631	2,667
Нето добитак по основу финансијских средстава расположивих за продају	11,856	-	8,243	514	20,613
Нето приход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	21,180	2,240	(12,388)	14	11,046
Остали пословни приходи	209,169	1,938	1,786	140	213,033
Нето расход по основу обезвређења финансијских средстава и кредитно ризичних ванбилансних ставки	(2,918,607)	(42,973)	(47,022)	-	(3,008,602)
Укупан пословни приход	6,594,821	271,042	339,541	10,159	7,215,563
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	(2,058,986)	(135,124)	(140,657)	(5,497)	(2,340,264)
Трошкови амортизације	(413,958)	(18,646)	(20,625)	(38)	(453,267)
Остали расходи	(3,423,579)	(143,892)	(148,440)	(2,764)	(3,718,675)
Добитак пре опорезивања	698,298	(26,620)	29,819	1,860	703,357
Порез на добитак	-	-	-	-	-
Добитак по основу одложених пореза	-	-	-	-	-
Губитак по основу одложених пореза	-	-	-	-	-
Добитак текуће године	698,298	(26,620)	29,819	1,860	703,357

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

6. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА (наставак)
В. Биланс успеха за период од 01. јануара до 30. јуна 2014. године

	Комерцијална банка а.д. Београд	Комерцијална банка а.д. Будва	Комерцијална банка а.д. Бања Лука	У хиљадама динара	
				КомБанк ИНВЕСТ а.д. Београд	Укупно
Приходи од камата	11,090,416	404,516	407,133	7,198	11,909,263
Расходи од камата	(4,209,924)	(100,263)	(113,035)	-	(4,423,222)
Нето приходи од камата	6,880,492	304,253	294,098	7,198	7,486,041
Приходи од накнада и провизија	2,662,011	73,695	87,932	1,585	2,825,223
Расходи од накнада и провизија	(441,359)	(15,408)	(25,216)	(316)	(482,299)
Нето приходи од накнада и провизија	2,220,652	58,287	62,716	1,269	2,342,924
Нето добитак по основу финансијских средстава намењених трговању	2,800	-	-	551	3,351
Нето добитак по основу финансијских средстава расположивих за продају	8,248	-	243	-	8,491
Нето расход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	(80,980)	2,418	447	(22)	(78,137)
Остали пословни приходи	154,231	9,778	2,702	8	166,719
Нето расход по основу обезвређења финансијских средстава и кредитно ризичних ванбилансних ставки	(1,409,753)	33,818	(17,202)	-	(1,393,137)
Укупан пословни приход	7,775,690	408,554	343,004	9,004	8,536,252
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	(2,090,603)	(119,507)	(130,669)	(4,996)	(2,345,775)
Трошкови амортизације	(420,984)	(14,801)	(30,142)	(43)	(465,970)
Остали расходи	(2,888,899)	(139,038)	(147,907)	(2,728)	(3,178,572)
Добитак пре опорезивања	2,375,204	135,208	34,286	1,237	2,545,935
Порез на добитак	-	-	-	-	-
Добитак по основу одложених пореза	-	-	-	-	-
Губитак по основу одложених пореза	-	-	-	-	-
Добитак текуће године	2,375,204	135,208	34,286	1,237	2,545,935

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

7. ФИНАНСИЈСКА АКТИВА И ОБАВЕЗЕ – РАЧУНОВОДСТВЕНА КЛАСИФИКАЦИЈА И ПОШТЕНА (ФЕР) ВРЕДНОСТ

Методологија и претпоставке које су коришћене за обрачун поштене (фер) вредности за наведена финансијска средства и обавезе која нису евидентирана по поштеној вредности у финансијским извештајима су следеће:

(i) Средства и обавезе код којих је садашња вредност у књигама приближно једнака поштеној вредности

Код финансијских средстава и обавеза која су високо ликвидна и са краткорочним доспећем (до године дана) претпоставља се да је садашња књиговодствена вредност приближно једнака поштеној вредности. Ова претпоставка се такође користи и код депозита по виђењу, штедних депозита без специфицираног рока доспећа и свих финансијских инструмената који имају променљиву каматну стопу.

(ii) Инструменти са фиксном каматном стопом

Поштена вредност финансијских средстава и обавеза са фиксном каматном стопом, која се воде по амортизованој вредности, се процењује поређењем тржишних каматних стопа у моменту иницијалног признавања са текућим тржишним каматним стопама за финансијске инструменте сличних карактеристика. Процењена поштена вредност средстава и обавеза са фиксном каматном стопом у највећем делу одговара књиговодственој вредности с обзиром да уговорене каматне стопе не одступају од тржишних. Чланице Групе немају материјално значајних одступања по овом основу.

8. ИНВЕСТИЦИЈЕ МАТИЧНЕ БАНКЕ У ЗАВИСНА ДРУШТВА

	У хиљадама динара	
	30. јуни 2015.	31. децембар 2014.
КомБанк ИНВЕСТ а.д., Београд	140,000	140,000
Комерцијална банке а.д., Бања Лука	2,974,615	2,974,615
Комерцијална банке а.д., Будва	2,366,273	2,366,273
	5,480,888	5,480,888
Искључено за потребе консолидације	-5,480,888	-5,480,888
Консолидовано стање на дан 30. јуна	-	-

По основу инвестиција у зависна друштва у иностранству исказане су транслационе резерве у износу од 1,661,232 хиљаде динара (2014. године у износу од 1,681,795 хиљада динара) .

9. КАПИТАЛ

9.1 Капитал се састоји из:

	У хиљадама динара	
	30. јуни 2015.	31. децембар 2014.
Акцијски капитал	17,191,528	17,191,528
Емисиона премија	22,843,084	22,843,084
Резерве из добити и остале резерве	25,730,424	21,117,846
Ревалоризационе резерве	4,212,297	4,022,299
Акумулирани резултат	710,733	6,925,972
	70,688,066	72,100,729

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

9. КАПИТАЛ (наставак)

Структура капитала

	30. јуни 2015. године			У хиљадама РСД 31. децембар 2014. године		
	Већински удео	Учешћа без права контроле	Укупно	Већински удео	Учешћа без права контроле	Укупно
Акцијски капитал	17,191,466	62	17,191,528	17,191,466	62	17,191,528
Емисиона премија	22,843,084	-	22,843,084	22,843,084	-	22,843,084
Акцијски капитал	40,034,550	62	40,034,612	40,034,550	62	40,034,612
Добитак	710,733	-	710,733	6,925,972	-	6,925,972
Резерве из добити и остале резерве	25,730,419	5	25,730,424	21,117,841	5	21,117,846
Ревалоризационе резерве	2,737,099	-	2,737,099	2,444,131	-	2,444,131
Ревалоризационе резерве (дуговни салдо)	(323,728)	-	(323,728)	(237,874)	-	(237,874)
Транслационе резерве	1,798,926	-	1,798,926	1,816,042	-	1,816,042
Резерве	29,942,716	5	29,942,721	25,140,140	5	25,140,145
Капитал	70,687,999	67	70,688,066	72,100,662	67	72,100,729

Акцијски капитал Матичне банке формиран је иницијалним улозима акционара и наредним емисијама нових акција. Акционари имају право управљања Матичном банком, као и право учешћа у расподели добити. На дан 30. јуна 2015. године акцијски капитал износи 17,191,466 хиљада динара и састоји се од 17,191,466 акција са номиналном вредношћу од 1 хиљаду динара по акцији.

Структура акција Матичне банке је дата у наредној табели:

Врсте акција	Број акција	
	30. јуни 2015.	31. децембар 2014.
Обичне акције	16,817,956	16,817,956
Преференцијалне заменљиве акције	-	-
Приоритетне акције	373,510	373,510
Стање на дан 31. децембра	<u>17,191,466</u>	<u>17,191,466</u>

Структура акционара Матичне банке према обичним акцијама на дан 30. јуна 2015. године је следећа:

Назив акционара	Број акција	% учешћа
Република Србија	7,020,346	41.74
EBRD, Лондон	4,109,440	24.43
IFC Capitalization Fund LP	1,706,810	10.15
Deg Deutsche Investitions	772,850	4.60
Swedfund International Aktiebo	386,420	2.30
Југобанка а.д., Београд у стечају	321,600	1.91
East capital (lux)-Balkan fund	245,106	1.46
Инвеј д.о.о., Београд	230,000	1.37
Европа осигурање а.д., Београд у стечају	178,420	1.06
Компанија Дунав осигурање а.д., Београд	171,380	1.02

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

9. КАПИТАЛ (наставак)

UniCredit bank, а.д., Србија (<i>castody</i> рачун)	126,779	0.75
UniCredit bank, а.д., Србија	126,587	0.75
Станком со. д.о.о., Београд	117,535	0.70
East Capital(LUX) Eastern Europe	88,408	0.53
Erste bank а.д., Нови Сад	86,601	0.51
Остали (1,121 акционара)	1,129,674	6.72
	<u>16,817,956</u>	<u>100.00</u>

Структура акционара Матичне банке према приоритетним акцијама на дан 30. јуна 2015. године је следећа:

Назив акционара	Број акција	% учешћа
Павловић Јовица	85,140	22.79
Raiffeisen Banka а.д. (<i>castody</i> рачун)	34,990	9.37
Југобанка а.д., Београд (у стечају)	18,090	4.84
Остали (624 акционара)	235,290	63.00
	<u>373,510</u>	<u>100.00</u>

9.2. Кумулативне курсне разлике по основу курсирања инооперација

	Кумулативне курсне разлике на уделе у зависна друштва	Курсне разлике остварене на унутаргрупним трансакцијама	Курсне разлике из превођења резултата Биланса успеха са просечног на закључни курс	Укупно
Стање на дан 1. јануара претходне године	1,315,086	66,789	59,200	1,441,075
Повећање	366,709	3,266	4,992	374,967
Стање на дан 31. децембар претходне године	1,681,795	70,055	64,192	1,816,042
Повећање	(20,563)	3,473	(26)	(17,116)
Стање на дан 30. јуни	<u>1,661,232</u>	<u>73,528</u>	<u>64,166</u>	<u>1,798,926</u>

10. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ И ДРУГЕ ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ

10.1 Банке, чланице Групе, издају гаранције и акредитиве, којим гарантују трећим лицима измирење обавеза од стране својих клијената. Ови уговори имају уговорено време трајања које најчешће износи до годину дана. Уговорене вредности потенцијалних обавеза су приказане у наредној табели:

	У хиљадама динара	
	30. јуни 2015.	31. децембар 2014.
Плативе гаранције	5,554,117	5,547,353
Чинидбене гаранције	6,993,845	8,138,838
Акредитиви	204,656	27,709
Авалиране менице	2,061	27,185
	<u>12,754,679</u>	<u>13,741,085</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јуни 2015. године

10. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ И ДРУГЕ ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ (наставак)

Претходно наведени износи представљају максималан износ губитка који би банке чланице Групе оствариле на датум финансијских извештаја уколико нико од клијената не би успео да измири уговорене обавезе.

10.2 Структура преузетих обавеза је следећа:

	У хиљадама динара	
	30. јуни 2015.	31. децембар 2014.
Неискоришћени део одобрених прекорачења по платним и кредитним картицама и прекорачењима по текућим рачунима	8,924,698	9,316,139
Преузете неопозиве обавезе за неповучене кредите	6,805,708	8,066,911
Остале неопозиве обавезе	282,843	527,568
Остале преузете обавезе по уговореној вредности ХОВ	17,229	3,243,647
Стање на дан 31. децембра	<u>16,030,478</u>	<u>21,154,265</u>

У оквиру неискоришћених одобрених прекорачења по платним картицама исказан је интерни однос по основу бизнис картице КомБанк ИНВЕСТ-а код Матичне банке у износу 200 хиљада динара.

11. ПОВЕЗАНА ЛИЦА

Највеће учешће у управљачким акцијама Матичне банке имају Република Србија, која је власник 41.74% обичних акција Банке и EBRD, Лондон која је власник 24.43% обичних акција Матичне банке. Матична банка има три зависна правна лица: Комерцијална банка а.д., Будва, Комерцијална банка а.д., Бања Лука и КомБанк Инвест а.д., Београд.

Правна и физичка лица се сматрају повезаним лицима уколико једно лице има контролу, заједничку контролу или значајан утицај на доношење финансијских и пословних одлука другог правног лица. Повезана лица су и она лица која су под заједничком контролом истог матичног правног лица.

У оквиру редовног пословања Групе обавља се изванредан број банкарских трансакција са повезаним лицима. Оне укључују кредите, депозите, инвестиције у власничке хартије од вредности и дериватне инструменте, трансакције платног промета и друге банкарске послове.

Трансакције са повезаним лицима обављене су по комерцијалним и тржишним условима.

12. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Догађаји након датума биланса стања Матичне банке:

А) У току је избор председника Извршног одбора Банке (СЕО) и члана Извршног одбора Банке за позицију CFO (Главни финансијски извршилац). Именовање се очекује у трећем кварталу 2015.

Б) Дана 30.06.2015. одржана је ванредна седница Скупштине Банке на којој је донета одлука о разрешењу и именовању председника и чланова Управног одбора Банке представника Републике Србије и независних чланова из Републике Србије.

Члан – председник и чланови Управног одбора Банке именују се на период од четири године. Одлука Скупштине је ступила на снагу 31.07.2015. године по добијању сагласности Народне банке Србије.

В) Скупштина Банке на седници одржаној 20.07.2015. донела је одлуку о усвајању консолидованих финансијских извештаја Групе Комерцијалне банке ад Београд за 2014. годину са мишљењем спољног ревизора.

Г) Дана 27.07.2015.г. Банка је примила пресуду Апелационог суда у правној ствари тужиоца „Интерекспорт“ Стечајна маса из Београда по којој се Комерцијална банка обавезује да плати тужиоцу по основу аранжмана са Националном банком Кубе износ од 2,995,475.00 CAD са припадајућом каматом. Банка је на наведену другостепену одлуку суда поднела Врховном касационом суду захтев за ревизију. Врховни касациони суд доноси коначну одлуку по овом спору.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јуни 2015. године

12. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА (наставак)

Догађаји након датума биланса стања Комерцијалне банке а.д., Будва:

Банка је извршила блокаду рачуна дужника Општина Будва за износ доспелог кредита од 265,531 хиљаду динара (2.2 милиона EUR) и извршила наплату дела од 172,446 хиљада динара (1.4 милиона EUR).

Код Комерцијалне банке а.д. Будва није било других битних догађаја након извештајног периода.

Догађаји након датума биланса стања Комерцијалне банке а.д., Бања Лука:

Одржана је редовна седница Надзорног одбора Комерцијалне банке а.д. Бања Лука дана 28.07.2015. На седници су донете одлуке о усвајању финансијских извештаја за прво полугође 2015. године и извештаја о пословању Банке у првом полугођу 2015. године.

Код Комерцијалне банке а.д. Бања Лука није било других битних догађаја након извештајног периода.

Догађаји након датума биланса стања КомБанк ИНВЕСТ а.д., Београд, Друштво за управљање инвестиционим фондом:

Код КомБанк ИНВЕСТ а.д., Београд, Друштва за управљање инвестиционим фондом није било битних догађаја након извештајног периода.

Нереализоване дивиденде

Одлуком Скупштине Матичне банке број 9200/2-3 од 04.06.2015. извршена је расподела добитка из 2014. године. Расподелом је за исплату дивиденди издвојено укупно 1,962,751 хиљада динара и то: за обичне-управљачке акције 1,934,065 хиљада динара и приоритетне акције 28,686 хиљада динара. Исплата дивиденди извршиће се у складу са одредбама Закона о банкама и Политиком дивиденди.

Наведеном одлуком Скупштине Матичне банке у резерве банке за покриће губитака по билансној активи издвојено је 4,300,000 хиљада динара.

13. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Девизни курсеви утврђени на међубанкарском састанку девизног тржишта примењени за прерачун позиција биланса стања у динаре на дан 30. јуна 2015. и 2014. године за поједине главне валуте су:

	Званични курс НБС		Просечни курс НБС	
	30.06.2015.	2014.	30.06.2015.	30.06.2014.
USD	107.7304	99.4641		
EUR	120.6042	120.9583	120.9618	115.6422
CHF	115.7541	100.5472		
BAM	61.6639	61.8450	61.8468	59.1269

У Београду,
дана 19.08.2015.

Na osnovu člana 52. Zakona o tržištu kapitala („Sl. Glasnik RS“ br. 31/2011) izjavljuje se sledeće:

IZJAVA

Izjavljujem da je, prema sopstvenom najboljem saznanju, polugodišnji konsolidovani finansijski izveštaj za 30.06.2015. godine sastavljen uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva, uključujući i njegova društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

Direktor Odeljenja subsidijara

Izvršni direktor za finansije i računovodstvo

Gordana Zorić

Savo Petrović

IZJAVA O EKSTERNOJ REVIZIJI

Polugodišnji konsolidovani finansijski izveštaji Komercijalne banke AD Beograd za period 01.01.2015. do 30.06.2015. godine, nisu revidirani.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o bankama i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Narodne banke Srbije, Komercijalna banka AD Beograd vrši samo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja.

Izjava se daje u skladu sa članom 52. stav 7. Zakona o tržištu kapitala.

Lica odgovorna za sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja

Gordana Zorić
direktor Odeljenja
subsidiijara

Savo Petrović
Izvršni direktor za
finansije i računovodstvo

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

IZVRŠNI ODBOR

Br. 18138

Beograd, 19.08.2015. godine

Na osnovu člana 31. Statuta Komercijalne banke AD. Beograd, a u skladu sa članom 50, 51, 52 i 53. Zakona o tržištu kapitala i članom 25, 27. i 33. Zakona o računovodstvu, Izvršni odbor Banke 19.08.2015. godine usvaja

ODLUKU

O ODOBRAVANJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA GRUPE KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD
ZA 30.06.2015. GODINE

I

Odobravaju se Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe Komercijalne banke AD Beograd za period od 01.01. do 30.06.2015. godine:

1. Bilans stanja - konsolidovani na dan 30.06.2015. godine,
2. Bilans uspeha – konsolidovani za period od 01.01. do 30.06.2015. godine,
3. Izveštaj o ostalom rezultatu – konsolidovani za period od 01.01. do 30.06.2015. godine,
4. Izveštaj o tokovima gotovine - konsolidovani u periodu od 01.01. do 30.06.2015. godine,
5. Izveštaj o promenama na kapitalu - konsolidovani u periodu od 01.01. do 30.06.2015. godine,
6. Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje za period od 01.01. do 30.06.2015. godine i
7. Polugodišnji izveštaj o poslovanju Grupe za period od 01.01. do 30.06.2015. godine.

II

Ovlašćuju se izvršni direktor za finansije i računovodstvo Savo Petrović i direktor Odeljenja subsidijara Gordana Zorić da potpišu obrasce konsolidovanih finansijskih izveštaja propisane Zakonom o tržištu kapitala navedene od tačke 1. do tačke 6. u stavu I ove odluke.

III

Ovlašćuju se izvršni direktor za finansije i računovodstvo Savo Petrović i direktor Sektora finansijskog kontrolinga, planiranja i budžetiranja Vasimir Ismailović da potpišu Polugodišnji izveštaj o poslovanju Grupe iz tačke 7. u stavu I ove odluke.

IV

Zadužuju se Odeljenje subsidijara i Sektor HoV i finansijskih tržišta da Konsolidovane finansijske izveštaje Grupe Komercijalne banke AD Beograd za period od 01.01. do 30.06.2015. godine, iz tačke I ove odluke, dostave Komisiji za hartije od vrednosti i Beogradskoj berzi do 31.08.2015. godine.